

Міністерство оборони України

**Військовий стандарт 01.106.005
(Видання 2)**

Інженерне забезпечення

**Глосарій термінів та визначень
із знешкодження вибухонебезпечних
предметів та протидії саморобним
вибуховим пристроям**

Міністерство оборони України

**Військовий стандарт 01.106.005
(Видання 2)**

Інженерне забезпечення

**Глосарій термінів та визначень
із знешкодження вибухонебезпечних
предметів та протидії саморобним
вибуховим пристроям**

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАДАННЯ ЧИННОСТІ

Прийнято та надано чинності: наказ начальника Управління стандартизації, кодифікації та каталогізації від 26.01.2022 № 6.

Реєстраційний номер ОВС/000339.

Чинний від 31.01.2022.

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Перше видання цього військового стандарту здійснено у 2019 році. У другому виданні цього військового стандарту враховано нові терміни та визначення, які відносяться до знешкодження вибухонебезпечних предметів (далі – ВНП) та протидії саморобним вибуховим пристроям (далі – СВП) та підвищують комунікативні можливості та спроможності процесів прийняття рішень.

Військовий стандарт ВСТ 01.106.XXX розроблено на заміну ВСТ 01.106.005 – 2019 (01) “Глосарій термінів та визначень із знешкодження вибухонебезпечних предметів та протидії саморобним вибуховим пристроям”.

ОБЛІК ЗМІН ТА ПОПРАВОК

Порядковий номер зміни, поправки	Дата і номер наказу про прийняття зміни, поправки	В якому місці документа розміщено зміну, поправку

ПЕРЕДМОВА

I. Цей військовий стандарт розроблено Управлінням екологічної безпеки та протимінної діяльності спільно з Центром розмінування, Агенством з підтримки та постачання НАТО та інструкторами Збройних Сил Канади у рамках Операції UNIFIER. Розробники: **Віталій Галіцин; Володимир Заверуха; Сергій Зубаревський; Максим Комісаров** (керівник розробки); **Саманта Лаплант; Юлія Лачугіна; Ігор Маматов; Вячеслав Петровський; Володимир Родіков**, кандидат педагогічних наук; **Андрій Романович; Франсіск Сас; Адам Сміт; Олександр Щебетюк**.

Перегляд військового стандарту здійснено в Управлінні екологічної безпеки та протимінної діяльності спільно з Об'єднаним начальсько-тренувальним центром Командування Сил підтримки Збройних Сил України та Агенцією НАТО з підтримки та постачання. Перегляди здійснювали: **Руслан Берегуля; Анна Беспала; Грехем Брукс; Віталій Галіцин; Сергій Зубаревський; Саманта Лаплант; Вячеслав Петровський; Володимир Родіков**, кандидат педагогічних наук; **Сергій Рокун; Андрій Романович; Володимир Сєров; Адам Сміт; Мирослав Чічман; Олександр Чиж** (керівник розробки); **Олександр Щебетюк**.

II. Цей військовий стандарт розроблено на основі термінів, які визначені у стандартах НАТО.

III. Цей військовий стандарт погоджено з Командуваннями видів Збройних Сил України (далі – ЗС України) та окремих родів військ, Командуванням Сил підтримки ЗС України, Головним управлінням розвідки Міністерства оборони України, Національною академією сухопутних військ імені Петра Сагайдачного, Військовим інститутом Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Управлінням стандартизації кодифікації та каталогізації, Службою безпеки України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Державною прикордонною службою України, Національною гвардією України.

IV. Цей військовий стандарт може бути застосовано в органах військового управління Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України та інших військових формуваннях, утворених відповідно до законодавства України з метою організації підготовки особового складу з протидії саморобним вибуховим пристроям.

V. Міністерство оборони України не несе відповідальності за наслідки застосування цього стандарту не за призначенням.

VI. Усі питання, що стосуються цього військового стандарту, направляти до Управління екологічної безпеки та протимінної діяльності.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Сфера застосування.....	4
2. Нормативні посилання.....	4
3. Загальне пояснення.....	6
4. Умовні позначки та скорочення.....	6
Терміни та визначення понять.....	6
А.....	6
Б.....	8
В.....	13
Г.....	22
Д.....	24
Е.....	28
З.....	31
І.....	39
К.....	42
Л.....	47
М.....	48
Н.....	53
О.....	58
П.....	62
Р.....	77
С.....	84
Т.....	94
У.....	96
Ф.....	97
Х.....	98
Ц.....	100
Ч.....	100
Ш.....	101
Додаток 1. Абетковий показчик (українська мова).....	102
Додаток 2. Абетковий показчик (англійська мова).....	116
Додаток 3. Бібліографія.....	130

ВСТУП

Військовий стандарт (далі – ВСТ) розроблено в рамках співпраці НАТО та України з метою створення словника термінів у сфері знешкодження вибухонебезпечних пристроїв та протидії саморобним вибуховим пристроям (далі – ВНП та протидії СВП).

1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей ВСТ встановлює єдине розуміння у сфері знешкодження ВНП та протидії СВП.

Визначення та терміни охоплюють широкий спектр дисциплін, процесів та обладнання, які пов'язані з діяльністю щодо знешкодження ВНП та протидії СВП.

В цей глосарій включено терміни та визначення, які описують різні типи СВП та характерні компоненти СВП.

2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Позначення документа	Назва
ДСТУ В 8821-1:2018	Стандартизація у сфері озброєння та військової техніки. Частина 1. Основні терміни та визначення понять
ДСТУ EN 13857-1:2006	Вибухові речовини для цивільного застосування. Частина 1. Термінологія (EN 13857-1:2003, IDT)
ВСТ 01.004.007-2017 (01)	Воєнна політика, безпека та стратегічне планування. Система стратегічних комунікацій держави у воєнній сфері. Терміни та визначення
ВСТ 01.112.006 - 2019 (01)	Військовий зв'язок та інформаційні системи. Словник НАТО зі зв'язку. Частина 3 (AComP-01 (Edition 3) NATO COMMUNICATIONS GLOSSARY (Chapters 704 -712), MOD)
ВСТ 01.030.001-2020 (01)	Підготовка та застосування військ (сил). Базові терміни та визначення, які використовуються в НАТО
ВСТ 01.106.006 – 2020 (01)	Інженерне забезпечення. Протидія саморобним вибуховим пристроям. Основні положення (STANAG 2295, AJP-3.15 Allied joint doctrine for countering improvised explosive devices, MOD)
ВСТ 01.101.001-2020 (03)	Воєнна розвідка. Терміни та визначення

Примітка. Чинність стандартів, на які є посилання в цьому військовому стандарті, перевіряють згідно з офіційним виданням національного органу стандартизації – каталогом національних нормативних документів та виданням органу військової стандартизації – каталогом військових нормативних документів.

Якщо стандарт, на який є посилання, замінено новим або до нього внесені зміни, треба застосовувати новий стандарт, охоплюючи всі внесені зміни до нього.

3. ЗАГАЛЬНЕ ПОЯСНЕННЯ

Англійські терміни розташовані праворуч від української термостаті.

Терміни, які не відповідають діючим національним документам, відмічені Національним відхилом та цифрами порядкового номеру в розділі “Бібліографія” зазначеного стандарту.

У стандарті наведено абетковий покажчик установлених цим стандартом українських термінів (додаток 1) та абетковий покажчик іншомовних термінів-відповідників англійською мовою (додаток 2).

Бібліографію (перелік термінологічних джерел) подано в додатку 3.

4. УМОВНІ ПОЗНАКИ ТА СКОРОЧЕННЯ

У цьому військовому стандарті умовні позначки та скорочення наведені у тексті.

5. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

А

5.1 активація

Управління механізмом запалювання впливом чи серією впливів таким чином, щоб виконувалися усі вимоги механізму для вибуху та для реєстрації відповідності цільового рахунку.

actuate

To operate a firing mechanism by an influence or a series of influences in such a way that all the requirements of the mechanism for firing or for registering a target count is met. [AAP-6 (2017)]

5.2 активний інфрачервоний пристрій

Сенсор, що випромінює інфрачервоний промінь на приймач, утворюючи невидимий зв'язок, який при розриві діє як спусковий механізм для ініціювання

active infrared (AIR)

A sensor that emits an infrared beam to a receiver forming an invisible link that, when broken, acts as a trigger to initiates the IED. These sensors act like an electro-nic version of the trip wire. [WTI IED Lexicon]

СВП. Ці сенсори активуються подібно до електронної версії розтяжки.

5.3 акустичний замикач

Сенсор, що пасивно виявляє та використовує наявність звуку для активації СВП.

acoustic switch

A sensor that passively detects and utilizes the presence of sound in order to activate an IED. [IED Tech Expl Lexicon]

5.4 аналіз тенденцій та закономірностей (пов'язаний зі СВП)

Практика аналізу інформації для розпізнавання закономірностей, тенденцій або взаємозв'язку між діями чи поведінкою, прогнозування майбутніх дій ворога, цільових мереж загроз, перешкоджання ланцюгам постачання СВП та планування діяльності розвідки.

trend and pattern analysis (IED related)

The practice of analyzing information to discern a pattern, trend, or relationship between activities or behaviors, to predict future enemy actions, target threat networks, interdict IED supply chains, and plan ISR activities. [IED Tech Expl Lexicon]

5.5 аналіз

У використанні розвідки, крок в фазі процесу розвідувального циклу, в якому інформація належить огляду для визначення важливих фактів для подальшої інтерпретації.

analysis

In intelligence usage, a step in the processing phase of the intelligence cycle in which information is subjected to review in order to identify significant facts for subsequent interpretation. [AAP-6 (2017)]

5.6 аналіз цілей

Вивчення потенційних цілей для визначення військового призначення, пріоритету атаки та засобів ураження, необхідних для отримання бажаного рівня збитків або втрат.

target analysis

An examination of potential targets to determine military importance, priority of attack, and weapons required to obtain a desired level of damage or casualties. [AAP-6 (2017)]

5.7 асиметрична загроза

Загроза, що виникає при потенційному використанні принципово інших засобів для того, щоб обійти чи нівелювати сильні сторони противника, при цьому використовуючи його слабину для отримання непропорційного результату

asymmetric threat

A threat emanating from the potential use of dissimilar means or methods to circumvent or negate an opponent's strengths while exploiting his weaknesses to obtain a disproportionate result. [AAP-6 (2017)]

Б

5.8 барометричний замикач
(техніка СВП)

Сенсор, розроблений для замикання ланцюга або ініціації механічної дії при зміні атмосферного тиску.

5.9 безконтактний підрильник

Підрильник, в якому ініціювання відбувається шляхом дистанційного пошуку наявності цілі, відстані та/чи напрямку цілі чи пов'язаного з нею середовища за допомогою сигналу, генерованого підрильником, або випромінюваного ціллю, або визначенням зміни магнітного поля, що оточує ціль.

5.10 безоболонковий заряд ВР

Вибухові заряди промислового виготовлення в своїх оригінальній упаковці або вилучені зі зброї чи боєприпасів.

5.11 безоболонковий заряд ВР військового призначення

Військова вибухова речовина у своїй оригінальній упаковці або вилучена зі зброї чи боєприпасів.

5.12 безпека¹

Відсутність ризику. В контексті операцій ВВП, термін «допустимий ризик» є, як правило, більш відповідним та точним.

5.13 безпека²

При знешкодженні вибухонебезпечних предметів, наявність постійного допустимого ступеню зменшення ризиків для

barometric switch (IED technik)

A sensor designed to complete a circuit or initiate a mechanical action with a change in atmospheric pressure. [IED Tech Expl Lexicon]

proximity fuze

A fuze wherein primary initiation occurs by remotely sensing the presence, distance, and/or direction of a target or its associated environment by means of a signal generated by the fuze or emitted by the target, or by detecting a disturbance of a natural field surrounding the target. [AAP-6 (2017)]

bulk explosives

Manufactured explosive charges in their original packaging or that have been removed from weapons or munitions. [IED Tech Expl Lexicon].

bulk military explosives

Military explosive in its original packaging or that has been removed from weapons or munitions. [WTI IED Lexicon]

safe¹

The absence of risk. In the context of EOD operations, the term acceptable risk is usually more appropriate and accurate. [Informal - derived from: EOD Lexicon GBR]

safe²

In explosive ordnance disposal, having an acceptable degree of freedom from risks to personnel and material at all times. [Informal]

особового складу та матеріального забезпечення.

5.14 безпечна відстань

Дистанція на дорозі між транспортними засобами, що пересуваються в колонії, зазначена командуванням з урахуванням вимог безпеки.

5.15 безпечний стан

Стан об'єкту, що підривається, в якому заряди і підрильний ланцюг готові, але детонатори не встановлені і засоби підривання не підключені.

5.16 безпроводний телефон великого радіуса дії

Безпроводні телефони великого радіуса дії, що використовують основні станції, сумісні з однією або кількома слухавками, для підключення або роботи незалежно від звичайних телефонних ліній на великих діапазонах.

Анени з високим коефіцієнтом підсилення можуть додатково збільшити дальність сигналу, а деякі системи можуть передавати та отримувати факси та під'єднуватись до інтернет чи супутникового зв'язку.

5.17 біологічна біометрична характеристика

Біометрична характеристика, заснована на анатомічній та фізіологічній характеристиках, а не на вивченій поведінці. Усі біометричні характеристики дещо залежать як від поведінкових, так і біологічних характеристик.

Зразки біометричних моделей для яких переважають біологічні характеристики, включаючи відбитки

safety distance

In road transport, the distance between vehicles travelling in column specified by the command in light of safety requirements. [AAP-6 (2017)]

state of readiness safe

The state of readiness of a demolition target in which charges are in place and the firing circuit may be in place, but the detonators are not installed and the means of firing are not connected. [AAP-6 (2017)]

long range cordless telephone (LRCT)

LRCTs use base stations matched to one or more handsets to connect to or operate independently of, regular telephone lines, over long ranges.

High gain antennas can further boost range and some systems can transmit and receive faxes and connect to the internet or satellite communications. [IED Tech Expl Lexicon]

biological characteristic

biometric

A biometric characteristic based primarily on an anatomical or physiological characteristic, rather than a learned behavior. All biometric characteristics depend somewhat upon both behavioral and biological characteristic.

Examples of biometric modalities for which biological characteristics may dominate include fingerprint and hand

пальців та будову руки.

5.18 біологічний збудник хвороби – загострення

Мікроорганізм чи його токсичний похідник, що спричинює захворювання в людей, рослин чи тварин чи спричиняє пошкодження матеріально-технічних ресурсів.

5.19 біометрія

Сукупність автоматизованих методів і засобів ідентифікації особи, заснованих на її фізіологічних або поведінкових характеристиках

5.20 блок-пост

Бар'єр або перешкода (зазвичай прикривається вогнем), що використовується для блокування або обмеження руху ворожих ТЗ по дорозі.

5.21 боєприпаси

Цілісні конструкції, споряджені вибуховими, металевими, піротехнічними, ініціюючими, або хімічними, біологічними, радіаційними, чи ядерними речовинами, які застосовуються при проведенні військових операцій, у тому числі підривів.

Примітка:

в англійській мові слово «munitions» у множині може означати не тільки боєприпаси, але також зброю і військове спорядження;

також використовують термін Ammunition

“Національний відхил.

Боєприпаси

Технічні засоби разового застосування (охоплюючи їхні складники та вибухові речовини), що є видом озброєння, призначені вражати живу силу противника, знищувати його озброєння та військову техніку, руйнувати об'єкти, а також

geometry. (AIntP-15 (A)), [AJP 3.15 (C)]

biological agent - enhancement

A microorganism or a toxin derived from it that causes disease in personnel, plants, or animals or causes the deterioration of materiel. [IED Tech Expl Lexicon]

biometrics

Automated recognition of individuals based on their behavioural and biological characteristics. [AJP 3.15 (C)].

road block

A barrier or obstacle (usually covered by fire) used to block, or limit the movement of, hostile vehicles along a route. [AAP-6 (2017)]

munition

A complete device charged with explosives, propellants, pyrotechnics, initiating composition or chemical, biological, radiological or nuclear material, for use in military operations, including demolitions.

Note:

In common usage, “munitions” (plural) may be military weapons, ammunition and equipment;

Ammunition. Preferred term(s): munition. [AJP 3.18 (A)], [IED Tech Expl Lexicon].

виконувати інші завдання. Примітка. Інші завдання – це освітлювання або задимлювання місцевості тощо” (ДСТУ 8821-1)

5.22 боєприпаси, що не вибухнули

Боєприпаси, які не були приведені в дію, як це передбачалось конструкцією чи не вибухнули, будучи в бойовому положенні.

“Національний відхил.

Боєприпаси, що не вибухнули

Вибухонебезпечні боєприпаси, в які вставлено запальник, детонатор, які поставлено на звід або в інший спосіб підготовлено до використання і використано під час збройного конфлікту, могли бути вистрілені, скинуті, запущені або випущені та повинні вибухнути, але не вибухнули” [8]

5.23 бойова чека

Запобіжний пристрій, встановлений в боєприпас, який, до моменту його виймання, запобігає випадковому спрацюванню бойового циклу.

5.24 бойовий стан

Стан об'єкту, що підривається, в якому встановлені заряди для підривання, вогневі бойові ланцюги та ланцюги зведення, встановлені та завершені, готові до застосування.

5.25 бойові втрати

Постраждали під час бою, що були вбиті під час військових дій чи померли до надання медичної допомоги та евакуації.

(Див. також ВСТ 01.004.006 та ВСТ 01.030.001)

5.26 бомба

Вибуховий предмет, що скидається з літального апарату. Може містити запалювальну рідину з

blind/dud

Explosive munition swchich has not been armed as intended or which has failed to explode after being armed. [AAP-06 (2017)]

arming pin

A safety device inserted in a munition, which until its removal, prevents the unintentional action of the arming cycle. [AAP-6 (2017)]

state of readiness armed

The state of a demolition target in which the demolition charges are in place, the firing and priming circuits are installed and complete, ready for immediate firing. [AAP-6 (2017)]

killed-in-action casualty (KIA)

A battle casualty who was killed outright or who died before reaching the medical treatment and evacuation chain. [AAP-6 (2017)]

bomb

Explosive article which is dropped from aircraft. It may contain a flammable liquid with bursting charge, a

вишибним зарядом, освітлювальну суміш чи розривний заряд. Це поняття виключає авіаторпеди.

5.27 бризантна вибухова речовина¹

Речовина або суміш, призначена для детонації.

5.28 бризантна вибухова речовина²

Хімічне поєднання чи суміш, що підтримує або посилює вибухову хвилю. Бризантні вибухові речовини не потребують відокремлення (ізоляції), оскільки вони ініціюються миттєво, вивільняючи високу температуру, газоподібні продукти, швидке розширення та детонуючу/вибухову хвилю.

“Національний відхил.

Бризантні (вторинні) вибухові речовини

речовини, які під впливом ініціюючих вибухових речовин або значних теплових чи механічних зовнішніх факторів здатні до хімічного перетворення з виділенням тепла і газоподібних продуктів. Піротехнічні суміші – композиції на основі окислювача та горючої речовини з різними функціональними домішками, що здатні під впливом ініціюючих вибухових речовин або під значним впливом зовнішніх факторів до екзотермічних реакцій із світловим, тепловим, звуковим, реактивним або димовим (зокрема сльозогінним) ефектом” [7]

5.29 бризантна вибухова речовина³

Вибухова речовина, яка детонує швидше, ніж запалюється чи згорає; тобто, розмір збільшення активної зони до отримання ще не створеного матеріалу перевищує швидкість звуку матеріалу, що не вступив у реакцію.

photo-flash composition or a bursting charge. The term excludes aerial torpedoes. [AAP-06 (2017)]

high explosive (HE)¹

Substance or mixture of substances which is designed to detonate. [AOP-38]

high explosive²

A chemical compound or mixture that is capable of supporting or sustaining a detonation wave. High explosives do not require confinement as they combust instantaneously producing heat, gas, a rapid expansion of matter, and a detonation / shock wave. [IED Tech Expl Lexicon].

high explosive³

An explosive which normally detonates rather than deflagrates or burns; that is, the rate of advance of reaction zone into the uncreated material exceeds the velocity of sound in the unreacted material.

Note: Some authorities maintain that high explosives and primary explosives are entirely separate entities.

Примітка: Деякі фахівці стверджують, що бризантні вибухові речовини та первинні вибухові речовини є абсолютно різними поняттями. Бризантні вибухові речовини поділяються на два види відповідно до їхньої чутливості до запалювання та ураження: первинна бризантна вибухова речовина та вторинна бризантна вибухова речовина.

5.30 бронebійні боєприпаси

Боєприпаси, бомби, кулі, снаряди тощо, спроектовані для того, щоб пробивати броню чи інші міцні цілі.

Примітка: Снаряд.

5.31 бронebійні СВП

СВП, що використовує спрямований вибуховий ефект, що першочергово призначений для пробивання броньованих транспортних засобів.

5.32 буфер

Захистний пристрій виготовлений з інертного матеріалу, призначений для запобігання передачі детонації боєприпасу до сусіднього боєприпасу.

5.33 в режимі очікування

(пов'язаний з СВП)

Стан пристрою, під час якого присутній сповільнювач часу запобігає передчасному його спрацюванню.

5.34 вбиті під час бойових дій

Рекомендований термін: бойові втрати.

5.35 введення в оману

Засоби, розроблені з метою дезорієнтування ворога шляхом маніпуляції, викривлення чи

High explosives are divided into two classes according to their sensitivity to heat and shock: primary high explosives and secondary high explosives. [Informal]

armour-piercing (AP)

Ammunition, bombs, bullets, projectiles, or the like designed to penetrate armour and other resistant targets.

Note: Projectile. [AAP-15 (2013)]

anti-armor IED

An IED that utilizes a directional explosive effect primarily intended to penetrate armored vehicles. [IED Tech Expl Lexicon]

buffer

A protective device made of inert material, intended to prevent the propagation of a munition response to an adjacent munition. [AOP-38]

B

dormant (IED related)

The state of a device during which a time delay feature prevents it from being actuated. [IED Tech Expl Lexicon]

killed-in-action

Preferred term: killed-in-action casualty. [AAP-6 (2017)]

deception

Those measures designed to mislead the enemy by manipulation, distortion, or falsification of evidence to

фальсифікації доказів з метою змушення його діяти не в його інтересах.

“Національний відхил.

Введення в оману

комплекс заходів, що організовується з метою дезорієнтації противника відносно складу, положення, стану угруповань наших військ (сил) та захисту майбутніх дій” [10]

5.36 великі СВП у транспортному засобі

СВП, що вмонтовані (встановлені) у будь-якому великому наземному транспортному засобі (напр. самоскид, вантажний автофургон, вантажівка, автоцистерна тощо) які слугують маскуванням для великої кількості вибухової речовини (прибл. 1000 кг).

5.37 вибіркове подавлення

Рекомендований термін: спрямоване подавлення.

5.38 вибух

Короткочасний та швидкий рух повітря, пари або рідини від центру надлишкового тиску, як при вибуху або вибухового горінні ракетного палива; тиск, що створюється при цьому. Це визначення в загальному вживається для поняття «вибух», але ці два поняття можуть відрізнятися.

5.39 вибух

Радіаційний, хімічний чи фізичний процес, що призводить до швидкого вивільнення енергії.

5.40 вибух в повітрі

Вибух бомби чи снаряду над поверхнею на відміну від вибуху після контакту з поверхнею чи після проникнення.

Рекомендований термін: ядерний

induce him to react in a manner prejudicial to his interests. [AAP-6 (2017)]

large vehicle-borne IED (LVBIED)

An IED built into any large ground-based vehicle (e.g., dump truck, panel truck, bongo truck, commercial bus, tanker, etc.) and/or serves as the concealment means for a large amount of explosives (2000 lbs). [WTI IED Lexicon]

selective jamming

Preferred term: spot jamming.
[AAP-6 (2017)]

blast

The brief and rapid movement of air, vapour or fluid away from a centre of outward pressure, as in an explosion or in the combustion of rocket fuel; the pressure accompanying this movement. This term is commonly used for "explosion", but the two terms may be distinguished. [AAP-6 (2017)]

explosion

A nuclear, chemical or physical process leading to the sudden release of energy. [IED Tech Expl Lexicon]

airburst

An explosion of a bomb or projectile above the surface distinguished from an explosion on contact with the surface or after penetration. *Preferred term: nuclear*

вибух в повітрі

airburst. [AAP-6 (2017)]

5.41 вибух на місці

Дивитись «знищення на місці».

blow in situ

See destroy in situ. [Informal],
[derived from: EOD Lexicon from GBR]

5.42 вибух на поверхні

Рекомендований термін: ядерний вибух на поверхні.

surface burst

Preferred term: surface nuclear burst. [AAP-6 (2017)]

5.43 вибухова мережа

В контексті наземних операцій, електрична або вогнева вибухова мережа, призначені для підривання з'єднаних зарядів з підривної станції.

firing circuit

In land operations, an electrical circuit and/or pyrotechnic loop designed to detonate connected charges from a firing point. [AAP-06 (2017)]

5.44 вибухова речовина промислового використання

Вибухова речовина, що виготовляється та застосовується в комерційних, промислових чи розважальних цілях.

commercial explosives

Explosives produced and used for commercial, industrial, or recreational applications. [IED Tech Expl Lexicon].

5.45 вибухова речовина, що окислюється паливом – суміш

Вибухова суміш палива та окислювача, що запалюється без детонації (дуже швидке запалювання) чи детонує з утворенням вибухової хвилі.

fuel oxidizer explosive (FOX) - mixture

An explosive mixture of fuel and oxidizer that deflagrates (very rapid burning) or detonates creating a blast wave. [IED Tech Expl Lexicon].

5.46 вибуховий ланцюг¹

Порядок вибухових компонентів, призначених для передачі вибухового імпульсу від першого до останнього елементу.

explosive train¹

The set of explosive components intended to transfer the explosive effect from the first to the last element. [AAP-6 (2017)]

5.47 вибуховий ланцюг²

Послідовність ініціюючих та запалювальних елементів, розташованих для функціонування вибухового заряду.

explosive train²

A succession of initiating and igniting elements arranged to cause an explosive charge to function. [IED Tech Expl Lexicon]

5.48 вибуховий механізм

Рекомендований термін: вибухова мережа.

firing mechanism

Preferred term: firing circuit. [AAP-6 (2017)]

5.49 вибухові компоненти

Вибухові компоненти є однокомпонентними субстанціями, молекулярний склад яких містить кисень, вуглевод та водень, що необхідні для запалювання.

5.50 вибухові речовини

Хімічні сполуки або суміші, які здатні під впливом зовнішніх дій до швидкого хімічного перетворення, що відбувається з виділенням великої кількості тепла і газоподібних продуктів.

“Національний відхил.

Вибухові речовини

хімічні сполуки або суміші таких речовин, що під дією певних зовнішніх впливів здатні до вибуху. Примітка. Розрізняють три основні групи вибухових речовин:

а) ініціюючі – високочутливі до зовнішньої дії; їх вибух детонує бризантні та металеві речовини; до ініціюючих вибухових речовин відносять гримучу ртуть, азид свинцю, телурес;

б) бризантні – що вибухають під впливом ініціюючих речовин та здатні дробити, руйнувати предмети, що стискаються з ними; до бризантних вибухових речовин відносять гексоген, тел, тетрил, тротил, мелініт, пластид;

в) металеві – різні види порохів: чорний димний, бездимний піроксиліновий та нітрогліцериновий” [9]

5.51 вибухонебезпечний

предмет (ВНП)

Всі боєприпаси, що містять вибухові речовини, ядерні речовини чи запалювальні речовини, біологічні та хімічні елементи (сполуки).

Примітка: в англійській мові надають перевагу терміну відносно вибухових боєприпасів в загальному. Напр.: Бомби та бойові частини; керовані та балістичні ракети; артилерійські, гранатометні постріли; ракети та боєприпаси малого калібру; всі міни,

explosive compounds

Explosive compounds are homogeneous substances whose molecules contain within themselves the oxygen, carbon, and hydrogen necessary for combustion. [IED Tech Expl Lexicon].

explosive

A substance or mixture of substances which, under external influences, is capable of rapidly releasing energy in the form of gases and heat. [AAP-06 (2017)]

explosive ordnance (EO)

All munitions containing explosives, nuclear fission or fusion materials and biological and chemical agents.

Note: The English preferred term refers to explosive munitions collectively. Examples: bombs and warheads; guided and ballistic missiles; artillery, mortar, rocket and small-arms munitions; all mines, torpedoes and

торпеди, глибинні заряди, підривні заряди, підривні заряди; піротехнічні заряди, касетні боєприпаси, кластери та вибухові пристрої, електронні вибухові пристрої, СВП, та подібні вибухові пристрої чи їх складові.

“Національний відхил.

Вибухонебезпечний предмет

вибухові матеріали промислового призначення та саморобного виготовлення, боєприпаси, що містять вибухові речовини, а також біологічні та хімічні речовини: бомби і боєголовки; керовані і балістичні ракети; артилерійські, мінометні, ракетні боєприпаси і боєприпаси до стрілецької зброї; усі міни, торпеди і глибинні бомби; піротехнічні вироби військового та спеціального призначення; касетні бомби і касети; електричні вибухові пристрої; саморобні вибухові пристрої та інші предмети, що є вибухонебезпечними за своєю природою” [5]

5.52 вибухонебезпечні залишки війни (ВЗВ)

Боєприпаси, що не вибухнули і залишені вибухонебезпечні предмети. [3]

5.53 вибухонебезпечні предмети (ВНП), що не вибухнули

Вибухонебезпечні предмети (ВНП), підготовлені до використання або використані шляхом встановлення капсуля, запала/підричника/детонатора, переведення в бойове положення або іншим чином, вистрілені, скинуті, запущені або випущені і несуть загрозу для проведення операції, спорудам, особовому складу чи ресурсам, проте не вибухнули через несправність конструкції, дефект виробництва або з будь-якої іншої причини.

5.54 визначення за допомогою радіотехнічних засобів

Визначення наявності об'єкта за допомогою радіолокаційних

depth charges, demolition charges; pyrotechnics; clusters and dispensers; cartridge and propellant-actuated devices; electro-explosive devices; IEDs; and all similar or related items or components explosive in nature.

[AAP-06 (2017)], [AJP 3.18 (A)].

explosive remnants of war (ERW)

Unexploded explosive ordnance and abandoned explosive ordnance. [AJP 3.18 (A)]

unexploded explosive ordnance (UXO)

Explosive ordnance which has been primed, fuzed, armed or otherwise prepared for action, and that has been fired, dropped, launched, projected or placed in such a manner as to constitute a threat to operations, installations, personnel or material and remains unexploded either by malfunction or manufacturing defect or for any other cause.[AAP-06(2017)], [AJP 3.18 (A)]

radio detection

The detection of the presence of an object by radiolocation without precise determination of its position.

засобів без точного визначення його розташування.

[AAP-6 (2017)]

5.55 визначення стану виявленого матеріалу (пов'язане з СВП)

Стосується стану готовності пристрою до зведення, бойової діяльності та функціонування під час виявлення.

5.56 виконавці (виконавець-підривач, виконавець-постачальник, виконавець-планувальник, виконавець-замовник, виконавець-фінансист та інші) (системи СВП та її мережі)

Усі сторони та зацікавлені особи, які являються частиною операційного середовища і які або безпосередньо беруть участь, або впливають на результат.

5.57 виконавчий замикач (пов'язане з СВП)

Пристрій, який сприймає дію жертви на спусковий механізм, що реагує на зміни положення об'єкта або переміщення корпусу, ініціюючи підривний механізм. Можуть використовуватися такі замикачі як нахильний, розвантажувальної дії та сейсмічний (вібраційний).

5.58 використання інформації

Максимальне використання будь-якої отриманої інформації в тактичних чи стратегічних цілях.

5.59 використання району (пов'язане із СВП)

Серії заходів з розпізнавання, збору, обробки, збереження та аналізу інформації, персоналу та/або матеріального забезпечення,

condition as found (IED related)

Refers to the state of readiness of a device to arm, fire, or function at the time of discovery. [IED Tech Expl Lexicon]

actors (IED system and its networks)

All parties and stakeholders that are part of the operating environment and who either directly or indirectly have a share, take part, or influence, the outcome. [AJP 3.15 (C)]

disturbance (switch) (IED related)

Avictim operate dtrigger that senses when objects ortheir wrappings are moved or disturbed, initiating a firing device. Sensitive mechanisms such as tilt, anti-lift, and trembler switches may be used. [WTI IED Lexicon]

exploitation

Taking full advantage of any information that has come to hand for tactical or strategic purposes. [AAP-06 (2017)]

site exploitation (IED related)

A series of activities to recognize, collect, process, preserve, and analyze information, personnel, and/or materiel found during the conduct of operations. [IED Tech Expl Lexicon]

виявленого під час проведення операцій.

5.60 випадки використання «протиповітряних» СВП

Першочергово призначено для пошкодження чи знищення повітряної цілі та/або його бойового заряду, в тому числі, щоб вбивати чи травмувати осіб всередині літального апарату.

5.61 випадки використання бронебійних СВП

Першочергово призначено для пошкодження чи знищення броньованих транспортних засобів та/або для того, щоб знищувати чи травмувати екіпаж всередині броньованих транспортних засобів.

5.62 випадки використання протипіхотних СВП

Першочергово встановлений з метою знищувати або травмувати людей.

5.63 випадки пов'язані з СВП

Випадок, що включає: СВП, вибух, виявлення, схрон, місця збору, хибне СВП.

5.64 випадок з застосуванням СВП

Подія, яка включає дії чи діяльність пов'язану з СВП. Такі дії включають: вибух; напад; спробу нападу; виявлення; СВП-приманки; пристрої, випадково прийняті за СВП; доповідь.

5.65 випадок застосування протитранспортних СВП

Першочергово призначені для

anti-aircraft IED incidents

Primarily intended to damage or destroy aircraft and/or their payload as well as to kill or wound individuals inside the aircraft. [WTI IED Lexicon]

anti-armour IED incidents

Primarily intended to damage or destroy armoured vehicles and/or to kill or wound individuals inside armoured vehicles. [WTI IED Lexicon]

anti-personnel IED incidents

Primarily intended to kill or wound people. [WTI IED Lexicon]

IED related incidents

An event involving one or more of the following IED-related actions/activities: IED, Explosion, Find, Cache, Turn-In, Hoax, or False. [IED Tech Expl Lexicon]

improvised explosive device event

An event that involves actions or activities in relation to improvised explosive devices. Such actions include explosion; attack; attempted attack; find; hoax; false; turn-in. [AJP 3.15 (C)] , [AJP 3.18 (A)]

anti-vehicle IED incident

Primarily intended to damage or destroy vehicles – excluding armoured

того, щоб пошкоджувати та знищувати транспортні засоби – включно і броньовані транспортні засобами – та/чи їхній вантаж, а також знищувати та травмувати особовий склад всередині транспортного засобу.

5.66 випадок зі знешкодження ВНП

Прогнозовані чи виявлені ВНП, що не вибухнули чи пошкоджені ВНП, що несуть загрозу для виконання операції, споруд, особового складу чи матеріалів.

Примітка: це визначення не включає в себе випадкове переведення в бойове положення, чи інші умови, що створюються під час виготовлення бризантних вибухових речовин, технічних робіт зі збирання та приведення в дію, чи закладання мін чи підривних зарядів.

5.67 високопотужний радіокерований саморобний вибуховий пристрій

Радіокерований СВП передатчик якого має вихідну потужність 0,35 Вт або більшу.

5.68 вишибний заряд

Малий заряд ВР, що застосовують для розривання снаряду чи іншого боєприпасу з метою поширити його спорядження.

5.69 виявлення

Виявлена за допомогою будь-яких методів присутність особи, об'єкту чи явища, що мають військове значення.

5.70 виявляти (пов'язане з СВП)

В контексті протидії СВП, діяльність з метою виявлення місця

vehicles – and/or their cargo as well as to kill or wound individuals inside such vehicles. [WTI IED Lexicon]

EOD incident

The suspected or detected presence of unexploded explosive ordnance, or damaged explosive ordnance, which constitutes a hazard to operations, installations, personnel or material.

Note: Not included in this definition are the accidental arming or other conditions that develop during the manufacture of high explosive material, technical service assembly operations or the laying of mines and demolition charges. [AJP 3.18 (A)].

high power RCIED

An RCIED transmitter with an output power greater than or equal to 0.35 watt. [WTI IED Lexicon]

burster

Explosive article consisting of a small charge of explosive used to open projectiles or other ammunition in order to disperse their contents. [AOP-38]

detection

The discovery by any means of the presence of a person, object or phenomenon of potential military significance. [AAP-06 (2017)]

detect (IED related)

Within C-IED actions to locate, access and confirm suspect IEDs. [AJP-3.15]

розташування, оцінювання та підтвердження ймовірного СВП.

5.71 відстань *(пов'язана з СВП)*

Відстань між передньою частиною кулемета і точкою удару по цілі, які одночасно закріплені у нерухомому положенні.

5.72 візуальне спостереження

Досягається чи підтримується зоровим сприйняттям, виконується зоровим спостереженням або ж з застосуванням оптичних засобів.

(Див. також BCT 01.112.006)

5.73 військова хімічна, біологічна, радіологічна та ядерна зброя

Хімічні, біологічні, радіологічні чи ядерні матеріали виготовлені для військового використання.

5.74 військовий пошук

Організація і застосування систематичних процедур та відповідного обладнання для визначення конкретних цілей в ході військових операцій. Конкретні цілі можуть включати людей, інформацію і матеріальні ресурси, що використовуються противником.

5.75 вогнепровідний шнур

Піротехнічна сполука в гнучкій водонепроникній оболонці, що має визначений час горіння та використовується для передачі горіння до детонатора з передбаченим сповільненням.

(Див. також ДСТУ EN 13857-1)

standoff²

The distance between the leading edge of a dearmor slug and the point of impact on the target, both slug and target in fixed position. [Informal]

visual observation

Attained or maintained by sight, done or executed by sight only and relating to, or employing visual aids. [IED Tech Expl Lexicon]

military CBRN

Chemical, biological, radiological, or nuclear materials manufactured for military use. [WTI IED Lexicon]

military search

The management and application of systematic procedures and appropriate equipment to locate specified targets in support of military operations. Specified targets may include people, information and material resources employed by an adversary. [Informal]

safety fuze

Pyrotechnics contained in a flexible and weatherproof sheath burning at a constant rate, used to transmit a flame to the detonator with a predetermined delay. [AAP-6 (2017)]

**5.76 володіння ситуацією
(ситуативна обізнаність)**

Знання про елементи середовища ведення бойових дій, необхідні для прийняття обґрунтованих рішень.

**5.77 врівноважений
(висячий) (пов'язаний з СВП)**

Пристрій, у якого було встановлено індикатор в положення «один» та готовий для детонації при наступній активації.

**5.78 встановлений СВП
(пов'язаний з СВП)**

СВП, що статично розміщений там, де він, ймовірно, може мати контакт з визначеною ціллю.

**5.79 вторинний пристрій¹
(пов'язаний з СВП)**

Це додатковий пристрій, що розміщується на визначеній ділянці для нападу на осіб або транспортні засоби після основного випадку.

**5.80 вторинний пристрій²
(пов'язаний з СВП)**

Додатковий (-і) СВП, що використовується для нападу на осіб чи транспортні засоби після основної події.

5.81 вузол (система СВП та її мережі)

Елемент мережі, що представляє особу, місце або річ.

**5.82 «гаряча точка»
(пов'язаний з СВП)**

Пункт чи територія, що неодноразово використовувалась як

situational awareness (SA)

The knowledge of the elements in the battlespace necessary to make well-informed decisions. [AAP-06 (2017)]

poised (IED related)

A device in which a counter setting has been run down to “one” and is ready to detonate at the next actuation. [IED Tech Expl Lexicon]

emplaced (IED related)

An IED that is statically placed where it is likely to be encountered by the intended target. [IED Tech Expl Lexicon]

secondary device¹ (IED related)

This is an additional device emplaced in the target area to attack individuals or vehicles after the initial event. [WTI IED Lexicon]

secondary device² (IED related)

Additional IED(s) used to attack individuals or vehicles after the initial event. [IED Tech Expl Lexicon]

node (IED system and its networks)

An element of a network that represents a person, place, or physical thing. [AJP 3.15 ©]

Г

hot spot (IED related)

A point or area that has repeatedly been used as a location for IEDs.

Note the difference between a

місце для застосування СВП.

Примітка: різниця між гарячою точкою та ймовірним місцем для можливого встановлення вибухових пристроїв у тому, що СВП завжди трапляється в гарячій точці, де вразливе місце може бути як гарячою точкою, так і потенційною гарячою точкою.

5.83 генератор перешкод

Пристрій отримання та передавання, який підсилює, примножує та ретранслює отримані сигнали з метою обману або збоїв у роботі.

5.84 гідростатичний (запалювач) *(пов'язаний з СВП)*

Запалювач, призначений для створення мережі чи сили механічної дії зі зміною тиску в гідросистемі.

5.85 годинниковий механізм *(пов'язаний з СВП)*

Внутрішні робочі частини годинника використані в саморобний (імпровізований) спосіб для спрацювання (приведення в дію) СВП.

5.86 група зі збору та первинного аналізу доказів

Група зі збору та первинного аналізу доказів (WIT) це об'єднання спеціалістів, що досліджують випадок з застосуванням СВП відповідно до поставленого завдання. Їх основна мета зібрати, проаналізувати, співставити та класифікувати тактичну/технічну складову розвідувальних даних та докази з метою забезпечення подальшого аналізу.

5.87 група підривачів

Група, яка на місці є технічно

hotspot and a Vulnerable Point (VP) is that IED will always have occurred in a hotspot whereas a VP may be a hotspot or a potential hotspot.[Informal]

repeater-jammer

A receiver transmitter device which amplifies, multiplies and retransmits the signals received, for purposes of deception or jamming. [AAP-6 (2017)]

hydrostatic (switch) *(IED related)*

A switch designed to complete a circuit or force a mechanical action with the change of fluid pressure. [IED Tech Expl Lexicon]

clock mechanism *(IED related)*

The internal working parts of a clock used in an improvised manner to function an IED. [IED Tech Expl Lexicon]

weapons intelligence team (WIT)

WIT is a pool of specialists that investigate IED incidents when tasked. Their main task is to gather, analyse, collate and distribute technical / tactical intelligence and forensic evidence, in support of the exploitation. [11]

demolition firing party

The party at the site which is

відповідальною за підривання.

(Див. також ВСТ 01.106.006)

technically responsible for the demolition. [AAP-6 (2017)]

Д

5.88 дані, зібрані із застосуванням криміналістичних процедур

Дані, що отримують в результаті збору, опрацювання, аналізу та пояснення криміналістичних матеріалів та даних, тлумачення ситуативних даних та інші наявні докази, які задовольняють інформаційні потреби стосовно діяльності, розташування, ідеології, осіб, мережі чи цільової групи населення.

5.89 датчик тиску¹ (замикач)

Спосіб спрацювання пристрою полягає в тому, що об'єкт використовується для замкнення ланцюга, коли тиск подається чи стравлюється в заданому напрямку. Багато сенсорів тиску, задіяних у СВП, спрацьовують, коли напірні пластини стискаються під вагою транспортних засобів, що проїжджають, чи під ногами солдатів.

5.90 датчик тиску² (замикач)

Замикач, призначений для спрацювання, коли тиск подається в заданому напрямку (пластина, трубка, поршень, обірваний провід).

5.91 двохкомпонентна (бінарна) вибухова речовина

Вибухова речовина, яка формується після поєднання двох невибухових матеріалів (окислювач та горюча речовина).

forensically enabled intelligence (FEI)

The intelligence resulting from the collection, processing, analysis, and interpretation of forensic materials and data, and the contextual data associated therewith, and other available intelligence, which answers a commander's or decision maker's information needs concerning events, locations, ideology, persons, networks, or populations of interest.

(AIntP-10 (A))

pressure¹ (switch)

A method for triggering a device that occurs when an object is used to complete a circuit when pressure is applied or removed in a predetermined direction. Many pressures initiated IEDs explode when pressure plates are compressed under the weight of passing vehicles or foot soldiers. [WTI IED Lexicon]

pressure² (switch)

A switch designed to function when pressure is applied in a predetermined direction (plate, tube, plunger, crush wire). [IED Tech Expl Lexicon]

binary explosive

An explosive formed by combining two non-explosive materials (an oxidizer and a fuel). [IED Tech Expl Lexicon]

5.92 двохтональний багаточастотний набір

Сполучення передавача та приймача з використанням подвійної тональної та багаточастотної сигналізації, що забезпечує точну постановку в бойове положення та ініціювання, таким чином запобігаючи небажаному ініціюванню.

5.93 деталі навколишньої ситуації (ТТП, що вказують на ворожі СВП)

Навколишня ситуація місцевості – як виглядає місце, звучить, відчувається та пахне у порівнянні із типовою ситуацією. Зміни в загальній атмосфері чи елементі визначають неминучу загрозу, таку як атаку СВП. Найбільш очевидними показниками є раптова недостатність звичайного порядку, зразків та позицій місцевого населення чи наявність аномальної активності.

5.94 детектор радіочастотних випромінювань

Сенсор, що пасивно визначає радіосигнали та їх потужність, зазвичай працюючи всередині конкретної ділянки для функціонування СВП.

5.95 детонатор

Пристрій, що містить чутливу вибухову речовину, призначений для створення детонуючої хвилі.

(Див. також ДСТУ EN 13857-1)

5.96 детонуючий шнур

Водостійкий гнучкий корпус промислового виготовлення, що

dual-tone multi-frequency (DTMF)

A pairing of transmitter and receiver using dual tones and multiple frequency signaling that allows for precision arming and firing, thus preventing unintended firing. [IED Tech Expl Lexicon]

atmospherics (IED enemy TTP)

The environmental mood of an area - how a place looks, sounds, tastes, feels, and smells relative to a baseline. Changes in the atmosphere of a community or individual can indicate imminent hostile action, such as an IED attack. The most obvious indicators are the sudden absence of normal routines, patterns, and attitudes of the local populace or the presence of abnormal activity. [IED Tech Expl Lexicon]

radio frequency detector

A sensor that passively detects RF signals and power, usually operating within a specific range, in order to function an IED. [IED Tech Expl Lexicon]

detonator

A device containing a sensitive explosive intended to produce a detonation wave. [AAP-6 (2017)]

detonating cord

A waterproof flexible fabric tube containing a high explosive designed to

містить бризантну вибухову речовину, призначену для передачі детонуючої хвилі.

(Див. також ДСТУ EN 13857-1)

5.97 детонуючий шнур (промисловий)

Гнучка пластикна трубка, внутрішня поверхня якої вкрита тонким шаром вибухової речовини та застосовується для передачі детонації.

Синонім: детонуючий шнур.

5.98 детонуючий шнур детонатора

Тонкий, пластичний шнур, виготовлений зі спресованого полімера, що має покриття з бризантної вибухової речовини, що нанесена на його внутрішню поверхню та передає детонуючу хвилю до капсуля-детонатора.

5.99 дефлаграція

Хімічний процес (вибух), при якому зона хімічної реакції розповсюджується зі швидкістю, меншою за швидкість звуку, переважно шляхом теплопровідності.

(Див. також ДСТУ EN 13857-1)

5.100 джерело живлення (пов'язане з СВП)

Джерело живлення – те, що зберігає або створює електричну енергію – для електричної ініціації СВП. *Ключовими елементами інформації про джерело живлення є його тип/джерело, його напруга, та спосіб під'єднання джерела живлення.*

5.101 джерело походження складових компонентів

Процес визначення

transmit the detonation wave. [AAP-6 (2017)], [IED Tech Expl Lexicon].

shock tube

Flexible plastic tube of which the internal surface is covered by a thin layer of explosive and applied as a means of transmission in an explosive train.

Synonym: detonating cord. [AOP-38(5) 2009]

shock tube detonator

A thin, plastic tube of extruded polymer with a layer of powdered high explosive deposited on its interior surface that propagates a detonation wave to the blasting cap. [IED Tech Expl Lexicon]

deflagration

Chemical explosion in which the zone of chemical reaction propagates through the initial medium at a subsonic velocity, mainly by thermal conduction.[AOP-38]

power source (IED related)

The source of power – that either stores or creates electrical energy – for an electrically initiated IED. *The key elements of information about a power source are its type/source, its voltage, and how the power source is connected.* [WTI IED Lexicon]

component material sourcing

The process of determining the origin (such as a production facility,

походження (а саме виробничого приміщення, особи, географічного місця знаходження чи конкретної країни походження) зібраних в процесі дослідження матеріалів, таких як СВП компоненти.

5.102 динаміт

Бризантна вибухова речовина, що використовується для підривання, складається в більшості випадків з сумішей нітрогліцерину, нітроцелюлози, нітрату амонію, нітрату натрію та вуглеводонасичений матеріали, але не обмежується ними.

5.103 динамічний тиск

Тиск, що виникає внаслідок руху середовища, наприклад такого як повітря, що слідує за ударним фронтом вибухової хвилі.

5.104 дисперсія (замикач)

(пов'язане з СВП)

Замикач, що використовує ємність чи інший контейнер, з двома контактами, одним зафіксованим та іншим рухомим. По мірі зменшення кількості речовини чи заповнення речовиною контейнера, контакти зустрічаються та створюють замкнене коло.

5.105 довірена

(пов'язана з СВП)

Особа, що здійснює постачання елементів СВП (мимоволі чи примусово).

5.106 доктрина

Основні принципи, що визначають характер дії збройних сил при виконанні ними своїх задач. Незважаючи на розпорядницький характер доктрини, її виконання

person, geographic location or specific country of origin) of collected material, such as IED components. [IED Tech Expl Lexicon]

dynamite

A high explosive used for blasting, consisting essentially of a mixture of, but not limited to, nitroglycerin, nitrocellulose, ammonium nitrate, sodium nitrate, and carbonaceous materials. [IED Tech Expl Lexicon]

dynamic pressure

Pressure resulting from some medium in motion, such as the air following the shock front of a blast wave. [AAP-6 (2017)]

displacement (switch) (IED related)

A switch that utilizes a jug or other container, with two contacts, one fixed and one floating. As a substance dissipates or fills the container, the contacts meet and complete the circuit. [IED Tech Expl Lexicon]

proxy (IED related)

A person (unwitting or coerced) who acts as a means of delivery of an IED. [IED Tech Expl Lexicon]

doctrine

Fundamental principles by which the military forces guide their actions in support of objectives. It is authoritative but requires judgement in application. [AAP-06 (2017)]

вимагає критичного підходу.

5.107 донний підрильник

Підрильник розташований в донній частині снаряду або бомби.

5.108 донний²

Тип встановлення СВП при якому пристрій встановлено на ураження нижньої частини транспортного засобу.

5.109 доставка (стосовно СВП)

Для СВП, “доставка” – це термін, який має на увазі спосіб доставки, як складова використання.

Наприклад, СВП встановлене в автотранспортному засобі – це не просто СВП, що розміщений в транспортному засобі, це СВП встановлений в ТЗ з метою нападу на зовнішні цілі. В даному випадку, це визначення використовується для опису ТЗ, особи або тварини, що доставляє систему СВП.

5.110 електрична лампочка/лампа-запалювач одноразового використання (пов'язаний з СВП)

Пристрої, що використовуються як електричні запалювачі. Вони включають довільне використання спіралі лампочки для ініціювання первинних чи металевих вибухових речовин.

5.111 електричний місток підрильника – елемент ініціюючого пристрою

Елемент електричного ланцюгу вибухового пристрою у якому передача струму відбувається переходом електричного струму через дріт, що використовується для

base fuze

Fuze located in the base of a projectile or bomb. [AAP-6 (2017)]

underbelly² (IED related)

An IED emplacement in which the device is intended to target the underside of a vehicle. [IED Tech Expl Lexicon]

borne (IED related)

For IEDs, borne is a descriptor that includes a delivery method as an employment component.

For example, a VBIED is not simply an IED emplaced in a vehicle, it is an IED integrated into a vehicle with an intent to strike external targets. Currently, this condition is used to describe Vehicle, Person, and Animal borne IED systems.[IED Tech Expl Lexicon]

E

light bulb/flash bulb (IED related)

Devices used as electric initiators that incorporate an improvised use of the bulb filament to initiate primary or low explosives. [IED Tech Expl Lexicon]

bridge wire (BW) electro - explosive device (EED)

An electro-explosive device where the power dissipated by the passage of current through a restrictive wire is used to initiate by heating a primary explosive in intimate contact with the wire.[AOP-38]

ініціаціювання високочутливої вибухової речовини.

5.112 електродетонатор

Детонатор, функціонування якого ініціюється завдяки електричному імпульсу, що спричиняє нагрівання або спалах.

electric initiator

An initiator whose functioning is initiated by an electrical impulse that creates heat or a spark. [IED Tech Expl Lexicon]

5.113 електронна нейтралізація

В засобах електронної протидії, визначене застосування електромагнітної енергії задля тимчасового чи постійного виведення з ладу ворожого пристрою, що функціонує виключно на електромагнітному випромінюванні.

electronic neutralization

In electronic countermeasures, the deliberate use of electromagnetic energy to either temporarily or permanently damage enemy devices which rely exclusively on the electromagnetic spectrum. [AAP-6 (2017)]

5.114 електронний замикач (пов'язаний з СВП)

Замикач з годинниковим механізмом, що використовує електронний годинниковий механізм промислового або саморобного виготовлення, чи інтегральну мікросхему для запуску ініціюючого ланцюга.

electronic (switch) (IED related)

A timing switch using a commercial or improvised electronic timer or integrated circuit to start the initiation train. [WTI IED Lexicon]

5.115 електронний замикач сповільненої дії (пов'язаний із СВП)

Замикач сповільної дії, що функціонує за допомогою комерційного або саморобного електричного таймера або інтегральної схеми для запуску ініціюючого ланцюга.

time electronic (IED related)

A timing switch using a commercial or improvised electric timer or integrated circuit to start the initiation train. [IED Tech Expl Lexicon]

5.116 електронний ініціюючий пристрій (пов'язаний з СВП)

Електричний ініціюючий пристрій, який складається з електронних компонентів, що дозволяє ініціюючому елементу застосовуватися з підривною

electronic initiator (IED related)

An electric initiator containing an electro-nic component which only allows the initiator to be used when paired with a blasting machine that is capable of sending a compatible passcode. [IED Tech Expl Lexicon]

машинкою, що здатна надіслати сумісний пароль.

5.117 електронний підривний пристрій

Вибуховий чи піротехнічний елемент, що ініціює вибухову речовину, вогневий, електричний чи механічний ланцюг та активується використанням електричної енергії.

5.118 елемент або пристрій невилучення

Пристрій встановлений для захисту міни і є її складовою, приєднаний або встановлений під міною і який приводить в дію міну при спробі її знешкодження (нейтралізації) на місці встановлення.

5.119 елемент невилучення

Пристрій, який конструктивно є окремими елементом або частиною інженерного боєприпаса та призначений для унеможливлення його знешкодження (зняття, вилучення).

Примітка. Дивитись також, пристрій встановлений проти знешкодження; пристрій на невилучення.

“Національний відхил.

Елемент невилучення

Пристрій, призначений для захисту міни; він є частиною міни, пов'язаний з нею, приєднаний до неї або розміщений під нею і проводиться в дію при спробі доторкнутися до міни або іншим чином навмисно потривожити її” [4]

5.120 елементи вдосконалення СВП

Додаткові елементи, що доповнюють можливості СВП. СВП стає ефективнішим та, крім того, створюється різний відчутний результат, за умови, якщо цей ефект не був доданий раніше. Це може як

electro-explosive device (EED)

An explosive or pyrotechnic component that initiates an explosive, burning, electrical, or mechanical train and is activated by the application of electrical energy.[AAP-6], [ATP-01], [AAP-15 (2013)]

anti-handling device

A device intended to protect a mine and which is part of, linked to, attached to or placed under the mine and which active-tes the mine when an attempt is made to tamper with or otherwise intentionally disturb the mine. [AAP-06 (2017)]

anti-disturbance device

An internal or external device on a mine arranged to actuate the mine in case of outside disturbance.

See also anti-countermining device; anti-handling device.[AAP-06 (2017)]

enhancements IED

Enhancements are an optional additional component that modifies the effects of the IED. The IED would be effective, yet produce a different measurable result if this effect was not added. This effect can be additional physical destruction, proliferation of

бути додаткове фізичне ураження, розповсюдження небезпечних речовин (а саме радіаційних, хімічних елементів), так інші можливості, що покращують результативність СВП.

5.121 ефект всенаправленості

Різновид будови основного заряду, де вибухова речовина детонує при цьому продукти вибуху розповсюджуються у на 360° однаково.

5.122 з'єднання (пов'язаний з системою СВП та його мережами)

Технічний, фізичний чи функціональний взаємозв'язок між елементами.

5.123 забруднення

Наявність екзогенних небезпечних матеріалів в навколишньому середовищі, включаючи хімічні, біологічні, радіологічні або ядерні субстанції.

5.124 загороджувальні радіоперешкоди («білий шум»)

Вузький діапазон частот, що надсилається назад та вперед в широкому діапазоні частот.

5.125 загроза ВНП

Показник потенційної загрози (нанесення втрат) військовим силам у залежності від кількості, складу, розподілу сил та їх здатності до виявлення ВНП у заданому районі.

5.126 залишений пакунок

Залишений пакунок визначається як предмет невідомого походження виявлений та не викликає підозр. Група

dangerous substances (i.e. radiation, chemicals), or other effects to enhance the outcome of the IED. [WTI IED Lexicon]

omni-directional effect

An aspect of main charge configuration where the explosion expands in all directions. [IED Tech Expl Lexicon].

3

link (related to the IED system and its networks)

A behavioural, physical, or functional relationship between nodes. [AJP 3.15 ©].

contamination

The presence of an exogenous hazardous material in the environment, including a chemical, biological, radiological or nuclear substance. [AAP-6 (2017)]

sweep jamming

A narrow band of jamming that is swept back and forth over a relatively wide operating band of frequencies. [AAP-6 (2017)]

explosive ordnance threat

An indication of the potential harm to military forces from the number, nature, disposition and detectability of explosive ordnance in a given area. [AJP 3.18 (A)].

unattended package

An unattended package is defined as an item of unknown origin found without suspicious circumstances. A bomb squad response is not required.

знешкодження СВП не потрібна.

5.127 залишені боєприпаси

Боєприпаси, що не застосовувались під час воєнного конфлікту і залишені або покинуті стороною збройного конфлікту, та які більше не перебувають під контролем сторони, яка залишила або покинула їх.

Примітка. Залишені боєприпаси можуть бути/не бути спорядженими спалахувачами, підриивниками, переведеними в бойовий стан або інакше підготовленими до застосування, також можуть включати боєприпаси, що можуть спрацювати через пошкодження або виведення з ладу.

“Національний відхил.

Залишені вибухонебезпечні боєприпаси вибухонебезпечні боєприпаси, які не використані під час збройного конфлікту, забуті чи залишені стороною збройного конфлікту та більше не перебувають під контролем сторони, що їх набула чи залишила” [8]

5.128 замикач

Пристрій для встановлення, розриву або зміни з'єднання.

5.129 замикач для переведення у бойовий стан (пов'язаний з СВП)

Пристрій, що використовується для переведення СВП у бойовий стан за умов забезпечення особі, що його встановлює, можливості безпечно встановити СВП та залишити місце.

5.130 замикач підриивника¹

Елемент, що ініціює вибуховий ланцюг.

5.131 замикач підриивника²

Замикач, призначений для ініціаціювання СВП. СВП часто (але

[IED Tech Expl Lexicon]

abandoned explosive ordnance (AXO)

Explosive ordnance that has not been used during an armed conflict that has been left behind or dumped by a party to an armed conflict, and that is no longer under the control of the party that left it behind or dumped it.

Note: Abandoned explosive ordnance may or may not have been primed, fused, armed or otherwise prepared for use and may also include explosive ordnance which has become hazardous by damage or deterioration. [AJP 3.18 (A)]

switch

A device for making, breaking, or changing a connection. [WTI IED Lexicon]

safe-to-arm switch (IED related)

A device used to arm the IED to ensure that the emplacer can safely plant the IED and leave the location. [WTI IED Lexicon]

firing switch¹

Component that initiates the firing train. [WTI IED Lexicon]

firing switch²

The switch used to initiate the IEDs. IEDs are often (but not always)

не завжди) класифікують за типом замикача (СВП натискувальної дії, СВП зі сповільненням тощо).

5.132 замикач сповільненої дії (замикач) (пов'язаний із СВП)

Тип замикача, який спрацьовує (приводиться у дію) через встановлений час. Широко використовується проти об'єктів інфраструктури.

5.133 запал

Пристрій, що вміщує ініціюючу вибухову речовину та ініціює основний (проміжний) заряд.

Примітка 1. Функції запала складаються зі зміни зовнішнього впливу, зазвичай механічного чи електричного, в достатню вибухову енергію для ініціювання первинного заряду.

Примітка 2. В заряді зброї, запал – це вибуховий пристрій, що містить ємність та проміжний ініціюючий чи піротехнічний заряд, що використовується для ініціювання бойового заряду.

5.134 запалювальні речовини

Хімічні суміші та легкозайmistі речовини, що спричиняють займання.

5.135 запобіжна чека

Рекомендований термін: бойова чека.

5.136 запобіжний замикач (перемикач) Замикач (перемикач), що запобігає передчасному взведенню СВП до виконання певних умов, а після їхнього виконання активує взведення і ініціює функціонування.

5.137 запобіжний механізм

Механізм, що запобігає

referred to by type of firing switch (Pressure Plate IEDs, Time IEDs etc) [Informal]

time (switch) (IED related)

A type of switch that functions after a set time. Used widely against infrastructure targets. [WTI IED Lexicon], [IED Tech Expl Lexicon]

primer

Cap containing a primary explosive and a booster.

Note 1: The primer function consists of transforming an external action, normally mechanical or electrical, in sufficient explosive

energy to ignite the primary charge.

Note 2: In a gun cartridge, the primer is the explosive device containing a cap and a booster charge or pyrotechnic which is used to ignite the propellant charge.[AOP-38]

incendiary

Chemical mixtures and flammable liquids that cause fire. [IED Tech Expl Lexicon].

safety pin

Preferred term: arming pin. [AAP-6 (2017)]

arming switch

A switch that prevents an IED from arming until an acceptable set of criteria has occurred and subsequently effects arming and allows functioning. [IED Tech Expl Lexicon]

safety device

A device which prevents

ненавмисному спрацюванню.

unintentional
[AAP-6 (2017)]

functioning.

5.138 заряд

Кількість металюної ВР, необхідної для патронного, гільзового та картузного заряджання боеприпаса, артилерійського пострілу або снаряду. Це також може відноситись до кількості вибухової речовини, яка міститься в бомбі, міні або іншому боеприпасі. В інженерній справі певна кількість вибухової речовини, що підготовлена до підриву.

charge¹

The amount of propellant required for a fixed, semi-fixed, or separate loading projectile, round or shell. It may also refer to the quantity of explosive filling contained in a bomb, mine or the like. In combat engineering, a quantity of explosive, prepared for demolition purposes. [AAP-06 (2017)]

5.139 заряд в бойовому стані

Заряд готовий для ініціювання.

primed charge

A charge ready in all aspects for ignition. [AAP-6 (2017)]

5.140 заряд викиду

Заряд, розташований на достатній глибині, щоб утворити вирву.

cratering charge

A charge placed at an adequate depth to produce a crater. [AAP-6]

5.141 заряд для перебивання елементів конструкції (кумулятивний)

Заряд, що створює ріжучий ефект по лінії осової площини.

cutting charge

A charge which produces a cutting effect in line with its plane of symmetry. [AAP-69]

5.142 заряд²

Визначена кількість ВР, без оболонки чи вміщена в бомбі, снаряді, міні чи подібних пристроях, або ж, яка застосовується в якості вишибного заряду.

charge²

A given quantity of explosive, either in bulk or contained in a bomb, a projectile, a mine or similar device, or used as a propellant. [AAP-6 (2017)]

5.143 заряд³

Кількість ВР, що готується для підривних робіт.

charge³

A quantity of explosives prepared for demolition purposes. [AAP-6 (2017)]

5.144 засіб ініціювання¹

Термін, що використовується для опису будь-якого пристрою, що

initiator¹

A term used to describe any device that may be used to start a

може використовуватися для ініціювання детонації або миттєвого запалювання. Може бути, а може й не бути детонатором.

(Див. також BCT 01.106.006)

5.145 засіб ініціювання²

Засобом ініціювання називають ініціюючу вибухову речовину всередині СВП чи стандартних боєприпасів. Зазвичай це детонатор (чи капсуль-детонатор) для бризантного заряду, але також може бути типом запалювача для ініціювання ланцюга з металевих вибухових речовин.

(Див. також BCT 01.106.006)

5.146 засоби підривання

Пристрої та матеріали, що використовуються у вибуховій справі.

Приклад: обжим капсулів-детонаторів, підривні машинки та перевірючі прилади.

5.147 засоби пошуку та виявлення (детектори)

Обладнання, що виявляє, вимірює, може вказувати та/або фіксувати предмети та функціонування за допомогою енергії та часток, що випромінюються, відбиваються або модифікуються предметами з метою ідентифікації діяльності СВП.

5.148 засоби радіоелектронної протидії радіокерованим СВП

Термін США, що застосовується в контексті захисту від СВП військ (сил) засобами радіоелектронної боротьби (ECM/EW).

detonation or deflagration. May or may not be a detonator. [WTI IED Lexicon]

initiator²

The initiator is the term given to the initial explosive item within an IED or conventional munitions. This is usually a detonator (or blasting cap) for high explosive charges but can also be a squib type item to initiate low explosive chains.[Informal]

blasting accessory

Devices and materials used in blasting.

Examples are: cap crimpers, tamping bags, blasting machines, and blasting galvanometers.

search and detect sensors

Equipment which detects, measures, may indicate and/or record objects and activities by means of energy or particles emitted, reflected, or modified

by objects for the purpose of identifying IED activity. [IED Tech Expl Lexicon]

counter-RCIED electronic warfare (CREW)

US terminology for Force Protection [Informal]

See also Electronic Counter Measures (ECM)

5.149 захист

радіоелектронними перешкодами

Навмисне випромінювання, повторне випромінювання чи відображення електромагнітної енергії з метою зниження ефективності дії електронних пристроїв, техніки чи систем супротивника.

5.150 захист сил

Всі заходи і засоби для того, щоб звести до мінімуму уразливість персоналу, об'єктів, обладнання та операцій до будь-якої загрози і в усіх ситуаціях, з метою збереження свободи дій та оперативної ефективності військ (сил).

5.151 звичайні боєприпаси

Боєприпаси які не містять хімічних, біологічних, радіологічних чи ядерних матеріалів і застосовуються при проведенні військових операцій, включно з підривними роботами.

5.152 звіт використання розвідки

Звіт стандартного формату, що використовується для звітування про результати тактичного завдання повітряної розвідки. Якщо це можливо, звіт повинен включати пояснення зображень приладів розвідки.

5.153 звітна картка мінного поля

Повний запис усієї відповідної інформації щодо мінного поля, подана в стандартній формі офіцером, що відповідає за проведення операцій.

electronic jamming (EJ)

The deliberate radiation, reradiation or reflection of electromagnetic energy with the object of impairing the effectiveness of hostile electronic devices, equipment or systems. [AAP-6 (2017)]

force protection

All measures and means to minimize the vulnerability of personnel, facilities, equipment and operations to any threat and in all situations, to preserve freedom of action and the operational effectiveness of the force. [AAP-06]

conventional munition

Complete device charged with explosives, propellants, pyrotechnics, initiating composition but without chemical, biological, radiological or nuclear material, for use in military operations, including demolitions. [AJP 3.18 (A)]

reconnaissance exploitation report (RECCEXREP)

A standard message format used to report the results of a tactical air reconnaissance mission. Whenever possible the report should include the interpretation of sensor imagery. [AAP-6 (2017)]

minefield record

A complete written record of all pertinent information concerning a minefield, submitted on a standard form by the officer in charge of the laying operations. [AAP-6 (2017)]

5.154 знахідка

Вибухонебезпечні предмети, зброя чи інше військове спорядження/ресурси, що належить терористам/бойовикам чи виявлено під час проведення запланованого пошуку чи інших операцій.

find¹

An item of explosive ordnance, weapons or other terrorist/insurgent or military equipment/resources, found either during a planned search or during other operations. [AJP 3.15 (C)]

5.155 знешкодження (приведення в безпечний стан)

Процедура знешкодження ВНП, що включає застосування спеціальних методів та інструментів, з метою переривання функцій чи відокремленню основних компонентів ВНП, що не вибухнув для запобігання детонуванню, запалюванню, вивільненню токсичних речовин чи інших подібних наслідків.

rendering safe

An explosive ordnance disposal procedure involving the application of special methods or tools with the intention of interrupting the functions of, or separating, essential components of unexploded explosive ordnance to prevent detonation, combustion, toxic release or another unacceptable effect. [AJP 3.18 (A)]

5.156 знешкодження біологічних і хімічних боєприпасів

Застосування процедур знешкодження до боєприпасів, що містять біологічні або хімічні речовини.

biological and chemical munition disposal

The use of explosive ordnance disposal procedures on a munition that contains a biological or chemical agent. [AJP 3.18 (A)]

5.157 знешкодження ВНП

Виявлення, оцінка, ідентифікація, переведення у стан, що виключає несанкціоноване спрацювання, видалення та утилізація в залежності від наявних умов.

explosive ordnance disposal (EOD)

The detection, accessing, uncovering, identification, mitigation, rendering safe, recovery, exploitation and final disposal of explosive ordnance, regardless of condition.

Примітка: знешкодження ВНП поширюється на вибухонебезпечні залишки війни та запаси, або інші вибухонебезпечні боєприпаси, які стали небезпечними в результаті пошкодження або старіння.

Note: Explosive ordnance disposal extends to explosive remnants of war and stockpiles, or other explosive ordnance that has become hazardous by damage or deterioration. [AJP 3.18 (A)]

“Національний відхил.

Знешкодження вибухонебезпечного предмета

спеціальні дії щодо блокування або нейтралізації виконавчих механізмів підричників вибухонебезпечного предмета (вилучення підричників з вибухонебезпечного предмета, вилучення

вибухонебезпечного предмета з місця встановлення), спрямовані на приведення вибухонебезпечного предмета у безпечний стан, що виключає можливість його ненавмисного вибуху” [5]

5.158 знешкодження звичайних (штатних) боєприпасів

Застосування процедур знешкодження ВПН на боєприпасах, що не є хімічними, біологічними, радіаційними чи ядерними.

5.159 знешкодження мін

Процес нейтралізації, переведення в безпечний стан, вилучення, переміщення чи знищення мін.

“Національний відхил.

Знешкодження

вибухонебезпечного предмета

спеціальні дії щодо блокування або нейтралізації виконавчих механізмів підрильників вибухонебезпечного предмета (вилучення підрильників з вибухонебезпечного предмета, вилучення вибухонебезпечного предмета з місця встановлення), спрямовані на приведення вибухонебезпечного предмета у безпечний стан, що виключає можливість його ненавмисного вибуху” [5]

5.160 знешкодження СВП

Знешкодження СВП це виявлення, ідентифікація, переведення безпечно положення і остаточна утилізація СВП.

5.161 знешкодження СВП²

Застосування процедур знешкодження ВПП для СВП.

5.162 знешкодження хімічних, біологічних, радіаційних та ядерних ВПП

Застосування процедур знешкодження ВПП, що містять у бойовому спорядженні хімічні,

conventional munitions disposal (CMD)

The use of explosive ordnance disposal procedures on a munition that is neither chemical, biological, radiological nor nuclear. [AJP 3.18 (A)]

mine disposal

The process of rendering safe, neutralizing, recovering, removing or destroying mines. [AAP-06 (2017)]

IED disposal (IEDD)¹

IEDD is the location, identification, rendering safe and final disposal of IEDs. [AJP 3.15 (C)]

IED disposal (IEDD)²

The use of explosive ordnance disposal procedures on an IED. [AJP 3.18 (A)]

chemical, biological, radiological and nuclear explosive ordnance disposal

The use of EOD procedures on devices that contain chemical, biological, radiological or nuclear

біологічні, радіаційні чи ядерні матеріали.

payloads and materials. [AJP 3.18 (A)]

5.163 знищення на місці

Знищення вибухонебезпечного предмету не зрушуючи його з місця, найчастіше із застосуванням вибухового заряду відповідно до процедур знешкодження ВНП.

destroy in situ, blow in situ

To destroy an item of explosive ordnance without moving it from where it was found, generally by placing an explosive charge according to Explosive Ordnance Disposal procedures. [NATO EOD WG (Nov. 2018)]

5.164 знищення у безпечному місці

Процедура переміщення вибухонебезпечних предметів в безпечне місце і здійснення фізичного контролю над ними для проведення подальших дій.

recovery

An explosive ordnance disposal procedure used to take physical control of and move explosive ordnance to an alternative, safer location in order to conduct further actions. [Informal]

5.165 зняття натягу (пов'язане з СВП)

Спусковий механізм, який приводиться у дію жертвою при знятті натягу - наприклад, коли натягнутий дріт або шнур перерізаний або обірваний – звільняє пружину (бойову чеку) або замикає електричні контакти, які ініціюють пристрій.

tension release (IED related)

A victim operated trigger that when tension is released – such as when a taut wire or cord is cut or broken - releases releasing a spring-loaded firing pin or closes electrical contacts initiating the device.[WTI IED Lexicon], [IED Tech Expl Lexicon]

5.166 зона відповідальності

Географічний район, тісно пов'язаний з командуванням бойових дій, у межах якого, командуючий географічним бойовим складом має повноваження планувати та проводити операції.

area of responsibility (AOR)

The geographical area associated with a combatant command within which a geographic combatant commander has authority to plan and conduct operations. [AAP-15 (2013)]

5.167 зональний пошук

Розвідка вздовж прямої лінії між двома заданими точками.

strip search

Reconnaissance along a straight line between two given reference points. [AAP-6 (2017)]

I

5.168 ідентифікація (визначення) (пов'язаний з ВНП)

Процедура знешкодження вибухонебезпечного предмету, визначення типу, характеристик та стану вибухового предмету та визначення загроз, що пов'язані з ним та діями знешкодження.

5.169 ідентифікація ВНП

Дослідження, виявлення, розташування, маркування, первинне розпізнавання, підтвердження та звітність про можливий ВНП, що не розірвався для визначення подальших дій.

5.170 імітуючий СВП

СВП призначений для виклику реакції сил з метою вивчити і зрозуміти дії чи процедури на місці події. Зловмисник використовує ці знання для планування нових атак, включаючи отримані уроки, щоб завдати додаткових жертв або уникнути контрзаходів. Для цього СВП не потрібно застосовувати. Підозрілий предмет може визначати ТТП задля забезпечення очікуваного результату.

5.171 імовірні місця для ймовірного встановлення вибухових пристроїв

Імовірні місця це ті ділянки де, порівняно з іншими територіями, в противника є особливі переваги для встановлення вибухових пристроїв чи мінних пасток.

В контексті П-СВП, імовірні місця це особливі ділянки місцевості

identification (EOD related)

An explosive ordnance disposal procedure to determine the type, characteristics and condition of explosive ordnance and to evaluate hazards associated with it and the disposal actions. [Informal]

explosive ordnance reconnaissance (EOR)

The investigation, detection, location, marking, initial identification, confirmation and reporting of suspected unexploded explosive ordnance in order to determine further action. [AJP 3.18 (A)].

tactics, techniques and procedures identification

An IED primarily intended to cause a reaction by forces in an effort to learn and understand actions or procedures on the scene. This knowledge is then used by the attacker to plan new attacks incorporating the lessons learned to inflict additional casualties or to avoid countermeasures. The IED need not function to serve this purpose. A suspicious package can have TTP identification as its intended outcome. [IED Tech Expl Lexicon]

vulnerable point (VP)

Vulnerable points are those locations where it is particularly advantageous for an adversary to place an explosive device or booby trap than elsewhere.

In the context of C-IED, a vulnerable point is a specific location that is assessed to be a likely site for IEDs to be emplaced because of terrain,

(рельєф, перешкоди) або місця де раніше ворогом встановлювалось СВП, які оцінюються як типові для встановлення СВП.

5.172 імпровізована протипіхотна міна направленої дії (пов'язаний з СВП)

Імпровізований засіб ураження, військового призначення або саморобний, спроектований для розповсюдження осколкових елементів у вигляді кульок (напр. підшипників) у визначеному напрямку.

5.173 імпровізовані засоби ураження

Імпровізовані засоби ураження включають модифіковані засоби ураження, зброю, військове обладнання, СВП, імпровізовану хімічну, біологічну, радіологічну та ядерну зброю, що зазвичай використовується незаконними збройними формуваннями (кримінальними групами). Це передбачає хімічну, біологічну та радіологічну модернізацію. Ці види засобів ураження входять в склад основних бойових зарядів та створені, щоб знищувати, руйнувати, робити непридатним, викликати подразнення та вводити в оману. Імпровізовані засоби ураження можуть входити до складу боєприпасів, але зазвичай виготовлені як поєднання засобів військового призначення та промислових елементів.

5.174 індивідуальні засоби захисту

В хімічній, біологічній, радіологічній та ядерній обороні,

channelling, pattern-setting or the enemy's previous employment. [AAP-06 (2017)]

improvised claymore (IED related)

An improvised weapon, military or home-made, designed to explosively propel a fan shaped pattern of ball bearings or other fragmentation in an aimed direction. [WTI IED Lexicon]

improvised weapons

Improvised Weapons include modified weapons and munitions, IEDs and improvi-sed CBRN, are typically employed by non-state actors, and can include chemical, biological, or radiological enhancements. These weapons incorpo-rate destructive payloads and fillers designed to kill,destroy, incapacitate, harass, or distract. Improvised weapons can incorporate military ordnance, but are normally made from a combination of military ordnance and nonmilitary components. [IED Tech Expl Lexicon]

individual protective equipment (IPE)

In chemical, biological, radiological and nuclear defence, the

особисте оснащення застосовується для фізичного захисту особи від впливу хімічних, біологічних, радіологічних та ядерних речовин.

5.175 інертна міна

Міна або макет міни, що не здатна до спричинення вибуху.

5.176 інертне спорядження

Підготовлене невибухове спорядження тієї ж ваги, як і бойове спорядження.

5.177 ініційований СВП

Одиничний СВП з єдиним початковим імпульсом, що ініціює інші з'єднані з ним заряди.

5.178 ініціювання

Дія первинного елементу вибухового ланцюгу, внаслідок прийнятого початкового імпульсу, яка спричиняє детонацію або загорання вибухової речовини.

5.179 інтегруючий ланцюг (схема)

Ланцюг, який активується в проміжок часу функції впливу.

5.180 касета (касетний боєприпас)

Група суббоєприпасів, що скидаються одночасно. Касети зазвичай складаються з осколкових чи запалювальних суббоєприпасів.

5.181 касетна авіабомба

Контейнер одноразового використання, що складається з касети і касетних боєприпасів.

personal equipment intended to physically protect an individual from the effects of chemical, biological, radiological and nuclear substances. [AAP-6 (2017)]

inert mine

A mine or replica of a mine incapable of producing an explosion. [AAP-6 (2017)]

inert filling

A prepared non-explosive filling of the same weight as the explosive filling. [AAP-6 (2017)]

daisy chain

A single IED with one firing signal that can initiate multiple main charges. [WTI IED Lexicon]

initiation

The action of a device used as the first element of an explosive train which, upon receipt of the proper impulse, causes the detonation or burning of an explosive item. [AAP-06 (2017)]

integrating circuit

A circuit whose actuation is dependent on the time integral of a function of the influence. [AAP-6 (2017)]

К

cluster

Group of bombs released together. A cluster usually consists of fragmentation or incendiary bombs. [AAP-06 (2017)]

cluster bomb unit (CBU)

An expendable aircraft store composed of a dispenser and submunitions. [AAP-6 (2017)]

5.182 касетний контейнер

В авіаційному озброєнні, контейнер чи пристрій, який використовується для збереження та використання малокаліберних боєприпасів (бойових елементів).

5.183 керівник подією

Особа, військова чи цивільна, що створила відповідний керівний орган для спрямування, координування та контролю усіх видів діяльності в районі події, що знаходиться під його/її тактичним контролем, задля повернення ситуації в норму.

5.184 керований акустичний замикач (пов'язаний з СВІП)

Замикач, що задіює систему запалювання, яка складається з керованого передавача звукового сигналу та одного чи більше підводних звукових приймачів чи трансиверних блоків, що можуть бути використані для збереження, заряджання та/чи підривання вибухового пристрою.

5.185 керований боєприпас

Боєприпас, що свідомо та дистанційно приводиться в дію особою, яка відповідальна за контроль над цим боєприпасом.

5.186 керований замикач (пов'язаний з СВІП)

Тип замикача, що активується виконавцем-підривачем з метою контролю моменту ініціаціювання.

dispenser

In air armament, a container or device which is used to carry and release submunitions. [AAP-06 (2017)]

incident commander

An individual, military or civilian, designated by a competent authority to direct, coordinate and control all activities on the scene of the incident that are under his/her tactical control, in order to return the situation to normality. [Informal]

command acoustic (IED related)

A switch that utilizes a firing system consisting of a command acoustic signal transmitter and one or more underwater acoustic receiver or transceiver units that can be used to safe, arm, and/or fire an explosive device. [IED Tech Expl Lexicon]

command-detonated munition

A munition that is deliberately and remotely detonated by the person in control of that munition. [AAP-06 (2017)]

command (IED related)

A type of switch that is activated by the attacker in order to control the moment of initiation. [IED Tech Expl Lexicon]

5.187 керований світловий замикач *(пов'язаний з СВП)*

Замикач, що активується за допомогою спектру світла в діапазоні видимого світла до інфрачервоних променів, як засобу зв'язку (включно з діапазоном радіочастот).

5.188 командний пункт з надзвичайних ситуацій

Місце розташування, на якому проводяться функції командування первинного тактичного рівня на місці події.

Примітка: Може бути пов'язаний з відповідними елементами іншого випадку.

5.189 комбінована вибухова мережа *(пов'язана з СВП)*

Збірна схема, що включає в себе два незалежні ініціюючі ланцюги: обидва електричні або неелектричні, кожен з яких при спрацюванні приведе в дію всі заряди.

5.190 комбінований ланцюг запалення

Поєднання, що включає в себе дві незалежні системи запалювання, одну неелектричну та одну електричну, таким чином, що запалювання будь-якої з них призведе до детонації всіх зарядів.

5.191 комплексна атака *(пов'язана з СВП)*

Комплексна атака – це атака, що включає застосування більш, ніж одного СВП, або атака, під час якої застосовується СВП в поєднанні з веденням вогню зі стрілецької зброї, прицільним веденням вогню із закритих позицій. Сценарії комплексної атаки часто

command light *(IED related)*

A switch activated by utilizing the light spectrum in the range of visible light to IR as a communication medium (Excludes radio spectrum). [IED Tech Expl Lexicon]

incident command post (ICP)

The field location at which the primary tactical-level on-scene incident command functions are performed.

Note: It may be collocated with other incident response elements. [Informal]

dual firing circuit *(IED related)*

An assembly comprising two independent firing systems, both electric or both non-electric, so that the firing of either system will detonate all charges. [AAP-6 (2017)]

combination firing circuit

An assembly comprising two independent firing systems, one non-electric and one electric, so that the firing of either system will detonate all charges. [AAP-6 (2017)]

complex attack *(IED related)*

A complex attack is an attack that involves the employment of more than one IED, or an attack using an IED in conjunction with small arms fire, direct, or indirect fire weapons. Complex attack scenarios often involve significant insurgent forces planning, and are often conducted in order to fix security forces within the kill zone(s). Complex attacks

передбачають планування залучення дій сил повстанців, і часто проводиться задля того, щоб закріпити сили безпеки в зоні(-ах) ураження. Комплексні атаки можуть також передбачати використання складних СВП ціллю яких є особовий склад, що реагує на перший етап атаки.

5.192 комплект для підривних робіт

Комплект засобів підривання для здійснення підриву, які містять ВР.

5.193 комплект інструментів для підривання

Інструменти, матеріали та приладдя невибухового походження, що необхідні для приготування підривних зарядів.

5.194 контейнер *(пов'язане з СВП)*

Деталь оболонки або корпус, що містить увесь СВП як цілий або принципові компоненти СВП.

5.195 контрольний пункт

Пункт, розташований вздовж дороги військового значення, вкомплектований особовим складом, що відповідає за нагляд та контроль пересування військ та проведення їх підтримки.

5.196 контрольований вибух

Будь-який випадок, коли оператор ВВП діє згідно з процедурою знищення (знешкодження) саморобного вибухового пристрою (СВП) під час виконання завдання зі знешкодження. Термін може передбачати використання заряду ВР для

may also involve the use of multiple IEDs in order to target personnel responding to an initial attack. [Informal]

demolition kit

The demolition tool kit completes with explosives. [AAP-6 (2017)]

demolition tool kit

The tools, materials and accessories of a non-explosive nature necessary for preparing demolition charges. [AAP-6 (2017)]

container *(IED related)*

An item or vessel that commonly houses the whole IED or principle components of an IED. [WTI IED Lexicon]

control point (CP)

A position along a military route manned by personnel with delegated responsibility and authority for the supervision and control of military movements and the provision of support to the troops. [AAP-6 (2017)]

controlled explosion

Any occasion when an EOD Operator uses a deliberate explosive technique to neutralize an Improvised Explosive Device (IED) during Render Safe Procedures. The term may cover the use of a demolition charge to destroy the IED. [Informal] [EOD Lexicon, GBR]

знищення СВП.

5.197 координатор з пошуку

Координатор з пошуку це штабний офіцер, призначений на рівні формування/бойової групи, який пройшов навчання з проміжного чи розширеного пошуку і може детально планувати та готувати пошукову діяльність. Він дає поради командуванню щодо включення пошуку до інших видів військової діяльності та наглядає за радниками з пошуку, які знаходяться в його підпорядкуванні.

5.198 корозійний хімічний замикач (пов'язаний з СВП)

Хімічний замикач сповільненої дії, що використовує корозійну хімічну речовину з відомою швидкістю розпаду, що розроблений для руйнування фізичного бар'єру ініціюючого пристрою, який розпочинає запуск ініціюючого ланцюга.

5.199 критично важливі цілі (об'єкти противника)

Ціль, що має значення та цінність для противника, знищення, пошкодження та нейтралізація якої може призвести до непропорційної переваги військ-союзників.

Примітка: Критично важливі цілі визначаються цінністю, яку вони представляють для військ-союзників більш, ніж інші цілі.

5.200 кумулятивний ефект

Ефект, що створюється бойовим кумулятивним зарядом. В Європі іноді називається «Ефект Ньюмана». Коли використовується облицьовка заряду, ефект називається «Ефект Мохоупта».

search coordinator

A search coordinator is an embedded staff officer at formation/battle group level, who has received intermediate or advanced search training and can conduct the detailed planning and preparation of search activities. He provides advice to the commander integrates search activity into other military activities and oversees subordinate search advisers. [AJP 3-15]

corrosive timing switch (IED related)

A chemical timing switch using a corrosive chemical with a known decomposition rate that is designed to destroy a physical restraint on a triggering device to start the initiation train. [WTI IED Lexicon]

high pay-off target (HPT)

A target of significance and value to an adversary, the destruction, damage or neutralization of which may lead to a disproportionate advantage to friendly forces.

Note: High-pay-off targets are defined by the value they offer to friendly forces rather than other actors. [AAP-6 (2017)]

munroe effect

The effect produced by a shaped charge. In Europe sometimes called “Neumann effect”. When a liner is used, the effect is termed “Mohaupt effect”. [Informal]

5.201 кумулятивний заряд

Заряд, що формується таким чином, щоб сконцентрувати свою вибухову силу у конкретному напрямку.

5.202 кумулятивний заряд (на основі дії ударного ядра)

Кумулятивний заряд, що утворює глибокий циліндричний отвір відносно малого діаметру, у напрямку його осі обертання.

5.203 кумулятивний заряд з ударним ядром

Засіб ураження, що містить вибуховий заряд із механічно обробленою або спресованою увігнутою металевою пластиною, яка завдяки силі заряду перетворює пластину у високотемпературну високошвидкісну металеву кулю, здатну проникати в бронетехніку.

5.204 кумулятивний заряд²

Будова основного заряду вибухової речовини у формі, яка дає можливість концентрувати продукти вибуху, як у ефекті Монро, для розповсюдження у певному напрямку для прорізання або проникнення в ціль.

5.205 лазерний далекомір

Пристрій, що використовує лазер для визначення відстані від пристрою до місця чи об'єкту.

5.206 листова вибухова речовина

Пластична вибухова речовина виготовлена у формі листа.

shaped charge¹

A charge shaped so as to concentrate its explosive force in a particular direction. [AAP-06 (2017)]

hollow charge

A shaped charge producing a deep cylindrical hole of relatively small diameter in the direction of its axis of rotation. [AAP-6]

explosively formed projectile (EFP)

Specially designed weapon incorporating an explosive charge with a machined or pressed concave metal plate which by the force of the charge reshapes the plate into a high temperature, high velocity metal slug capable of penetrating armoured vehicles. [WTI IED Lexicon], [IED Tech Expl Lexicon].

shaped charge²

A main charge configuration incorporating explosives shaped so as to concentrate explosive force utilizing the Munroe Effect in a particular direction in order to cut or penetrate. [IED Tech Expl Lexicon].

Л**laser range-finder (LRF)**

A device that uses a laser to determine the distance from the device to a place or object. [AAP-6 (2017)]

sheet explosive

Plastic explosive provided in a sheet form. [AAP-6 (2017)]

5.207 «літальний СВП»

СВП, який доставляється через повітря чи утримується в повітрі за допомогою аеродинамічних засобів чи підйомної сили для прихованої доставки вибухових речовин із ініціюючим пристроєм.

5.208 логістична утилізація

При знешкодженні ВВП, переміщення ВВП з місця де зберігаються запаси, утилізація різними способами, що не обов'язково можуть включати знищення.

Примітка: логістичне знешкодження може потребувати чи не потребувати застосування процедур знешкодження.

5.209 локатор (пов'язаний з СВП)

Сенсор, що пасивно визначає сигнали чи потужність радару, що зазвичай працює всередині конкретної ділянки для функціонування СВП.

air-borne improvised explosive device (ABIED)

An IED delivered through the air or held aloft by aerodynamic means or buoyancy and/or serves as concealment means for explosives with an initiating device. [WTI IED Lexicon]

logistic disposal

In explosive ordnance disposal, the moving of explosive ordnance from a place where stockpiles are kept, utilizing a variety of methods that may not necessarily involve destruction.

Note: Logistic disposal may or may not require the use of render-safe procedures. [AJP 3.18 (A)]

radar (IED related)

A sensor that passively detects radar signals and power, usually operating within a specific range, in order to function an IED. [IED Tech Expl Lexicon]

M

5.210 магнітна міна (пов'язаний з СВП)

Міна, яка реагує на магнітне поле цілі.

magnetic mine (IED related)

A mine which responds to the magnetic field of a target. [AAP-6 (2017)]

5.211 магнітне обладнання (пов'язане з СВП)

Тип використання СВП, в якому пристрій прикріплюється до цілі за використанням магнітів.

magnetic attachment (IED related)

A type of IED employment in which the device is attached to the target using magnets. [WTI IED Lexicon]

5.212 магнітний вплив (пов'язаний з СВП)

Безконтактний замикач призначений для постановки в бойовий стан (режим) чи ініціювати СВП в залежності від змін в

magnetic influence (IED related)

A proximity switch designed to arm or fire an IED with a change in the ambient magnetic field. Such a device can sense an active field and close the switch when the field is disturbed; or

навколишньому магнітному полі. Такий пристрій реагує на активне поле та активує замикач у разі порушення поля або спрацьовує при достатньому наближенні до магнітного поля.

5.213 магнітний пошук мін

Процес використання магнітних детекторів для виявлення наявності мін чи міноподібних об'єктів, що можуть як виступати з морського дна, так і бути заглибленими в нього.

5.214 магнітний спусковий механізм

Тип спускового механізму, що відчуває магнітні зміни на ділянці навколо сенсор. Коли це трапляється, сенсор спричинює замикання ланцюга, та спрацювання пристрою.

5.215 маркування

У знешкодженні ВНП, розміщення одного чи більше знаків для ідентифікації місця небезпеки чи меж небезпечної ділянки.

Примітка: Може включати використання намальованих позначок, але також встановлення перешкод.

5.216 маскування (камуфляж)

Використання натурального або штучного матеріалу особовим складом, на об'єктах та тактичних позиціях з метою заплутування, введення в оману ворога.

5.217 мембрана (пов'язаний з СВІП)

Замикач, що включає дві металеві кулі, розділені ізолятором, що активує СВІП, при перфорації чи під дією тиску.

react upon coming near a magnetic field. [IED Tech Expl Lexicon]

magnetic minehunting

The process of using magnetic detectors to determine the presence of mines or minelike objects which may be either on or protruding from the sea-bed, or buried. [AAP-6 (2017)]

magnetic (IED related)

A type of proximity trigger that senses magnetic alterations in the area around the sensor. When this happens, the sensor causes a circuit to be completed, firing the device. [WTI IED Lexicon]

marking

In explosive ordnance disposal, the emplacement of one or more signs to identify the position of a hazard or the boundary of a hazardous area.

Note: This may include the use of paint marks, but also the erection of physical barriers.[Informal]

camouflage

The use of natural or artificial material on personnel, objects or tactical positions with the aim of confusing, misleading or evading the enemy. [AAP-6 (2017)]

membrane (IED related)

A switch incorporating two metal layers, separated by an insulator that functions the IED when perforated or when pressure is applied. [IED Tech Expl Lexicon]

5.218 мережа *(в системі СВП та її мережі)*

Група елементів, що формують єдине ціле, що функціонує як система.

5.219 мережа СВП

Взаємопов'язані люди та/або матеріальні елементи, що можуть бути ідентифіковані, ізольовані чи задіяні.

(Див. також ВСТ 01.106.006)

5.220 метальна вибухова речовина

Вибухова речовина, що зазвичай функціонує горінням для вироблення контрольованого випуску газів, що використовуються для запуску процесу.

5.221 метальна речовина

Хімічний складник чи суміш, що створена для запалювання (швидкого загорання) та, як правило, вимагають стискання, щоб вибухнути.

5.222 метеорологічний *(пов'язаний з СВП)*

Умови, що задіюють явища атмосфери чи погоди.

5.223 метод місця встановлення *(пов'язаний з СВП)*

Опис, куди пристрій був доставлений та використаний.

5.224 механізм сповільненої дії/запобіжник *(пов'язаний із СВП)*

Горіння піротехнічного складу з певною швидкістю, що використовується для передачі форсу вогню на неелектричний детонатор або незначний заряд вибухової

network *(IED system and its networks)*

That group of elements forming a unified whole functioning as a system. [AJP 3.15]

IED network

Interconnected human and/or material nodes that may be identified, isolated or engaged. [AJP 3.15 (C)]

propellant

An explosive material that normally functions by burning to produce a controlled release of gasses used for propulsion purposes. [IED Tech Expl Lexicon].

low explosive

A chemical compound or mixture that is designed to deflagrate (rapid burn) and generally require confinement to explode. [IED Tech Expl Lexicon].

meteorological *(IED related)*

Conditions involving phenomena of the atmosphere or weather. [IED Tech Expl Lexicon]

method of emplacement *(IED related)*

A description of where the device was delivered, used, or employed. [WTI IED Lexicon]

time fuse/safety fuse *(IED related)*

A pyrotechnic burning at a certain rate used to transmit a flame to the nonelectric detonator or a low explosive charge with a predetermined delay. [IED Tech Expl Lexicon]

речовини із заданою затримкою.

5.225 механічна енергія
(пов'язана з СВП)

Накопичена або застосована енергія, що є результатом фізичного руху продуктів вибуху СВП.

5.226 механічний годинниковий замикач сповільненої дії

Замикач сповільненої дії (напр. годинник, таймер, крапельний таймер) призначений чи переобладнаний таким чином, що фізичний контакт між двома частинами пристрою сповільненої дії створюють електричний ланцюг для ініціації пристрою.

5.227 механічний замикач сповільненої дії

Замикач з вмонтованим часовим механізмом, сконструйований або модифікований таким чином, що фізично замикає два контакти електричного ланцюга у визначений час.

5.228 мілина

Водойма, глибина якої менша ніж 10 метрів.

5.229 мілководдя

Водойма, що має глибину від 10 м до 200 м.

5.230 міна

В мінній війні вибуховий боєприпас, призначений для установки під землею, на землі, біля поверхні землі або в іншому середовищі з метою вибуху внаслідок присутності, наближення або контакту з людиною, транспортним засобом, авіацією, човном,

mechanical energy (IED related)

Stored or applied energy that results in physical movement of an IED component. [IED Tech Expl Lexicon].

mechanical timing switch (IED related)

A timing switch (e.g., clock, timer, drip timer) constructed or modified so that physical contact between two parts of the timing device complete an electrical circuit initiating the device. [WTI IED Lexicon]

time mechanical (IED related)

A timing switch constructed or modified so that physical contact between two parts of the timing mechanism complete an electrical circuit. [IED Tech Expl Lexicon]

very shallow water

Water having a depth less than 10 metres. [AAP-6 (2017)]

shallow water

Water having a depth between 10 metres and 200 metres. [AAP-6 (2017)]

mine

In land mine warfare, an explosive munition designed to be placed under, on or near the ground or other surface area and to be actuated by the presence, proximity or contact of a person, land vehicle, aircraft or boat, including landing craft. [AAP-06 (2017)]

включаючи засоби висадки.

“Національний відхил.

Міна означає боєприпас, призначений для встановлення під землею, на землі або поблизу поверхні землі або іншої поверхні та для вибуху від присутності, близькості або безпосереднього впливу людини або засобу, що рухається” [4]

5.231 міна в безпечному положенні

Міна, що не була переведена в бойове положення, або переведена з нього у безпечне (не бойове) положення.

5.232 міна із заданим заглибленням

Міна, контрольована гідростатично, яка встановлюється на попередньо заданій глибині під поверхнею води, незалежно від підйому чи спаду рівня води.

5.233 міна-пастка

Пристрій розроблений, сконструйований чи адаптований задля знищення та ураження, який здається нешкідливим та приводиться в дію коли особа торкається чи підходить до предмета, або після виконання зазвичай безпечної дії.

“Національний відхил.

Міна-пастка

означає будь-який пристрій чи матеріал, які спроектовані, сконструйовані чи пристосовані для того, щоб убивати чи завдавати ушкоджень, і які спрацьовують раптово, коли людина торкається чи наближається до начебто нешкідливого предмета або здійснює, здавалося б, безпечну дію” [1]

5.234 мінне поле

В бойових діях з застосуванням наземних мін, це визначена площа, на якій встановлені міни.

disarmed mine

A previously armed mine which has been returned to a safe state. [AAP-06 (2017)]

oscillating mine

A mine, hydrostatically controlled, which maintains a pre-set depth below the surface of the water independently of the rise and fall of the tide. [AAP-6 (2017)]

booby trap

A device designed, constructed or adapted to kill or injure, which functions when a person disturbs or approaches an apparently harmless object or performs an apparently safe act. [AAP-06 (2017)]

minefield

In land mine warfare, a defined area in which mines have been emplaced. [AAP-06 (2017)]

**“Національний відхил.
Мінне поле**
район, у якому встановлено або
імітовано наявність мін (у тому числі хибне
мінне поле)” [8]

5.235 місток накалювання детонатора

Детонатор, що використовує теплову енергію містка накалювання для запалювання вибухонебезпечної сполуки для ініціювання детонації вибухової речовини.

5.236 морська територія (сфера)

Океани, моря, затоки, гирла, острови та прибережні території, що включаються в прибережний район.

5.237 морський СВП

СВП, розроблений або призначений для використання у воді, першочергово проти морських цілей. Хоча слово «морський» зазвичай асоціюється з речами, пов'язаними з морем, в цьому контексті воно включає будь-який водний масив, як судноплавний, так і не судноплавний.

5.238 навколишнє середовище (пов'язаний з СВП)

Соціально-етнографічні, культурні, економічні та політичні елементи суспільства з якими взаємодіють військові підрозділи чи урядові організації, а також місцеві групи населення чи елементи, що можуть впливати на завдання.

5.239 навчальна міна

Недієздатна міна, що використовується для проведення

hot bridge wire detonator

A detonator that utilizes heat from a bridge-wire to heat an explosive compound to the point of detonation. [IED Tech Expl Lexicon]

maritime domain

The oceans, seas, bays, estuaries, islands, and coastal areas, including the littorals. [IED Tech Expl Lexicon]

maritime IED (MIED)

An IED designed for or intended to be employed in the water, primarily against maritime targets. While the word maritime is normally associated with things of, or relating to the sea, in this context it includes any body of water whether navigable or non-navigable. [IED Tech Expl Lexicon]

Н

human environment (IED related)

The social ethnographic, cultural, economic and political elements of the people with whom a military force or a government agency are operating, as well as those local population groups or elements that can influence the mission. [AJP 3.15 (C)]

instructional mine

An inert mine used for instruction and normally sectionalized for this

навчальних занять та в основному для розбору на частини з метою навчання.

5.240 навчальні боєприпаси

Навчальні боєприпаси з інертним спорядженням, подібні до бойових боєприпасів, але розроблені не для включення чи використання їх в поєднанні з бойовим (спеціальним) спорядженням або для доставки в систему озброєння або за її допомогою.

Примітка: Використовуються у видах діяльності, таких як встановлення, обробка, керівництво, навчання, перевірка чи забезпечення функціонування. Система маркування використовується для того, щоб відрізнити це озброєння від інших типів озброєння.

5.241 надземний СВП

СВП розміщений над поверхнею землі: звисає з естакади, даху тощо.

5.242 надлишковий тиск ударної хвилі

Тиск, в надлишку атмосферного тиску навколишнього середовища, спричинений в результаті ударної хвилі вибуху.

5.243 напад без попередньої підготовки (пов'язаний з СВП)

Під час наземних операцій, напад в якому час підготовки зменшується в пріоритеті, ніж швидкість в атаці, з метою використання максимальних можливостей.

5.244 направлена дія

Тип будови основного заряду, у якому продукти вибуху спрямовані в напрямку до відповідної ділянки.

purpose. [AAP-6 (2017)]

dummy ammunition

A completely inert ammunition that resembles an operational or practice item but is designed not to incorporate or be used in combination with energetic material nor to be delivered in or by a weapon system.

Note: It is used in activities such as assembly, handling, instruction, training, gauging or maintenance. A colour scheme is used to differentiate this ammunition from other types of ammunition. [AAP-6 (2017)]

elevated (IED related)

IED emplaced above the surface: hanging from an overpass, on a roof, etc. [IED Tech Expl Lexicon]

blast overpressure

The pressure, in excess of ambient atmospheric pressure, resulting from the blast wave of an explosion. [AAP-6 (2017)]

hasty attack (IED related)

In land operations, an attack in which preparation time is traded for speed in order to exploit an opportunity. [AAP-6 (2017)]

directional effect

Type of main charge configuration where the explosive effect is channelled to an intended area. [WTI IED Lexicon], [IED Tech Expl Lexicon].

5.245 натискна плита
(пов'язана з СВІП)

Компонент або доповнення до одиниці боєприпасу, зокрема наземної міни для збільшення зони предмета, що сприймає тиск.

5.246 натяг (пов'язаний з СВІП)

Замикач, який функціонує, коли на ініціюючий засіб подається натяг – наприклад, натяг розтяжки. Натяг викликає дію, яка відпускає бойову чеку чи активує електричний або електронний замикач.

5.247 натягування/тяга
(пов'язано з СВІП)

Некерований СВІП, який приводиться в дію, коли натяг прикладається до спускового механізму - наприклад, натягуванням розтяжки. Натяг активує дію, яка відпускає бойову чеку або активує електричний або електронний замикач.

5.248 нахил (замикач)
(пов'язаний із СВІП)

Замикач, що дозволяє струму надходити до вихідних проводів після того, як струмопровідний матеріал (тобто ртуть або кульковий замикач) переміщується достатньо (вгору/вниз, вліво/вправо), щоб замкнути контакти замикача, завершуючи ланцюг.

5.249 націлювання

Процес відбору та встановлення пріоритетів цілей та узгодження відповідної реакції на них з урахуванням експлуатаційних вимог та можливостей.

pressure plate (IED related)

A component of or addition to an item of ordnance, especially a landmine, to enlarge the pressure sensitive area of the item. [Informal]

tension (IED related)

A switch that functions when tension is applied to a firing mechanism – such as pulling a trip wire. The tension causes an action that releases a firing pin or activates an electrical or electronic switch. [IED Tech Expl Lexicon]

tension/pull (IED related)

A victim operated device that triggers an explosion when tension is applied to a firing mechanism - such as pulling a trip wire. The tension causes an action that releases a firing pin or activates an electrical or electronic switch. [WTI IED Lexicon]

tilt (switch) (IED related)

A switch that allows current to flow to the output wires after a conductive material (i.e., mercury or a ball bearing) is moved enough (up/down, left /right) to flow onto the switch contacts, completing the circuit. [IED Tech Expl Lexicon]

targeting

The process of selecting and prioritizing targets and matching the appropriate response to them, considering operational requirements and capabilities. [IED Tech Expl Lexicon]

5.250 небезпечна зона

Територія, в межах якої існує потенційна небезпека, яка стосується виявленого ВВП.

Примітка: Це може стосуватися прямого фактору вибуху вибухонебезпечного предмету та може включати другорядні ефекти, такі як небезпека випадання радіоактивних опадів від хімічного, біологічного, радіологічного та ядерного забруднення.

“Національний відхил.

Забруднена територія

будь-яка територія (акваторія), що містить вибухонебезпечні предмети” [5]

5.251 небезпечна речовина

Речовина, що може нести ризик для населення, його захисту, безпеки або навколишнього середовища, завдяки своїм хімічним чи фізичним характеристикам або реакціям, які вона може спричиняти.

5.252 невідома (невизначена) вибухова речовина без корпусу

Термін, що застосовується для опису невідомої вибухової речовини, що застосовується в якості основного заряду СВП (після проведення розслідування вона має бути категоризована).

5.253 недієздатний СВП

СВП, що мають функціонально суттєві механічні ураження, пошкодження, спричинені невідомим джерелом, СВП не до кінця чи неправильно зібрані та/або з джерелами живлення, що вийшли з ладу.

5.254 неелектричний

Ініціюючий елемент, що функціонує за рахунок інших, а не електричних джерел (тертя, хімічний вплив, ударна сила).

EOD incident hazard area

An area within which there is a potential danger due to an explosive ordnance disposal incident.

Note: This may be due to the direct effect of the explosive ordnance and may include secondary effects such as downwind hazards from a chemical, biological, radiological or nuclear payload. [Informal]

hazardous material (HAZMAT)

Material that may pose a risk for the population, property, safety or the environment owing to its chemical or physical properties or the reactions that it may cause. [AAP-6 (2017)]

unknown bulk explosive (UBE)

The term used to describe the unknown bulk explosive found in the main charge of an IED (after exploitation, it will be categorized). [WTI IED Lexicon]

non-functional IED

IEDs that were mechanically broken, damaged by an unknown source, incomplete, improperly assembled, and / or with inoperable power sources. [IED Tech Expl Lexicon]

non-electric

An initiator that functions by other than electric means (friction, chemical, impact). [IED Tech Expl Lexicon]

5.255 нейтралізація

Дії, що спрямовані на зниження загрози від ВНП, шляхом повного переривання його функціонування.

“Національний відхил.

Знищення вибухонебезпечного предмета переведення вибухонебезпечного предмета у недієздатний (безпечний) стан шляхом підриву, спалювання, механічного чи іншого повного або часткового руйнування з обов’язковим дотриманням вимог протимінної діяльності та запобіганням і мінімізацією негативних для населення, інфраструктури та довкілля наслідків” [5]

neutralization¹

Actions taken to eliminate an explosive ordnance threat by permanently interrupting its functioning. [NATO EOD WG (Nov. 2018)]

5.256 некерований замикач

Замикач, що приводиться в дію особою, яка цього не очікує. Цей замикач розраховано на певну ціль та спрацює, коли жертва виконує ту чи іншу дію.

victim-operated (switch) (IED related)

A switch that is activated by an unsuspecting individual. These switches rely on the intended target to carry out some form of action that will cause it to function. [IED Tech Expl Lexicon]

5.257 непереведений в бойовий стан (незведений, транспортне положення)

Пристрій, в якому всі запобіжні механізми на місці, та функціонують таким чином, щоб запобігти переведенню пристрою в бойове положення. Це положення, в якому СВП безпечно до поводження, зберігання та транспортування.

unarmed (IED related)

A device in which all safety devices and features are present and functioning so as to prevent the device from starting its arming sequence. It is the condition of an IED when it is safe for handling, storage, and transportation. [IED Tech Expl Lexicon]

5.258 нерухомий патруль (заслон)

Патруль, підпорядкований командиру. Він призначений для виконання завдань із розвідки, прослуховування, ведення інших бойових завдань або їх поєднання. Він відрізняється від звичайного розвідувального, бойового чи прослуховуючого патрулювання тим, що, зайнявши відведене йому

standing patrol

A patrol which will be of a strength decided by the commander allotting the task. Its task may be recce, listening, fighting, or a combination of these. It differs from a recce, fighting, or listening patrol, in that, having taken up its allotted position, it is not free to manoeuvre in the performance of its task without permission. [AAP-6 (2017)]

положення, він не може вільно маневрувати (пересуватись) при виконанні свого завдання без дозволу.

5.259 неспрацювання

Збій спрацювання зброї, боєприпасу чи іншого пристрою при пострілі чи вибуху в зв'язку з помилкою у вогневій системі, засобі ініціювання, вишибному чи інших зарядах.

5.260 низький повітряний атомний вибух

Повітряний атомний вибух, що трапляється на достатньо низькій висоті, чим спричинює суттєві руйнування вибухостійких цілей всередині обмеженої ділянки.

5.261 об'єкт для руйнування

Ціль, визначена з тактичною метою для можливого подальшого підривання.

5.262 об'єктні СВП

Першочергово призначені для пошкодження та знищення інфраструктури, такої як магістраль, телекомунікаційні башти, мости, будинки, інженерні комунікації та/або спорудження, а саме електричні трансформатори або водокачки.

5.263 обривний дріт (пов'язаний з СВП)

Контактна ділянка з'єднувальної лінії, що при перериванні приводить в дію СВП.

misfire

The failure of a weapon, munition or other device to fire or explode as or when expected due to a fault in the firing system, initiator, propellant or other charge. [AAP-06 (2017)]

low nuclear airburst

A nuclear airburst that occurs at a sufficiently low height to cause significant damage to blast-resistant targets within a limited area. [AAP-6 (2017)]

O

demolition target

A target of known military interest identified for possible future demolition. [AAP-6 (2017)]

anti-infrastructure IED incidents

Primarily intended to damage or destroy physical infrastructures such as pipelines, communications towers, bridges, buildings, utility lines and/or facilities such as electrical transformers or water pump houses. [WTI IED Lexicon]

crush wire (IED related)

Contact point(s) spanning a length of wire that function an IED when crushed. [IED Tech Expl Lexicon]

5.264 обстеження території (району)

Розвідка або пошук на визначеній ділянці місцевості для забезпечення новою інформацією або її оновлення стосовно конкретної ситуації і активності.

area search (A/S)

Reconnaissance or search of a specific area to provide new or updated information on general or specific situations and/or activities. [AAP-06 (2017)]

5.265 озброєння та технології

Французька термінологія для 1 рівня використання групою зі збору та первинного аналізу доказів, хоча також береться до уваги при виконанні завдань щодо протидії СВП.

armaments and Technology (ARTEC)

French terminology for level 1 weapons intelligence exploitation team although also undertakes non-C-IED tasks. [Informal]

5.266 оперативний рівень

Рівень, у якому завдання та стратегічні операції плануються, проводяться та підтримуються для здійснення стратегічних завдань в межах ділянки проведення операцій.

operational level

The level at which campaigns and major operations are planned, conducted and sustained to accomplish strategic objectives within theatres or areas of operations. [AAP-6(2017)]

5.267 операції зі знешкодження ВНП

Операції щодо зниження чи усунення наслідків від ВНП.

EOD operation

An operation to reduce or eliminate the effects of explosive ordnance. [AJP 3.18 (A)]

5.268 операції щодо запобігання впливу ВНП

Операції щодо зниження чи усунення можливих наслідків застосування ВНП.

EOD operation

An operation to reduce or eliminate the effects of explosive ordnance. [AJP 3.18 (A)].

5.269 оптимальна висота

Висота вибуху, що створить максимальний ефект проти заданої цілі.

optimum height

The height of an explosion which will produce the maximum effect against a given target. [AAP-6 (2017)]

5.270 оптимальна висота вибуху

Для ядерної зброї та для конкретної цілі (чи території), це приблизна висота на якій оцінюється задана конкретна потужність засобів ураження, яка дасть бажаний ефект на максимально можливій площі.

optimum height of burst

For nuclear weapons and for a particular target (or area), the height at which it is estimated a weapon of a specified energy yield will produce a certain desired effect over the maximum possible area. [AAP-6 (2017)]

5.271 оптичний пошук мін

Використання оптичної системи (напр. телевізійна система або причіпний підводний човен) для визначення та класифікації мін або міноподібних об'єктів на морському дні чи тих, що виступають з нього.

5.272 осколки

Осколки та невеликі об'єкти призначені для збільшення дії ураження.

5.273 оцінка бойових пошкоджень

Визначення наслідків, летальних та нелетальних, що утворилися внаслідок проведення військових дій задля пошкодження військових об'єктів.

5.274 оціночний заряд вибухової речовини

Маса основного заряду, визначена шляхом спостереження результату вибуху, характеристик вирви, чи розмірів вибухового заряду

5.275 очищення від ВНП

Процедури які проводяться кваліфікованим персоналом для зменшення чи усунення загрози ВНП на визначеній території.

5.276 очищення ділянки (пов'язаний з СВП)

Під час наземних операцій, процес, що слідує за процесом очищення після знешкодження виявленого СВП, проїзду маршрутом чи зоною для подальшого зниження ризику від мін чи інших вибухових пристроїв, СВП та вибухових пасток

optical minehunting

The use of an optical system (e.g. television or towed diver) to detect and classify mines or mine-like objects on or protruding from the sea-bed. [AAP-6 (2017)]

fragmentation effect

Shrapnel and small objects designed to be accelerated by explosive forces. [WTI IED Lexicon]

battle damage assessment (BDA)

The assessment of effects resulting from the application of military action, either lethal or non-lethal, against a military objective. [AAP-6 (2017)]

estimated net explosive weight (NEW)

A reference to the estimated weight of the main charge which can be derived from observations of the blast effects, crater characteristics or container dimensions. [IED Tech Expl Lexicon]

explosive ordnance clearance

EOD procedures undertaken by qualified personnel to reduce or eliminate the threat posed by explosive ordnance from a defined area. [AJP 3.18 (A)].

proofing (IED related)

In land operations, the process following breaching, route or area clearance to further reduce the risk from mines or other explosive ordnance, IEDs and booby traps in a defined area. [AAP-6]

на визначеній ділянці.

5.277 очищення території

Ідентифікація, маркування, нейтралізація, руйнування, або вилучення мін, вибухонебезпечних залишків війни, саморобних вибухових пристроїв та мін-пасток на визначеній ділянці у ході їх пошуку та виявлення при проведенні наземних операцій, для забезпечення продовження проведення військових операцій із меншим ступенем ризику.

Примітка: Очищення території зазвичай виконується військовими підрозділами.

“Національний відхил.

Розмінування (гуманітарне розмінування)

комплекс заходів, які проводяться операторами протимінної діяльності з метою ліквідації небезпек, пов'язаних із вибухонебезпечними предметами, включаючи нетехнічне та технічне обстеження територій, складення карт, виявлення, знешкодження та (або) знищення вибухонебезпечних предметів, маркування, підготовку документації після розмінування, надання громадянам інформації щодо протимінної діяльності та передачу очищеної території.

До проведення розмінування (гуманітарного розмінування) залучаються фахівці з розмінування операторів протимінної діяльності” [5]

5.278 очищення шляхів

В наземних операціях виявлення та ідентифікація, маркування чи знешкодження, знищення або ж переміщення виявлених мін чи інших вибухонебезпечних предметів, саморобних вибухових предметів, мін пасток, з метою безпечного продовження військових операцій на визначеній ділянці дороги.

Примітка: очищення шляхів зазвичай проводиться військовими підрозділами.

area clearance

In land operations, the detection and if found, the identification, marking and neutralization, destruction or removal of mines or other explosive ordnance, IEDs and booby traps in a defined area to allow a military operation to continue with reduced risk.

Note: Area clearance is normally conducted by military units. [AAP-06 (2017)], [AJP 3.18 (A)]

route clearance

In land operations, the detection and if found, the identification, marking and neutralization, destruction or removal of mines or other explosive ordnance, IEDs and booby traps threatening a defined route to allow a military operation to continue with reduced risk.

Note: Route clearance is normally conducted by military units. [AAP-06(2017)]

II

5.279 паралельне з'єднання (пов'язане з СВП)

З'єднання, в якому плюсові клеми в батареях чи інших джерелах живлення з'єднані одна з одною, а мінусові клеми з'єднані одна з одною, в результаті чого утворюється збільшення можливого електричного струму.

5.280 партія боєприпасів

Кількість однорідних боєприпасів, виявлених за індивідуальним номером партії, які виготовлені, зібрані та відновлені (модернізовані) одним виробником за однакових умов і які однаково функціонують.

5.281 пасивна інфрачервона система (пов'язана з СВП)

Сенсор, що визначає рух джерела тепла. Коли визначено зміну в довколишній температурі, сенсор задіює спусковий механізм для ініціації СВП.

5.282 первинний (додатковий) заряд

Ініціюючий заряд, який передає детонаційну хвилю до всього заряду.

5.283 первинний (додатковий) заряд (пов'язаний з СВП)

Проміжний заряд вибухової речовини, що використовується для посилення імпульсу запалу до достатнього для ініціювання інших елементів вибухового ланцюга.

5.284 первинний пристрій¹ (пов'язаний з СВП)

Первинний СВП використовується для оцінки застосування іншого СВП.

parallel circuit (*IED related*)

Multiple batteries or other power sources which have their positive terminals connected to one another and their negative terminals connected to one another which results in an increase in the available current. [IED Tech Expl Lexicon]

ammunition lot

A quantity of homogeneous ammunition, identified by a unique lot number, which is manufactured, assembled or renovated by one producer under uniform conditions and which is expected to function in a uniform manner. [AAP-6 (2017)]

passive infrared (PIR) (*IED related*)

A sensor that detects movement of a heat source. When the change in ambient temperature is detected, the sensor acts as a trigger to initiate the IED. [WTI IED Lexicon]

priming charge

An initial charge which transmits the detonation wave to the whole of the charge. [AAP-6 (2017)]

primary charge (*IED related*)

The intermediate explosive used to augment the impulse from the primer to a magnitude sufficient to ignite the following element of the explosive train. [AOP-38]

primary device¹ (*IED related*)

This is the primary IED employed in the target area. [WTI IED Lexicon]

5.285 первинний пристрій² (пов'язаний з СВП)

Найбільш тактично важливі СВП в рамках події. Первинний не обов'язково виявляється першим.

5.286 переведення з бойового положення в безпечне

Переведення боєприпаса в безпечне положення з бойового, таким чином, щоб його можна було повторно перевести в бойове положення або переведення боєприпаса з бойового положення в безпечне з неможливістю подальшого застосування.

5.287 перевірка дороги

Проведення детальної розвідки та пошукових процедур стосовно конкретних точок вздовж дороги підрозділами тактичної ланки з використанням засобів пошуку.

5.288 перевірка шляхів сполучення

Розвідка вздовж конкретної лінії сполучення, такої як дорога, залізниця чи водний шлях з метою виявлення тимчасових цілей і взагалі, будь-якої діяльності.

5.289 перевірочний пристрій (пов'язане з СВП)

Замикач, який використовує електровибухову мережу, призначену для виявлення несправності в активному колі шляхом перевірки напруги чи рівня струму величезноелектровибуховій мережі (обрив дроту або розряд аккумулятора).

5.290 передача детонації контактного заряду

Детонація заряду внаслідок

primary device² (IED related)

The most tactically significant IED within an incident. The primary may not be the first IED encountered. [IED Tech Expl Lexicon]

disarm

To restore a fuzing system to a non-armed condition from an armed condition, either reversibly, to permit rearming, or irreversibly and permanently (sterilization). [AOP-38]

route check

The conduct of detailed reconnaissance and search procedures at specific points along a route by units utilising tactical formations and specifically issued search equipments. [Informal].

line search

Reconnaissance along a specific line of communications, such as a road, railway or waterway, to detect fleeting targets and activities in general. [AAP-06 (2017)]

collapsing circuit (IED related)

A switch which utilizes a circuit designed to detect a failure in an active circuit by monitoring voltage or amperage levels on the target circuit (wire being cut or battery drain). [IED Tech Expl Lexicon]

sympathetic detonation

Detonation of a charge by exploding another charge adjacent to it.

вибуху іншого заряду, що контактує з ним.

[AAP-6 (2017)]

5.291 передача¹ *(пов'язана із СВП)*

У рамках протидії СВП процес передачі зброї або предметів (засобів) вибухових пристроїв силами коаліції, національним силами або іншим відповідним органам.

turn-in¹ *(IED related)*

Within C-IED the process of handing in a weapon or item(s) of explosive ordnance to coalition forces, or host nation forces or other appropriate authority. [AJP 3.15]

5.292 передача² *(пов'язана із СВП)*

Випадок, коли СВП або пов'язаний з ним компонент передаються відповідному органу.

turn-in² *(IED related)*

An IED related incident where an IED or associated component are turned over to the proper authority. [IED Tech Expl Lexicon]

5.293 переміщення/фізичний вплив (замикача) *(пов'язаний з СВП)*

Замикач, призначений для створення ланцюга у формі двох частин, що контактують, після фізичного впливу на СВП (ударом, вібрацією).

movement/anti-disturbance (switch) *(IED related)*

A switch designed to complete a circuit as two parts make contact when an IED is physically disturbed (tilt, vibration). [IED Tech Expl Lexicon]

5.294 переобладнаний засіб ініціювання

Засіб ініціювання промислового виготовлення або військового призначення, який видозмінений або поєднаний з іншими предметами, що не були частиною первинного предмету (пристрою).

modified initiator

A commercial or military manufactured initiator which has been altered or combined with other items which were not a part of the original manufactured design.

Зразки включають: перетворення виготовленого неелектричного ініціюючого елемента в електричний ініціюючий елемент та перетворення виготовленого електричного ініціюючого елемента в неелектричний.

Examples include: converting a manufactured non-electric initiator into an electric initiator and converting a manufactured electric initiator into a non-electric initiator. [IED Tech Expl Lexicon]

5.295 перешкоджаючі СВП *(пов'язані з СВП)*

СВП, які призначені для того,

obstacle creation *(IED related)*

An IED primarily intended to create an obstacle to impede movement

щоб створювати перешкоду для зупинки руху чи потоку руху до заданої позиції.

or channel movement into a desired location. [IED Tech Expl Lexicon]

5.296 підозрілий або сумнівний предмет

Будь-який предмет, виявлений за підозрілих або незвичних обставин. Підозрюваний або сумнівний предмет вимагає реагування від групи по знешкодженню ВНП.

suspect or suspicious package

Any item found under suspicious or unusual circumstances. A suspect or suspicious package necessitates a bomb squad response. [IED Tech Expl Lexicon]

5.297 підозрюваний

Під час ідентифікації, термін, який дається напрямкам діяльності, об'єкту або організації, чії характеристики, поведінка або походження вказують на те, що вони несуть потенційну загрозу союзним військам.

suspect

In identification, the designation given to a track, object or entity whose characteristics, behaviour or origin indicate that it is a potential threat to friendly forces. [AAP-6 (2017)]

5.298 підрив

Детонування головного заряду ВР елементами бойового ланцюгу.

fire

To detonate the main explosive charge by means of a firing system. [AAP-06 (2017)]

5.299 підривання

Приведення в дію вибухової мережі.

firing

Actuation of the firing system. [AAP-6]

5.300 підривна станція

Це позиція в електричній вибуховій мережі, де розташований пристрій, що приводить до детонації зарядів.

firing point

That point in the firing circuit where the device employed to initiate the detonation of the charges is located. [AAP-06 (2017)]

5.301 підривний заряд

Вибухові речовини, які малочутливі до ініціювання. Ініціювання здійснюється з використанням додаткового детонатора, який виготовляється у вигляді окремого заряду або заряду, який виготовляється на місці виконання завдання.

blasting agent

An explosive material which meets prescribed criteria for insensitivity to initiation. Generally a non-detonator sensitive explosive that must be initiated by a booster to detonate. May be configured in cartridge form or as a mass of explosive material prepared for use on site without packaging. IED Tech Expl Lexicon]

5.302 підричний капсуль

Пристрій, що містить в собі чутливу вибухову речовину, призначений для збудження детонаційної хвилі. Буває як електричним (електродетонатор), так і неелектричним (капсуль-детонатор).

5.303 підричник

Пристрій, що ініціює вибуховий ланцюг.

“Національний відхил.

Підричник

Пристосування для вибуху боєприпасів після пострілу на заданій дальності в повітрі або після удару об перешкоду” [13]

5.304 підричник миттєвої дії¹

Рекомендований термін: контактний підричник.

5.305 підричник миттєвої дії²

Підричник, що приводиться в дію від удару снаряду чи бомби по об’єкту, напр. підричник накольної дії, контактний підричник.

5.306 підричник сповільненої дії (пов’язаний із СВІІ)

Підричник, який містить градуйований сповільнюючий елемент для регулювання інтервалу часу, через який підричник буде функціонувати.

5.307 підричник ударної дії

Засіб ініціювання, що є запальним елементом після механічного удару.

5.308 підрозділ охорони об’єкту, що підлягає знищенню підривом

Місцеві сили, розміщені з метою забезпечення того, щоб ціль не

blasting cap

A device containing a sensitive explosive intended to produce a detonation wave. Can be either electric or nonelectric (plain). [IED Tech Expl Lexicon]

fuze

A device which initiates an explosive train. [AAP-6 (2017)]

direct action fuze

Preferred term: impact action fuze. [AAP-6 (2017)]

impact action fuze

A fuze that is set in action by the striking of a projectile or bomb against an object. e.g. percussion fuze, contact fuze. Also called Direct Action Fuze. [AAP-6]

time fuze (IED related)

A fuze which contains a graduated time element to regulate the time interval after which the fuze will function. [AAP-6 (2017)]

percussion

An initiator that serves as an igniting element when mechanically struck. [IED Tech Expl Lexicon]

demolition guard

A local force positioned to ensure that a target is not captured by an enemy before orders are given for its demolition and before the demolition

була захоплена ворогом до того, як буде видано наказ про її підривання, і до того, як підрив буде успішно проведений.

Командир підрозділу охорони об'єкту, що підлягає підриванню, несе відповідальність за оперативне керування усіма військами, розміщеними на місці підривання, включаючи групу для здійснення підриву. Він несе відповідальність за віддання наказу щодо підривання групі для здійснення знищення підривом.

5.309 підсилювач палива (пов'язане з СВП)

Матеріали запальних боєприпасів, розроблені задля покращення горючого та видимого ефектів пристрою.

5.310 підсилювач фрагментації (пов'язане з СВП)

Невеличкі об'єкти, розроблені для посилення дії ураження осколками.

5.311 піротехнічне сповільнення

Піротехнічний засіб, доданий до вогневого ланцюгу, який передає форс вогню після заданої затримки часу.

5.312 піротехнічний замикач сповільненої дії (пов'язаний з СВП)

Замикач сповільненої дії, що використовує запалюючий шнур з відомою швидкістю горіння для запуску процесу ініціювання.

5.313 піротехнічні засоби

Суміші хімічних речовин, які при запалюванні, можуть екзотермічно реагувати з виділенням світла, тепла, диму, звуку чи газу, та можуть бути використані для сповільнення вогневої системи,

has been successfully fired.

The commander of the demolition guard is responsible for the operational command of all troops at the demolition site, including the demolition firing party. He is responsible for transmitting the order to fire to the demolition firing party. [AAP-6 (2017)]

fuel - enhancement (IED related)

An incendiary material designed to enhance the burning and visual effect of the device. [IED Tech Expl Lexicon]

fragmentation enhancement (IED related)

Small objects designed to be accelerated by explosive forces. [IED Tech Expl Lexicon]

pyrotechnic delay

A pyrotechnic device added to a firing system which transmits the ignition flame after a predetermined delay. [AAP-6 (2017)], [IED Tech Expl Lexicon]

pyrotechnic timing switch (IED related)

A timing switch using a burning fuse with a know burn rate to start the initiation train. [WTI IED Lexicon]

pyrotechnics

A mixture of chemicals which, when ignited, is capable of reacting exothermically to produce light, heat, smoke, sound or gas, and may be used to introduce a delay into a firing system because of its known burning time. The

використовуючи відомий час горіння.
Термін виключає вибухові речовини.
(Див. також ВСТ 01.112.006)

5.314 пластична вибухова речовина¹

Вибухова речовина, яка є м'якою при нормальній температурі.

“Національний відхил.

Пластична вибухова речовина

Вибухова речовина високов'язкої структури, здатна легко деформуватися при незначних навантаженнях і повністю заповнювати зарядні порожнини” [11]

5.315 пластична вибухова речовина²

М'яка або пластична вибухова речовина при кімнатній температурі.

“Національний відхил.

Пластична вибухова речовина

Вибухова речовина високов'язкої структури, здатна легко деформуватися при незначних навантаженнях і повністю заповнювати зарядні порожнини” [11]

5.316 подавлення¹

В контексті протидії СВП, умови, що є результатом застосування відповідних засобів переривання функціонування чи відокремлення важливих компонентів ВВП, які не вибухнули, з метою запобігання небажаному спрацюванню. Вибухонебезпечні предмети можуть досі залишатись активними до вилучення певних засобів.

5.317 позначення меж мінного поля

Стандартизована система маркування для визначення місцерозташування та протяжності мінного поля.

5.318 порушення дієдатності

Спроектована відмова

term excludes propellants and explosives. [AAP-06 (2017)]

plastic explosive¹

Explosive which is malleable at normal temperatures. [AAP-6 (2017)]

plastic explosive²

A malleable or flexible explosive at room temperature. [IED Tech Expl Lexicon].

inhibition¹

Within C-IED a condition resulting when appropriate means are employed to interrupt functions or separate essential components of unexploded ordnance in order to prevent an unacceptable functioning although the explosive ordnance may remain active if the appropriate means are removed. [AJP 3.15]

minefield marking

A standardized system of marking to indicate the location and extent of a minefield.

malfunction

A failure to function as designed.

функціонувати. Могли б охоплювати часткові детонації та нижчі розряди.

5.319 поршень *(пов'язаний з СВП)*

Замикач з валом/поршнем, подібним до того, що знаходиться в шприці, де тиск на головку пристрою змусить вал/поршень опускатися вниз, чим приводить до спрацювання СВП.

5.320 послідовне з'єднання

Батареї чи інші джерела живлення, що мають одну плюсову клему, яка з'єднана з мінусовою клемою наступного джерела живлення в результаті чого збільшується можлива напруга.

5.321 постійний струм

Електричний струм, що рухається в середині електричного кола тільки в одному напрямку.

5.322 постійно діючі оперативні процедури (ПДОП)

Набір інструкцій, що охоплюють ті особливості операції, що дозволяють застосування визначеної або стандартизованої процедури без втрати ефективності. Процедура застосовується, якщо не визначено інше.

5.323 «почерк» пристрою *(пов'язаний із СВП)*

Процес виявлення різних характеристик пристрою або його елементів. «Почерк» - це відмінна основна характеристика або сукупність характеристик, яка постійно повторюється та однозначно ідентифікує обладнання, матеріал, діяльність, особу чи подію. До поняття «почерк» також відносяться

Would cover partial detonations and low orders. [IED Tech Expl Lexicon]

plunger *(IED related)*

A switch utilizing a shaft, like that found in a syringe, where application of pressure on the head of the device will force the shaft downward, functioning the IED. [IED Tech Expl Lexicon]

series circuit

Multiple batteries or other power sources which have one positive terminal connected to the negative terminal of the next power source which results in an increase in the available voltage. [IED Tech Expl Lexicon]

direct current (DC)

Electric current that flows through a circuit in just one direction.[IED Tech Expl Lexicon]

standing operating procedure (SOP)

A set of instructions covering those features of operations which lend themselves to a definite or standardized procedure without loss of effectiveness. The procedure is applicable unless ordered otherwise. [AAP-06 (2017)]

signature characterization *(IED related)*

The process of identifying distinct characteristics of a device or its components. A signature is a distinctive basic characteristic or set of characteristics that consistently recurs and uniquely identifies a piece of equipment, material, activity, individual, or event. Signatures also refer to characteristics relating to the manufac-

характеристики виготовлення пристрою.

ture of the device. [IED Tech Expl Lexicon]

5.324 пошук (військовий)

Управління та застосування систематичних процедур та відповідного оснащення для визначення спеціальних цілей для забезпечення військових операцій. Визначені цілі можуть включати осіб, інформацію та матеріальні ресурси, що застосовуються противником.

Військовий пошук ділиться на розширений та проміжний, які потребують формального та базового навчання.

search (military)

The management and application of systematic procedures and appropriate equipment to locate specified targets in support of military operations. Specified targets may include people, information and material resources employed by an adversary.

Military search is subcategorised as Advanced and Intermediate, which require formal training, and Basic. [AAP-06 (2017)]

5.325 пошук мін

Використання суден, літального оснащення та/чи дайверів для встановлення місцезнаходження мін та їхнього знешкодження.

minehunting

The employment of ships, airborne equipment and/or divers to locate and dispose of individual mines. [AAP-6 (2017)]

5.326 пошук мін за допомогою акустичної системи

Використання звукового гідролакатора для виявлення мін та міноподібних об'єктів, які можуть бути на морському дні або виступати з нього, або закопані в ньому.

acoustic mine-hunting

The use of a sonar to detect mines or mine-like objects which may be on or protruding from the sea bed, or buried. [AAP-6 (2017)]

5.327 пошук на шляхах

Пошук на шляхах зазвичай проводиться особовим складом, що пройшов тренування для проведення розширеного та проміжного пошуку з застосуванням додаткового спеціального оснащення. Для забезпечення безпеки може знадобитись встановлення оточення, щоб групи пошуку зосереджувались безпосередньо на виконанні завдання. Весь шлях зазвичай перевіряється частіше за визначені місця; в результаті цього вищий рівень впевненості в тому, що цей шлях є

route search

Route search differs from route check or route clearance in that it is normally conducted by advanced or intermediate search trained personnel using additional specialist equipment. A cordon may be required to provide security so that the search teams' primary focus is on searching. The entire route is normally searched rather than specific points; the result is that there is a higher level of assurance that the route can be safely trafficked. [AAP-06 (2017)]

безпечний для переміщення.

5.328 приватна інформація (пов'язаний з СВП)

Інформація, надана окремою особою чи особами, зазвичай пов'язана з випадком використання СВП, можливо в конфіденційний спосіб відносно СВП та матеріалів, що відносяться до СВП, та пов'язаних з цим осіб.

Ця інформація може бути отримана від місцевого населення чи органів влади, підрозділів правопорядку та внутрішнього джерела.

5.329 призначення (роль) СВП

Ідентифікація ворожих СВП, що використовуються як основні, другорядні або наступні під час організації атаки.

5.330 приманка

Імітація людей, об'єктів та явищ, що призначена вводити в оману ворожі пункти спостереження або системи визначення та вводити в оману противника.

5.331 пристрій взведення

Пристрій, розроблений для здійснення електричного та/або механічного розміщення в одну лінію або з'єднання елементів бойового (вогневого) ланцюгу, необхідного для його ініціаціювання. Рекомендований термін: провід підричника.

5.332 пристрій для розпорошення радіоактивних речовин

Саморобна установка або процес, що відрізняється від ядерного вибухового пристрою, призначений для розповсюдження радіоактивних

human tip (IED related)

Information provided by an individual or individuals, usually in advance of an IED-related incident, possibly in a confidential manner regarding an IED, IED-related materials, or associated personnel.

This information can be received from, but not limited to, the local populace or government, a member of a law enforcement agency, or an inside source. [IED Tech Expl Lexicon]

role of IED

Identifying enemy use of IEDs as a primary, secondary, or subsequent form of attack. [IED Tech Expl Lexicon]

decoy

An imitation of a person, object or phenomenon, which is intended to deceive hostile surveillance or detection systems or mislead the adversary. [AAP-6 (2017)]

arming devices

A device designed to perform the electrical and/or mechanical alignment necessary to permit the initiation of explosive train. Preferred term: arming wire. [AAP- 6]

radiological dispersal device (RDD)

An improvised assembly or process, other than a nuclear explosive device, designed to disseminate radioactive material in order to cause destruction, damage, or injury.

речовин для виведення з ладу, ушкодження або зараження

[IED Tech Expl Lexicon]

5.333 пристрій затримки переведення в бойовий стан

Пристрій, прикріплений до міни чи будь-якого автономного озброєння, призначений для запобігання їх передчасному спрацюванню (відтермінуванню спрацювання на певний встановлений час) після закладання або встановлення.

5.334 пристрій невилучення (морський)

Під час морських військових дій, будь-який пристрій в міні призначений для запобігання виявлення противником принципів роботи механізму міни. Також може називатися «обладнання захисту від проникнення у корпус».

5.335 пристрій радіоелектронного приглушення з автоматичним пошуком

Система приймача і передавача радіоелектронних перешкод, що здійснює автоматичний пошук та перешкоджання сигналу з визначеними характеристиками.

5.336 пристрій розвантажувальної дії

Пристрій призначений для приведення в дію міни при її переміщенні.

5.337 пристрій, встановлений на невилучення

Пристрій, прикріплений до міни, призначений для запобігання заходам знешкодження.

Дивитись також елемент або пристрій невилучення.

arming delay device

A device fitted to a mine or any autonomous munition designed to prevent it from being armed for a pre-set time after laying or delivery. [AAP-6 (2017)]

anti-recovery device

In naval mine warfare, any device in a mine designed to prevent an enemy discovering details of the working of the mine mechanism. Also called «prevention of stripping equipment». [AAP-6 (2017)]

automatic search jammer

An intercept receiver and jamming trans-mitter system which searches for and jams signals automatically which have specific radiation characteristics. [AAP-6 (2017)]

anti-lift device

A device designed to actuate a mine if the mine is moved. [AAP-6 (2017)]

anti-countermining device

A device fitted to mine, designed to prevent its actuation by a countermeasure.

See also anti-disturbance device; anti-handling device. [AOP-19(D)]

5.338 проведення слідства

Процес об'єднання пов'язаних осіб, місць, пристроїв або обладнання для доказової мети під час розслідування правоохоронними органами або судом.

5.339 провід взведення

Кабель, провід чи трос проведений від літака до викидного одноразового літального апарату для ініціювання ланцюга взведення, при штатному викиданні; він також запобігає передчасному взведенню до викиду та під час нього. Синонім «Пусковий трос (Трос взведення)».

5.340 проміжний детонатор

Елемент бризантної вибухової речовини, достатньо чутливий для того, щоб бути приведеним в дію невеликим зарядом вибухової речовини підричника чи запальника і спроможний ініціювати детонацію основного заряду ВР (ініціююча підсилююча ВР > заряд > основний заряд).

5.341 проміжний детонатор («бойовик»)

Заряд ВР, з'єднаний з детонуючим шнуром, що дозволяє ініціювати заряд та одночасно передавати детонаційну хвилю до іншого заряду.

(Див. також ДСТУ EN 13857-1)

5.342 проміжний заряд ВР (детонатора)

Вибухова речовина, що застосовується для підсилення та передачі детонації (приводиться в дію ініціюючою ВР), вивільнюючи енергію, достатню для спричинення

support to prosecution

The process of associating related people, places, devices, or equipment to an individual for evidentiary purposes in a law enforcement investigation or court of law. [IED Tech Expl Lexicon]

arming wire

A cable, wire or lanyard routed from the aircraft to an expendable aircraft store in order to initiate the arming sequence for the store upon release from the aircraft, when the armed release condition has been selected; it also prevents arming initiation prior to store release and during safe jettison. Synonym „arming lanyard“. [AAP-6]

booster

A high-explosive element sufficiently sensitive so as to be actuated by small explosive elements in a fuze or primer and powerful enough to cause detonation of the main explosive filling (initiator » booster » main charge). [AAP-6 (2017)], [IED Tech Expl Lexicon].

detonating cord amplifier

A device attached to a detonating cord which allows for the ignition of a charge and the simultaneous transmission of a detonating wave to another charge. [AAP-6 (2017)]

booster explosive

Explosive material used to augment and transmit a detonation reaction (initiated by a primary explosive), with sufficient energy to initiate a stable detonation in a receptor charge or the main charge of an

стабільної детонації основного заряду в вибуховому ланцюгу.

5.343 противертолітна міна

Міна призначена для знищення низько літаючих вертольотів.

5.344 протидія СВП

Колективні зусилля, направлені на ураження системи СВП через атаку мереж, ураження пристрою та підготовки сил.

(Див. також ВСТ 01.106.006)

5.345 протиднищевий¹

(пов'язаний з СВП)

Спосіб встановлення СВП при якому пристрій вражає днище транспортного засобу за допомогою великої кількості вибухової речовини встановленої прикопано з метою ураження броні (може включати штатні боєприпаси).

5.346 протипіхотна міна

Наземна міна у військових діях, яка спрацьовує в наслідок присутності, наближенні або контакту особи із нею, що спричиняє поранення або спричинення загибелі однієї або більше осіб.

Примітка: міна, що детонує через присутність, або наближення або контакт з технікою, а не особою, і спорядження пристроєм на невилучення. Дивитись також «міна»

“Національний відхил.

Протипіхотна міна

міна, призначена для вибуху від присутності, близькості або безпосереднього впливу людини і при цьому виводить з ладу, калічить або вбиває одного або кількох людей. Міни, призначені для детонації від присутності, близькості або безпосереднього впливу засобу, що рухається, а не людини, і оснащені при цьому елементом невилучення, не можуть

explosive train. [AOP-38]

anti-helicopter mine

A mine designed to produce a destructive effect on low flying helicopters. [AOP-19(D)]

countering improvised explosive device (C-IED)

The collective efforts to defeat the IED system by attacking the networks, defeating the device, and preparing a force. [AJP 3.15 (C)], [AJP 3.18 (A)]

underbelly¹ (IED related)

A type of IED employment in which the device targets the undercarriage of a vehicle, using large amounts of explosives buried to deliberately defeat armor (can include conventional land mines). [WTI IED Lexicon]

anti-personnel mine

In land mine warfare, a mine designed to be exploded by the presence, proximity or contact of a person and that will incapacitate, wound or kill one or more persons.

Note: Mine designed to be detonated by the presence, proximity or contact of a vehicle, not to a person, and that is equipped with anti-handling devices, are not considered anti-personnel land mines as a result of being so equipped. See also mine. [AOP-19 (D)]

бути віднесені до категорії протипіхотних мін лише на тій підставі, що вони так оснащені” [4]

5.347 протипіхотні СВП

Імпровізований вибуховий пристрій встановлений з метою знищення або травмування людей.

5.348 «протиповітряний СВП»

СВП, що першочергово призначені для пошкодження або знищення літальних апаратів та/або їх бойових зарядів.

5.349 протипошукова міна

Міна, яка закладена, чи увесь механізм, що розроблений або налаштований з конкретною метою пошкодження протимінних засобів.

5.350 протисуднове СВП

СВП, які першочергово призначені для пошкодження та знищення морських суден та/або їхнього бойового спорядження.

5.351 протитанкова міна

Міна призначена виводити з ладу або знищувати танк.

5.352 протитранспортні СВП

СВП першочергово призначені для пошкодження та знищення техніки – не призначений для того, щоб пробивати броню техніки.

5.353 процедура доступу (проходу)

Дії, вжиті для точного визначення місцезнаходження та отримання доступу до боєприпасів, що не вибухнули/саморобних вибухових пристроїв.

anti-personnel IED

An IED primarily intended to kill or wound people. [IED Tech Expl Lexicon]

anti-aircraft IED

An IED primarily intended to damage or destroy an aircraft and/or its payload. [IED Tech Expl Lexicon]

anti-sweeper mine

A mine which is laid or whose mechanism is designed or adjusted with the specific object of damaging mine countermeasures vessels. [AAP-6 (2017)]

anti-vessel IED

An IED primarily intended to damage or destroy maritime vessels and/or their payload. [IED Tech Expl Lexicon]

anti-tank mine

A mine designed to immobilize or destroy a tank. [AAP-6 (2017)]

anti-vehicle IED

An IED primarily intended to damage or destroy vehicles – is not designed to penetrate a vehicle’s armor. [IED Tech Expl Lexicon]

access procedure

Actions taken to locate precisely and gain access to the Unexploded Explosive Ordnance (UXO)/Improvised Explosive Device (IED).

5.354 процедури (порядок) знешкодження

Ряд процедур знешкодження ВВП, що включає застосування спеціальних методів та інструментів знешкодження вибухонебезпечних предметів для переривання функціонування або відокремлення важливих компонентів для виключення несанкціонованої детонації.

5.355 процедури знешкодження ВВП

Це визначені напрями чи моделі діяльності, що застосовуються персоналом зі знешкодження ВВП для виявлення, розпізнавання, знешкодження, вилучення та остаточного знищення ВВП чи будь-яких небезпечних речовин, пов'язаних з випадком знешкодження ВВП.

5.356 пункт управління знешкодження ВВП

Позиція, через яку здійснюється контроль за діяльністю по знешкодженню ВВП з використанням засобів для знешкодження (знищення) ВВП.

Примітка: Може бути розміщений з пунктом управління розслідування інциденту або всередині оточення, залежно від тактичних вимог та загроз, що несуть вибухонебезпечні предмети.

5.357 радіоелектронна боротьба

Дії військ з використанням спектра електромагнітних хвиль, які включають пошук, перехоплення і розпізнавання джерел електромагнітного випромінювання,

render safe procedures (RSP)

The portion of the explosive ordnance disposal procedures involving the application of special explosive ordnance disposal methods and tools to provide for the interruption of functions or separation of essential components of unexploded explosive ordnance to prevent an unacceptable detonation. [AAP-06 (2017)]

EOD procedures

Those particular courses or modes of action taken by explosive ordnance disposal personnel for access to, diagnosis, rendering safe, recovery and final disposal of explosive ordnance or any hazardous material associated with an explosive ordnance disposal incident. [AJP 3.18 (A)].

EOD control point

The position through which the control of explosive ordnance disposal activity is carried out by the explosive ordnance disposal element.

Note: This may be situated with the incident command post or elsewhere inside the cordon, depending on tactical requirements and explosive ordnance hazards.

P

electronic warfare (EW)

Military action to exploit the electromagnetic spectrum encompassing: the search for, interception and identification of electromagnetic emissions, the employment of electromagnetic energy,

застосування електромагнітної енергії, у тому числі спрямованої енергії, для зниження ефективності чи запобігання використанню спектра електромагнітного випромінювання противником і забезпечення його ефективного застосування своїми військами.

5.358 радіоелектронне подавлення

Дії по запобіганню чи зниженню ефективності використання супротивником спектра електромагнітного випромінювання шляхом застосування електромагнітної енергії.

Існує три види радіоелектронного подавлення:

електронне подавлення;

електронна дезорієнтація;

електронна нейтралізація радіоелектронних засобів противника.

(Див. також BCT 01.004.007)

5.359 радіоелектронні перешкоди

Одночасні електронні перешкоди широкого спектру частот.

5.360 радіокерований замикач (пов'язаний з СВП)

Замикач, що працює дистанційно електронним способом за допомогою передавача/приймача.

5.361 радіокерований СВП

СВП, що ініціюється дистанційно електронним способом, за допомогою передавача та приймача (напр. персональний мобільний радіозв'язок, мобільний телефон, радіотелефон, пейджер та інш.)

including directed energy, to reduce or prevent hostile use of the electromagnetic spectrum, and actions to ensure its effective use by friendly forces. [AAP-06 (2017)]

electronic counter measures (ECM)

That division of electronic warfare involving actions taken to prevent or reduce an adversary's effective use of the electromagnetic spectrum (EMS) through the use of electromagnetic energy. There are three sub-divisions of ECM: electronic jamming, electronic deception and electronic neutralisation. [AAP-06 (2017)].

In the context of C-IED, ECM generally refers to RF inhibition (jamming) equipment used for force protection purposes. [Informal]

barrage jamming

Simultaneous electronic jamming over a broad band of frequencies. [AAP-6 (2017)]

radio-controlled switch (IED related)

A switch initiated electronically by wireless means consisting of a transmitter/receiver. [IED Tech Expl Lexicon]

radio-controlled IED (RCIED)

An IED initiated electronically in a wireless method consisting of a transmitter and receiver (i.e. personal mobile radio (PMR), cell phone, cordless phone, pager, etc). [WTI IED Lexicon], [AJP-3.15], [AAP-15 (2013)]

**5.362 радіокерований СВП
малої потужності**

Радіокерований СВП передавач з вихідною потужністю меншою, ніж 0.35 Вт.

5.363 радіоперешкода

Навмисне втручання, спричинене розповсюдженням радіохвиль, призначене для того, щоб зробити незрозумілим та спотвореним весь чи частину потрібного сигналу.

“Національний відхил.

Радіозавада

електромагнітне випромінювання будь-якого походження, яке перешкоджає прийманню радіосигналів” [2]

5.364 радіус безпеки

Горизонтальна дистанція на відстані від початкової точки, на якій вплив засобів ураження на союзні війська є допустимим.

(Див. також ВСТ 01.030.001)

5.365 радник з пошуку

Радник, що відповідає за планування та виконання операцій з розширеного/проміжного пошуку (відповідної кваліфікації) та подальших тренувань для груп пошуку.

**5.366 радник зі знешкодження
ВНП**

Кваліфікований спеціаліст зі знешкодження ВНП, що спроможний надавати поради щодо діяльності зі знешкодження ВНП та допомогу командирів і офіцерам штабу на етапах планування, підготовки, виконання та розвитку операції.

**5.367 район проведення
операцій**

Район визначений

low power RCIED

An RCIED transmitter with an output power less than 0.35 watt. [WTI IED Lexicon]

jamming

Deliberate interference, caused by emissions intended to render unintelligible or falsify the whole or part of a wanted signal.

radius of safety

The horizontal distance from ground zero beyond which the weapon effects on friendly troops are acceptable. [AAP-6 (2017)]

search adviser

The advisor which is responsible for the planning and execution of Advanced/Intermediate Search operations (as qualified) and continuation training for Search Teams. [AJP 3.15 (C)]

EOD advisor

EOD qualified personnel who are able to advise on EOD activities and support the commander and all staff functions through planning, preparation, execution and transition of operations. [AJP 3.18 (A)].

area of operations (AOO)

An area defined by the joint force commander within a joint operations

командуванням об'єднаних сил в середині району операцій для проведення конкретної військової діяльності.

5.368 рентгенівський замикач (пов'язаний з СВП)

Замикач, призначений для спрацювання за наявності рентгенівського випромінювання.

5.369 рідка вибухова речовина

Вибуховий матеріал у рідкому стані.

Зразки включають складні ефіри азотної кислоти (напр. нітрогліцерин, нітрогліколь) та EDGN.

5.370 роз'єднувач

Фізичний бар'єр, що запобігає передачі вибухового чи підривного імпульсу між елементами вибухового ланцюга.

5.371 розвантажувальна дія¹ (пов'язана з СВП)

Замикач призначений для ініціювання пристрою, що відбувається в результаті зменшення тиску.

5.372 розвантажувальна дія² (пов'язаний з СВП)

Спосіб ініціювання пристрою, який спрацьовує в результаті зменшення тиску. Такі пристрої можуть використовувати механічну, пневматичну чи гідравлічну системи для передачі імпульсу засобу ініціювання при зміні тиску транспортним засобом чи особою на натискну плиту чи окремий механізм.

Спускові механізми, що задіюються тиском часто використовують в розробці вибухових пасток.

area for the conduct of specific military activities. [AAP-6 (2017)]

x-ray(switch) (IED related)

A switch that is designed to function when X-ray radiation is introduced. [IED Tech Expl Lexicon]

liquid explosive

An explosive material in a liquid state.

Examples include nitric acid esters (e.g. nitroglycerin, nitroglycol) and EDGN. [IED Tech Expl Lexicon].

interrupter

A physical barrier which prevents the transmission of an explosive or burning effect between elements in an explosive train. [AOP-38]

pressure release¹ (IED related)

A switch for activating the device that occurs as a result of reductions in pressure. [IED Tech Expl Lexicon]

pressure release² (IED related)

A method for activating a device that occurs as a result of reductions in pressure. Such devices may employ mechanical, pneumatic, or hydraulic systems to signal a detonator that a vehicle or individual has released pressure to a pressure plate or similar mechanism.

Pressure release triggers are often used in the design of booby-traps. [WTI IED Lexicon]

5.373 розвиток (вдосконалення) тактики та порядку роботи

Використання досвіду застосування СВП для уточнення та вдосконалення інструментів та методів, що використовуються під час завдань із знешкодження СВП.

(наприклад, конвої, сили тактичного придушення, розвідка, спостереження, завдання з протидії СВП тощо).

5.374 розвідка

Завдання, які виконуються для отримання даних шляхом візуального огляду та інших методів визначення, інформування про діяльність та ресурси ворожих військ чи потенційного ворога, чи для збереження даних стосовно методологічних, гідрологічних чи географічних характеристик окремої ділянки.

(Див. також BCT 01.101.001)

5.375 розвідка боєм

Наступальна операція, розроблена для розкриття та/чи перевірки сил противника або для отримання іншої інформації.

(Див. також BCT 01.004.006, BCT 01.030.001 та BCT 01.101.006)

5.376 розвідка вогнем

Спосіб розвідки під час якого вогонь ведеться по підозрілим позиціям, щоб змусити ворога розкрити свою перевагу рухом або вогнем у відповідь.

(Див. також BCT 01.030.001)

5.377 розвідка на основі біометричних даних

Інформація розвідки, пов'язана та/чи отримана з біометричних даних, що позначають конкретну чи

tactics, techniques and procedures development

Using the lessons learned from an IED related incident to refine and improve the tools and methods used during all missions in which an IED may be encountered

(e.g. convoys, tactical suppression efforts, intelligence, surveillance, reconnaissance (ISR), C-IED missions, etc.). [IED Tech Expl Lexicon]

reconnaissance (RECCE)

A mission undertaken to obtain, by visual observation or other detection methods, information about the activities and resources of an enemy or potential enemy, or to secure data concerning the meteorological, hydrographic, or geographic characteristics of a particular area. [AAP-6 (2017)]

reconnaissance in force

An offensive operation designed to discover and/or test the enemy's strength or to obtain other information. [AAP-6 (2017)]

reconnaissance by fire

A method of reconnaissance in which fire is placed on a suspected enemy position to cause the enemy to disclose his presence by movement or return of fire. [AAP-6 (2017)]

biometrically enabled intelligence (BEI)

Intelligence information associated with and/or derived from biometrics data that matches a specific

невідому особу, пов'язану з місцем, діяльністю, пристроєм, компонентом, мережею чи зброєю, що представляють інтерес через загрозу діяльності, загрози оборони країни та/чи пов'язаний з цим аналіз.

5.378 розвідка шляхів

Розвідка вздовж визначеного шляху сполучення, такого як дорога, залізниця чи водний шлях з метою добування інформації щодо стану шляху сполучення та діяльності вздовж нього.

5.379 розвідувальний дозор

Для сухопутних військ, патруль використовується для отримання тактичної інформації переважно без знань противника.

(Див. також BCT 01.030.001 та BCT 01.101.006).

5.380 розмінування¹

Процес повного вилучення (знешкодження) мін, вибухонебезпечних матеріалів, вибухонебезпечних залишків війни, СВІП та мін-пасток з визначеної території, з метою забезпечення безпеки цивільного населення.

Примітка: розмінування, зазвичай, не проводиться військовими підрозділами.

5.381 розмінування

Процес повного вилучення мін із маршруту руху чи з будь-якої зони шляхом їх знищення або знешкодження.

“Національний відхил.

Розмінування (гуманітарне розмінування) комплекс заходів, які проводяться операторами протимінної діяльності з метою ліквідації небезпек, пов'язаних із вибухонебезпечними предметами, включаючи нетехнічне та технічне обстеження територій, складення

person or unknown identity to a place, activity, device, component, network or weapon of interest due to threat activity, homeland defense concerns and/or related analysis. (AIntP-10 (A)), [AJP 3.15 (C)].

route reconnaissance

Reconnaissance along a specific line of communications, such as road, railway or waterway, to provide new or updated information on route conditions and activities along the route. [AAP-06 (2017)]

reconnaissance patrol

For ground forces, a patrol used to gain tactical information preferably without the knowledge of the enemy. [AAP-6 (2017)]

demining¹

The removal of all unexploded mines, explosive ordnance, IEDs and booby traps from a defined area to make the area safe for civilians.

Note: Demining is not normally conducted by military units. [AAP-06 (2017)]

mine clearance

The process of removing all mines from a route or area. [AAP-06 (2017)]

карт, виявлення, знешкодження та (або) знищення вибухонебезпечних предметів, маркування, підготовку документації після розмінування, надання громадам інформації щодо протимінної діяльності та передачу очищеної території” [5]

5.382 розмінування² (гуманітарне розмінування)

Діяльність, внаслідок якої відбувається усунення загроз від вибухонебезпечних предметів, включаючи технічне обстеження, складання карт, очищення, маркування, складання документації після очищення, зв'язок з громадами з питань протимінної діяльності та передача очищеної території. Розмінування може виконуватися різними організаціями на зразок НУО, комерційними компаніями, національними органами з протимінної діяльності або військовими підрозділами. Розмінування може здійснюватися як в аварійному порядку, так і під час звичайного перебігу подій.

Примітка:

в стандартах і нормах МСПМД (IMAS), очищення від мін та ВЗВ вважається всього лише однією складовою частиною процесу розмінування.

в стандартах і нормах МСПМД (IMAS), розмінування вважається одним з компонентів протимінної діяльності.

в стандартах і нормах МСПМД (IMAS), терміни «розмінування» та «гуманітарне розмінування» є взаємозамінними.

“Національний відхил.

Розмінування (гуманітарне розмінування)

комплекс заходів, які проводяться операторами протимінної діяльності з метою ліквідації небезпек, пов'язаних із вибухонебезпечними предметами, включаючи нетехнічне та технічне обстеження територій, складання карт, виявлення, знешкодження та (або)

demining² (humanitarian demining)

Activities which lead to the removal of explosive ordnance hazards, including technical survey, mapping, clearance, marking, post-clearance documentation, community mine action liaison and the handover of cleared land. Demining may be carried out by different types of organisations, such as NGOs, commercial companies, national mine action teams or military units. Demining may be emergency-based or developmental.

Note: in IMAS standards and guides, explosive ordnance clearance is considered to be just one part of the demining process.

Note: in IMAS standards and guides, demining is considered to be one component of mine action.

Note: in IMAS standards and guides, the terms demining and humanitarian demining are interchangeable.

[IMAS 04.10 2 nd edition (2003)]

знищення вибухонебезпечних предметів, маркування, підготовку документації після розмінування, надання громадам інформації щодо протимінної діяльності та передачу очищеної території”[5]

5.383 розтяжка (замикач)
(пов’язаний з СВП)

Замикач, що функціонує, коли особа застосовує натяг підривного механізму – так як натягування пружини. Натяг спричинює діяльність, що звільняє бойову чеку або задіює електричний або електронний замикач.

5.384 розтяжка гранати
(пов’язаний із IED)

Дріт, натягнутий через напрямок руху, з’єднаний з вибуховим пристроєм. При натягуванні дроту ініціюється вибуховий пристрій.

5.385 ртутне реле блокування
(нахильний датчик цілі) (пов’язаний з СВП)

Пристрій, що дозволяє напрузі надходити до вихідних проводів після того, як ртуть переміщується настільки (вгору/вниз, ліворуч/праворуч), що надходить у контакти замикача, замикаючи ланцюг.

5.386 руйнування
(пошкодження)

Знищення конструкцій, будівель, або об’єктів військової техніки за допомогою вогню, води, вибухових речовин, механічних або інших засобів.

5.387 руйнування СВП
(пов’язане з СВП)

В контексті діяльності з протидії СВП, діяльність з метою

pull (switch) (IED related)

A switch that functions when a person applies tension to a firing mechanism – such as pulling a spring. The tension causes an action that releases a firing pin or activates an electrical or electronic switch. [IED Tech Expl Lexicon]

tripwire (IED related)

A wire stretched across a footpath, connected to an explosive device and which, when pulled or tripped, functions the explosive devices.[Informal]

mercury tilt switch(IED related)

Device that allows voltage to flow to the output wires after mercury is moved enough (up/down, left/right) to flow onto the switch contacts, completing the circuit. [WTI IED Lexicon]

demolition

The destruction of structures, facilities or materiel by use of fire, water, explosives, mechanical, or other means. [AAP-06 (2017)]

destroy (IED related)

Within C-IED actions to damage or dismantle an IED, or to cause it to function, so that it is rendered useless

пошкодження чи знищення СВП, таким чином, щоб воно стало безпечним та більше не змогло працювати за призначенням.

and can no longer function as intended. (Adapted after consultation with NSA EOD WG). [AJP-3.15]

С

5.388 самогубство (суїцид)¹ (пов'язане зі СВП)

СВП, ініційований оператором під час його/її діяльності, в якому оператор навмисно вчиняє самогубство під час атаки або протидії його захопленню.

(Див. також ВСТ 01.106.006)

5.389 самогубство² (пов'язане зі СВП)

Ініціювання СВП зловмисником при навмисному вчиненні самогубства під час атаки або, можливо, під час протидії його захопленню.

5.390 самодеактивація

В наземних мінах автоматичне переведення пристрою в нефункціонуючий стан і поява можливості безпечно провести роззброєння міни. Міна може бути переведена в робочий стан шляхом встановлення вилученого компоненту, наприклад, елементу живлення.

5.391 самознищення

Самознищення це спрацювання боєприпасу після визначеного проміжку часу, незалежно від того чи спрацював він за призначенням чи ні.

5.392 самонейтралізація

Дія, спричинена за допомогою пристрою, що є невід'ємною частиною міни, та робить міну недіючою (не активною), але не

suicide¹ (IED related)

An IED initiated by an operator at a time of his/her choosing in which the operator intentionally kills himself/herself as part of the attack, or to deny his/her capture. [WTI IED Lexicon]

suicide² (IED related)

When an IED is initiated by the attacker at a time of their choosing in which they intentionally kill themselves as part of the attack, or possibly to deny capture. [IED Tech Expl Lexicon]

self-deactivation

In land mine warfare, automatically rendering a mine inoperable and therefore safe to handle by the exhaustion of a component essential to the operation of the mine. This process may be reversed by the replacement of the exhausted component, for example a battery. [AAP-06]

self-destruct

Self-destruct is the capacity of an ordnance to function after a certain period of time whatever if it function as desire or not.

self-neutralization

The rendering of a mine inoperable, but not necessarily safe to handle, by means of an automatically functioning mechanism incorporated

завжди безпечною в поводженні з нею. У наземних мін цей процес може бути зворотним.

into the mine. This process may be reversible. [AAP-06 (2017)]

5.393 саморобна вибухова речовина

Нестандартна вибухова суміш/сполука вибухових речовин, які були сформовані/синтезовані з доступних інгредієнтів. Найчастіше застосовують при відсутності промислових/військових вибухових речовин.

homemade explosive (HME)/improvised explosive (IE)

Non-standard explosive mixtures/compounds which have been formulated/synthesized from available ingredients. Most often utilized in the absence of commercial/military explosives. [IED Tech Expl Lexicon].

5.394 саморобна мінометна міна

Саморобний засіб ураження для виготовлення якого використано військові елементи або елементи саморобного виготовлення, розроблені для метання вибухового заряду до цілі.

improvised mortar

An improvised weapon, using military or homemade components, designed to launch an explosive charge to the target. [IED Tech Expl Lexicon].

5.395 саморобна ракета

Саморобний засіб ураження для виготовлення якого використано військові елементи та елементи саморобного виготовлення, розроблені для виштовхування вибухового заряду до цілі.

improvised rocket

An improvised weapon, using military or homemade components, designed to propel an explosive charge to the target. [IED Tech Expl Lexicon].

5.396 саморобний вибуховий пристрій (СВП)

Пристрій, встановлений або виготовлений імпровізованим способом, що містить руйнівні, смертельні, отруйні, запальні, піротехнічні матеріали або хімікати, призначені для знищення, каліцтва, виснаження або відволікання уваги.

improvised explosive device (IED)

A device placed or fabricated in an improvised manner incorporating destructive, lethal, noxious, pyrotechnic or incendiary chemicals and designed to destroy, incapacitate, harass or distract.

Примітка: ці пристрої можуть включати в себе матеріали військового призначення, але, як правило, складаються з компонентів невійськового походження.

Note: It may incorporate military stores, but is normally devised from non-military components. [AAP-06 (2017)], [AJP 3.18 (A)], [WTI IED Lexicon]

5.397 саморобний ініціюючий елемент

Ініціюючий елемент, що виготовляється з наявних матеріалів. Саморобний засіб ініціювання не містить жодної частини виготовленої промисловим способом. Засоби, що використовуються в саморобному засобі ініціювання, можуть включати засоби саморобного виготовлення та масового виробництва, які можуть бути місцево отримані. Засоби, які можуть бути включені, та не обмежені: ручки, шприци, металеві трубки, електричні лампочки тощо.

5.398 світловий/фотоелектричний замикач (пов'язаний з СВП)

Сенсор, що діє як замикач, який сприймає зміни в навколишньому освітленні (від світла до темряви чи від темряви до світла).

5.399 світлочутливий (пов'язаний з СВП)

Тип безконтактного спускового механізму, що чутливий до змін кількості світла в навколишньому середовищі поблизу сенсора. Коли це трапляється, сенсор спричинює замикання ланцюга та спрацювання пристрою.

5.400 СВП в транспортному засобі, що керується водієм-смертником

СВП в транспортному засобі, основний заряд якого навмисно ініціюється особою, що захопила транспортний засіб.

5.401 СВП вибух

Випадок приведення в дію СВП, результатом якого є часткове чи комплексне використання СВП. Трапляється у випадку, коли

improvised initiator

An initiator which is made from readily available materials. An improvised initiator does not contain any part of a commercially manufactured initiator.

Items used in an improvised initiator may include household and mass produced items which can be locally procured. Items could include, but are not limited to: pens, syringes, metal tubing light bulbs, etc. [IED Tech Expl Lexicon]

light/photoelectric switch (IED related)

A sensor acting as a switch that is looking for a change in ambient light (either light to dark or dark to light). [IED Tech Expl Lexicon]

light sensitive (IED related)

A type of proximity trigger that senses changes in the amount of light in the environment near the sensor. When this happens, the sensor causes a circuit to be completed, firing the device. [WTI IED Lexicon]

suicide vehicle-borne IED (SVBIED)

A vehicle-borne IED (VBIED) whose explosives are intentionally initiated by the vehicle's occupant. [WTI IED Lexicon], [AAP-15 (2013)]

IED explosion

An IED incident that results in a partial or complete functioning of an IED. Occurs when gaseous products are rapidly produced from a single

газоподібні речовини швидко утворюються із заряду вибухової речовини (бризантної ВР або ВР низької потужності з палива та окислюючого компонента).

5.402 СВП для перешкоджання роботи співробітників екстрених служб

СВП першочергово призначений знищувати або травмувати співробітників екстрених служб, таких як поліцейські/працівники правоохоронних органів, медики та рятувальники.

5.403 СВП керований по проводах

СВП, в якому підризна станція та ініціюючий елемент відокремлені, проте з'єднані за допомогою проводів для керування засобом ініціювання.

5.404 СВП на тваринах

СВП, що доставляється до цілі за допомогою тварин.

5.405 СВП направленої дії¹ (пов'язаний з СВП)

Імпровізована система засобів ураження, що доставляє основний заряд через повітря до цілі.

5.406 СВП переведений в бойовий стан

В стані готовності для спрацювання. Будь-які запобіжні прилади були деактивовані, але прилад не отримав достатнього або належного імпульсу для його спрацювання.

5.406 СВП, встановлений під транспортним засобом (пов'язаний з СВП)

substance (high explosives or low explosives with a fuel and oxidant). [WTI IED Lexicon]

anti-first responder IED

An IED primarily intended to kill or wound first responders such as police/law enforcement, medics, and firefighters. [IED Tech Expl Lexicon]

command-wire IED (CWIED)

A switch where the firing point and contact point are separate but joined together by a length of wire. [IED Tech Expl Lexicon]

animal-borne IED

An IED delivered to a target by means of an animal. [IED Tech Expl Lexicon]

projected¹ (IED related)

An improvised weapons system that delivers the main charge through the air to its target. [WTI IED Lexicon]

armed IED

In a state of readiness for initiation. Any safety devices have been eliminated but the device has not received a sufficient or proper stimulus to cause it to fire. [IED Tech Expl Lexicon]

under vehicle IED (UVIED) (IED related)

An IED that is placed on the

СВП, що встановлюється під транспортним засобом (за допомогою мотузки, клейкої стрічки, магніту тощо).

5.407 СВП, що встановлюється в транспортному засобі¹

СВП, що доставляється малим наземним транспортом (пасажирський транспорт, мотоцикл, мопед, велосипед і т.д.) та/чи для якого транспортний засіб застосовується як засоби для маскування зарядів вибухової речовини та пристрою ініціювання.

5.408 СВП, що встановлюється в транспортному засобі²

Пристрій, що встановлено чи сконструйовано імпровізованим способом, що містить руйнівні, летальні, токсичні, піротехнічні, освітлювальні хімічні речовини, призначений для знищення, виведення з ладу, тероризування чи відволікання уваги.

5.409 СВП, що переноситься людиною¹

СВП, що переноситься людиною, наприклад, в жилеті, поясі, рюкзаку тощо, в якому людина розміщує цілий СВП чи важливі СВП компоненти та/або служить засобом постачання або маскування для вибухових речовин з ініціюючим пристроєм.

СВП, що переноситься людиною часто задіюється особою, що переносить СВП (суїцид) – однак, не всі СВП, що переносяться людиною приводяться в дію особою, що їх переносить.

5.410 СВП, що переноситься людиною²

СВП, який особа одягла, несла

undercarriage of a vehicle (using string, tape, magnet, etc. as a form of attachment).[WTI IED Lexicon]

vehicle-borne IED (VBIED)¹

An IED delivered by any small ground-based vehicle (e.g., passenger vehicle, motorcycle, moped, bicycle, etc.) and/or serves as the concealment means for explosives, with an initiating device. [WTI IED Lexicon], [AAP-15 (2013)]

vehicle-borne IED (VBIED)²

A device placed or fabricated in an improvised manner on or within a vehicle incorporating destructive, lethal, noxious, pyrotechnic, or incendiary chemicals and designed to destroy, incapacitate, harass, or distract. [IED Tech Expl Lexicon]

person-borne IED (PBIED)¹

An IED worn by a person, such as a vest, belt, backpack, etc, in which the person houses the whole IED or principle IED components and/or serves as the delivery or concealment means for explosives with an initiating device.

A PBIED is often initiated by the person wearing the IED (suicide) – however, not all PBIEDs are triggered by the person wearing the IED. [WTI IED Lexicon]

person-borne IED (PBIED)²

An IED worn, carried, or housed by a person, either willingly or

чи містила в собі, добровільно чи примусово.

5.411 СВП, що перешкоджають знешкодженню ВНП

СВП першочергово призначений для того, щоб знищувати чи травмувати операторів зі знешкодження ВНП чи протидіяти процедурам знешкодження.

5.412 СВП, який приводиться в дію жертвою

5.413 СВП-розтяжка (пов'язаний з СВП)

СВП, що ініціюється особою при натягуванні.

5.414 сенсор пасивної інфрачервоної системи (пов'язаний з СВП)

Замикач, що призначений для замкнення ланцюга, коли зміна в температурі довкілля спричинена рухом джерела тепла.

5.415 сенсор¹

Обладнання, що виявляє та може вказувати та/чи записувати об'єкти та спрацьовує за рахунок енергії або часток, що випромінюються, відбиваються або модифікуються предметами.

5.416 сенсор²

Замикач, що використовується для визначення змін в тепловому діапазоні, освітленні, русі, вібрації, електромагнітних змінах, звуку чи магнітному полі.

5.417 сенсорна система визначення

Методи та технології введені в будову конструкції приладу та його використання з метою виявлення або

unwillingly. [IED Tech Expl Lexicon]

anti-EOD IED

An IED primarily intended to kill or wound EOD personnel or to counter render safe procedures. [IED Tech Expl Lexicon]

victim-operated improvised explosive device (VOIED) [6]

pull IED (IED related)

An IED initiated by a person using a “pull” action. [WTI IED Lexicon]

passive infrared sensor (IED related)

A switch designed to complete a circuit when a change in ambient temperature is detected due to movement of a heat source. [IED Tech Expl Lexicon]

sensor¹

An equipment which detects, and may indicate, and/or record objects and activities by means of energy or particles emitted, reflected, or modified by objects. [AAP-6 (2017)]

sensor²

A switch used to detect change in heat, light, movement, vibration, electromagnetic frequency, sound or magnetic field. [IED Tech Expl Lexicon]

sensor defeat

Methods and technologies incorporated into the device construction and employment for the purpose of defeating detection or

ідентифікації в ході виконання завдань та проведення робіт.

5.418 синтез

Процес, при якому ядра легких елементів об'єднуються, утворюючи ядро важчого елемента, з виділенням великої кількості енергії.

5.419 система приведення в дію

Система, яка призначена для приведення у дію вибухового, електричного чи іншого ланцюга та для ініціювання детонації заряду СВП.

5.420 система СВП¹

Система СВП визначається як особовий склад, ресурси та діяльність, що необхідні для планування, виконання та розробки процедури СВП.

5.421 система СВП²

Система СВП – це поєднання осіб, процесів та матеріального забезпечення одного чи більше ворожих елементів та пов'язаним з ним обладнанням, технологіями, навичками, знаннями, особовим складом та засобами доставки та використання.

5.422 ситуативна розвідка

Рекомендований термін: розуміння ситуації.

5.423 скупчення ВВП

В контексті знешкодження ВВП, це велика кількість ВВП зосереджених в одному місці.

5.424 союзні війська

Війська, що використовуються

identification methods and friendly TTPs. [IED Tech Expl Lexicon]

fusion

The process whereby the nuclei of light elements combine to form the nucleus of a heavier element, with the release of tremendous amounts of energy. [AAP-6 (2017)]

firing system

System designed to actuate an explosive, electric or other train, in order to cause the explosion of a charge. [AAP-6 (2017)]

IED system¹

An IED system is defined as the personnel, resources and activities necessary to resource, plan, execute and exploit an IED event. [AJP 3.15 (C)]

IED system²

An IED system is a combination of humans, processes and, materiel consisting of one or more opponent's entities with all related equipment, technology, skills, knowledge, personnel, and means of delivery and employment. [AJP 3.15 (B)]

battlespace awareness

Preferred term: situational awareness. [AAP-6 (2017)]

stockpile

In explosive ordnance disposal, a large quantity of explosive ordnance. [AJP 3.18 (A)]

blue forces

Those forces used in a friendly

з метою співробітництва під час військових навчань НАТО.

role during NATO exercises. [AAP-6 (2017)]

5.425 спалахувач (пов'язаний з СВП)

Пристрій, розроблений для спричинення форсу вогню чи іскри для ініціаціювання вибухового ланцюга.

ignitor (igniter) (IED related)

A device designed to produce a flame or a spark to initiate an explosive train. [AAP-6 (2017)], [IED Tech Expl Lexicon]

5.426 спалахувач¹

Елемент, що спричиняє швидке запалювання вибухонебезпечних речовин, може бути електричним або неелектричним.

squib¹

An item that causes the deflagration of low explosives can be either electric or non-electric. [WTI IED Lexicon]

5.427 спалахувач²

Невеликий електровибуховий засіб, що спричиняє швидке перетворення газів для приведення в дію механічного пристрою чи для запалювання піротехніки.

squib²

A small electro-explosive device for producing a rapid evolution of gas to power a mechanical device or for igniting a pyrotechnic.

Рекомендовані терміни: запал, ініціюючий елемент

Related terms: primer, initiator [AOP-38(5) 2009]

5.428 спеціальна розвідка та спостереження

Розвідувальна діяльність та спостереження, що проводяться силами спеціальних операцій, які доповнюють засоби та системи процедури розвідки шляхом отримання стратегічної та/або оперативної інформації. Це операції щодо розвідки людей, що проводяться самостійно або для підтримки звичайних операцій, в яких можуть використовуватися спеціальні прийоми, обладнання, методи або власні ресурси.

special reconnaissance and surveillance

Reconnaissance and surveillance activities conducted by special operations forces, which complement theatre intelligence assets and systems by obtaining strategic and/or operational information. These are human intelligence operations, conducted independently or in support of conventional operations, which may use special techniques, equipment, methods or indigenous assets. [AAP-6 (2017)]

(Див. також BCT 01.030.001)

5.429 спільна публікація

allied joint publication (AJP)

**5.430 спорядження
(переведення у бойовий стан)**

Переведення (приведення)
вибухових речовин, боєприпасів,
засобів або систем озброєння з
безпечного (не бойового) стану у
бойовий стан.

5.431 спосіб використання¹

Опис, як пристрій був
доставлений та використаний.

5.432 спосіб використання²

Опис, як пристрій та ціль були
розміщені по відношенню один до
одного.

**5.433 спосіб виявлення
(пов'язаний з СВІП)**

Спосіб визначення
розташування пристрою, елементів
чи імпровізованих засобів ураження
(візуально, з використання тварин
для пошуку, детекторами чи людьми)

5.434 спостереження

Систематичне спостереження
за аерокосмічними, поверхневими
або підземними зонами, місцями,
особами чи речами за допомогою
зорових, слухових, електронних,
фотографічних чи інших засобів.

(Див. також ВСТ 01.030.001 та
ВСТ 01.101.006)

**5.435 спостереження за
мінною обстановкою**

Під час військових дій в морі,
процедура протимінних заходів щодо
виявлення, реєстрації та, якщо це
можливо, шляху потенційного
закладання мін та їх виявлення,
пошук місця розташування, та/чи
визначення мін впродовж їх
встановлення.

arming

As applied to explosives, weapons
or weapon systems, the changing from a
safe to an armed state of readiness.
[AAP-06 (2017)]

method of employment¹

A description of how the device
was delivered, used, or employed.
[WTI IED Lexicon]

method of employment²

A description of how the device
and target were brought in proximity of
each other. [IED Tech Expl Lexicon]

**method of discovery (IED
related)**

The manner in which a unit
located a device, components or
improvised weapon (e.g. via visual
observation, working animal, sensor, or
human tip). [IED Tech Expl Lexicon]

surveillance

The systematic observation of
aerospace, surface or subsurface areas,
places, persons, or things, by visual,
aural, electronic, photographic, or other
means.[AAP-6 (2017)]

mine watching

In naval mine warfare, the mine
countermeasures procedure to detect,
record and, if possible, track potential
minelayers and to detect, find the
position of, and/or identify mines during
the actual minelaying.[AAP-6 (2017)]

5.436 спрямоване подавлення
Подавлення визначеного каналу чи частоти.

5.437 стан бойової готовності
Рівень готовності, що характеризується заходами прийнятими для захисту, стримування, оборони та надійності.

Примітка: в НАТО, стани бойової готовності мають рівні ALPHA, BRAVO, CHARLIE та DELTA у порядку зростання небезпеки.

5.438 стандарт НАТО
Надається перевага терміну: Угода зі стандартизації НАТО.
“Національний відхил.
Стандарт НАТО
стандарт, розроблений, прийнятий та опублікований Організацією Північноатлантичного договору” [6]

5.439 суббоєприпаси (елемент касетного боєприпасу)

Будь-які боєприпаси які відокремлюються від боєприпасу-носія бойових елементів.

Суббоєприпаси поділяються на бойові елементи касетних боєприпасів, гранати та міни.

5.440 суїцидальні СВП

5.441 супутні елементи (компоненти)

Компоненти, що є: частиною СВП чи системи саморобного озброєння;

інструментами, що використовуються для виготовлення компонентів;

3) вихідними інгредієнтами для виготовлення елементів СВП, що містять вибухові речовини.

spot jamming
The jamming of a specific channel or frequency. [AAP-06 (2017)]

alert state
A level of preparedness characterized by the measures taken for protection, deterrence, defence and confidence.

Note: In NATO, the alert states are ALPHA, BRAVO, CHARLIE and DELTA in ascending order of gravity. [AAP-6 (2017)]

STANAG
Preferred term: NATO standardization agreement. [AAP-06 (2017)]

submunition
Any munition that, to perform its task, separates from a parent munition.

Submunitions are classified as bomblets, grenades, or mines. [AAP-06], [IED Tech Expl Lexicon].

suicide improvised explosive device (SIED) [6]

associated components
Components that are: 1) part of an IED or improvised weapon system; 2) the tools required to produce the components; or 3) precursors to the manufacture of IED components to include explosives.[WTI IED Lexicon]

5.442 схема нападу (ТТП, що вказують на ворожі СВП)

Опис відрізка дороги, будівель, рослинності обраних як місце нападу або встановлення вибухового пристрою. Розуміння схеми нападу допоможе визначити, як ворог використовує місцевість для спрямування тактики нападу, сповільнення просування, або запобігання переслідуванню ворожої сили.

5.443 схема події (пов'язаний з СВП)

Опис розміщення СВП системи, її налаштування, відстань до цілі, напрямок огляду тощо.

5.444 схованка

Простір, в якому сховані ресурси. Вона може бути використана до, протягом чи після випадку(події) та бути стаціонарною чи мобільною.

5.445 схованка² (схрон)

Простір в якому замасковані ресурси. Може використовуватись перед, під час або після інциденту і буває стаціонарним або пересувним (мобільним).

5.446 тайник

Прихований склад предметів, в контексті П-СВП те саме, що схованка.

5.447 тактики, техніки та процедури¹ (ТТП)

5.448 тактики, техніки та процедури²

attack geography (IED enemy TTP)

A description of the road segment, buildings, foliage selected as the site of the attack or explosive device. Understanding the geography will aid in determining how the enemy uses the terrain to channel tactical response, slow friendly movement, or prevent pursuit of enemy force. [IED Tech Expl Lexicon]

event geometry (IED related)

A description of how an IED system was emplaced, its orientation, the distance to the target, line of sight etc. [Informal]

hide

A space in which resources are concealed. It may be used before, during or after an incident and be static or mobile. [AJP 3.15 (C)]

cache²

A space in which resources are concealed. It may be used before, during or after an incident and be static or mobile. [IED Tech Expl Lexicon]

T

cache¹

A hidden store of things, for C-IED this means the same as hide. [AJP 3.15 (C)]

tactics, techniques and procedures¹ (TTP) [6], [14]

tactics, techniques and procedures² (TTP). [AAP-06 (2017)]

5.449 тактична схема (пов'язаний зі СВП)

Конкретна схема застосування СВП - включаючи, але не обмежуючись цим: розташування СВП, тип СВП, спосіб спрацювання, цілі, тип ділянки дороги, що використовується, техніка маскуванню, використання вторинних пристроїв, час доби тощо.

Тактична схема вирішує питання: "чому тут, чому зараз і чому саме таким чином". Терміни, що використовуються для опису певного типу пристрою або елемента пристрою (наприклад, SVBIED, EFP тощо), часто використовуються для опису всіх або частини тактичної схеми.

5.450 тактична характеристика (складова)¹ (пов'язана з СВП)

Опис того, як проводився або планувався випадок з використанням СВП. Ця характеристика дає розуміння того, як конкретний пристрій використовується/планується використовуватися.

5.451 тактична характеристика² (пов'язана зі СВП)

Спосіб планування та застосування СВП (тактика) та керівництво по використанню (призначення пристрою).

5.452 технічна експлуатація

Застосування наукових методів для отримання подальших знань та розуміння з матеріалів та інформації. Це дає можливість командирам і штабам отримати правильність та розуміння операційного середовища шляхом збору даних, інформації та розвідки.

5.453 технічна класифікація

Опис пристрою СВП з

tactical design (IED related)

The specific design of an IED attack – including but not limited to: position of the IED, the type of IED, method of actuation, intended target, type of road segment used, concealment technique, use of secondary devices, the time of day, etc.

Tactical design addresses the questions of 'why here, why now, and why in this way' Terms used to describe a specific type of device or component of a device (e.g., SVBIED, EFP, etc.) are often used to describe all or part of the tactical design. [WTI IED Lexicon]

tactical characterization¹ (IED related)

A description of how an IED incident was conducted or planned to be conducted. This characterization provides context for how a specific device is used/intended to be used. [WTI IED Lexicon]

tactical characterization² (IED related)

The manner in which an IED incident is planned and conducted (tactical design) and the intent (purpose of device). [IED Tech Expl Lexicon]

technical exploitation

The application of scientific methods to gain further knowledge and insight from materiel and information. It enables commanders and staffs to gain fidelity and understanding of the operational environment through the collection of data, information and intelligence. [IED Tech Expl Lexicon]

technical categorization

A description of an IED device

використанням ієрархічної конструкції для ідентифікації його ключових елементів. Елементи, визначені в цій класифікації, є елементами, з яких відновлюється та використовується технічна та криміналістична інформація.

5.454 технічна розвідка

Розвідка з питань технологічного розвитку іноземних держав характеристики та оперативні можливості іноземних зразків, що мають чи потенційно можуть мати практичне застосування в оборонних цілях.

“Національний відхил.

Технічна розвідка

Несанкціоноване здобуття секретної інформації за допомогою технічних засобів та її аналіз” [10]

5.455 технічний аналіз

В інтерпретації зображень – точний опис деталей, що з’являються на зображеннях.

5.456 тимчасовий польовий склад

Тимчасове місце, як правило на відкритій місцевості призначене для зберігання засобів ураження, озброєння, обладнання та їх забезпечення.

5.457 третинний пристрій (пов’язаний із СВП)

Це додатковий пристрій, розміщений у зоні події для атаки на людей або транспортні засоби після основних та другорядних подій.

5.458 ударна хвиля

Хвиля, утворена внаслідок швидкого розширення гарячих газів в

using a hierarchical construct to identify its key components. The components identified in this categorization are the elements from which technical and forensic information is recovered and exploited. [WTI IED Lexicon], [IED Tech Expl Lexicon]

technical intelligence

Intelligence concerning foreign technological developments, and the performance and operational capabilities of foreign materiel, which have or may eventually have a practical application for military purposes. [AAP-06 (2017)]

technical analysis

In imagery interpretation, the precise description of details appearing on imagery. [AAP-6 (2017)]

dump

A temporary storage area, usually in the open, for bombs, ammunition, equipment, or supplies. [AAP-6 (2017)]

tertiary device (IED related)

This is an additional device emplaced in the target area to attack individuals or vehicles after the initial and secondary events. [WTI IED Lexicon]

у

blast wave

Wave created by the rapid expansion of hot gases in the

атмосфері, що є результатом вибуху. Ударна хвиля – це вибухова хвиля, яка згодом перетворюється у звукову хвилю (зводиться до звукової хвилі).

“Національний відхил.

Ударно-повітряна хвиля

Хвиля стиснутого повітря, яка розповсюджується від місця вибуху з надзвуковою швидкістю, на передньому фронті якої миттєво змінюються всі термодинамічні параметри середовища: тиск, щільність, температура” [11]

5.459 ударне ядро (пов’язаний з СВП)

Використання вибухової речовини для штовхання металеві пластина в напрямку цілі, при цьому пластина залишається неушкодженою (*ефект Misznay-Schardin*).

5.460 уламок

Стосовно боєприпасів зі сформованим зарядом, масивний та відносно малорухомий залишок деформованої металеві гільзи, відмінний від реактивного. Твердий чавунний снаряд.

5.461 умови навколишнього середовища (пов’язаний з СВП)

Метеорологічні та океанографічні умови навколишнього середовища, що може впливати на функціонування та параметри СВП, сенсори, що використовуються для їх виявлення, та заходи протидії СВП.

5.462 фокусна відстань

Відстань між донною частиною заряду або гільзи, що формує заряд боєприпасу, та ціллю на момент ініціювання. «Вбудована» відстань – це простір між донною частиною

atmosphere which results from an explosion. The blast wave is initially a shock wave which subsequently decays into a sound wave. [AAP-6 (2017)]

platter charge (IED related)

The use of an explosive to propel a metal plate toward a target in a manner where the plate remains intact (*Misznay-Schardin Effect*). [IED Tech Expl Lexicon].

slug

As pertains to shaped-charge ammunition, a massive and relatively slow-moving remnant of collapsed metal liner, as distinguished from the jet. A solid cast iron projectile. [Informal]

environmental conditions (IED related)

The ambient meteorological and oceanographic conditions that can affect the functioning and performance of IEDs, the sensors used to detect them, and IED countermeasures. [IED Tech Expl Lexicon]

Ф

standoff¹

The distance between the base of the charge or liner of shaped charged ordnance and the target at the time of initiation. The “built-in” standoff is represented by the space between the

заряду або гільзи та ударною поверхнею боєприпасів; тобто дорівнює довжині ніжок корпусу кумулятивного заряду.

5.463 форма основного заряду
(пов'язаний з СВП)

Форма або конструкція основного заряду або інших матеріалів (зазвичай металевих) для створення ефективної зброї, щоб атакувати особовий склад, транспортні засоби чи будівлі.

5.464 характерні особливості розвитку події/профілювання пристрою

Процес аналізу тактичних та технічних складових події із застосуванням СВП для підвищення живучості та спроможності військ, щодо їхнього виявлення та пошуку.

5.465 хибне мінне поле

Під час морських військових дій, мінне поле, яке не містить мін, представляє лише психологічну загрозу.

“Національний відхил.

Мінне поле

район, у якому встановлено або імітовано наявність мін (у тому числі хибне мінне поле)” [8]

5.466 хибний боєприпас

Рекомендований термін: хибні боєприпаси.

5.467 хибний випадок

Подія, коли було повідомлено про підозрілий предмет, що може бути СВП, проте після перевірки виявилось, що це був помилковий виклик.

base of the charge or liner and the impact surface of ordnance; i.e. equal to the length of the legs of a demolition (shaped) charge container. [Informal]

main charge configuration (IED related)

The arrangement or design of the main charge and other materials (usually metal) to create an effective weapon to attack personnel, vehicles, or structures. [IED Tech Expl Lexicon].

X

event signature development /device profiling

The process of analyzing the tactical and technical identifiers of an IED incident to support force protection, targeting, prosecution, and sourcing. [IED Tech Expl Lexicon]

dummy minefield

In naval mine warfare, a minefield containing no live mines and presenting only a psychological threat. [AAP-6 (2017)]

dummy munition

Preferred term: dummy ammunition. [AAP-6 (2017)]

false

An incident though reported in good faith as a potential IED subsequently diagnosed as a false alarm. [AJP 3.15 (B)]

5.468 хибний СВП

В межах протидії СВП та СВП подіях, що є неправильно визначеними через повідомлення як СВП, та в результаті зареєстрований як помилковий виклик після успішної діяльності.

false IED

Within C-IED an IED event that is incorrectly identified, though reported in good faith as an IED subsequently categorised as a false alarm after positive action. [AJP 3.15]

5.469 хімічний агент (реагент)

Хімічна субстанція, яка призначена для використання у військових операціях для знищення, нанесення серйозних пошкоджень або для того, щоб спричинити недієздатність, в основному, завдяки її фізіологічній дії. Цей термін виключає речовини, які застосовуються для забезпечення правопорядку з використанням розпиленних хімічних агентів, димів та полум'я.

chemical agent

A chemical substance which is intended for use in military operations to kill, seriously injure, or incapacitate mainly through its physiological effects. The term excludes riot control agents when used for law enforcement purposes, herbicides, smoke, and flames. [IED Tech Expl Lexicon]

5.470 хімічний замикач (пов'язаний з СВП)

Замикач сповільненої дії, що застосовує реакцію хімічних складників, як замикач для сповільнення перед запуском ланцюга ініціювання.

chemical switch (IED related)

A timing switch using the reaction of chemical compounds as a switch to provide a delay before starting the initiation train. [WTI IED Lexicon]

5.471 хімічний замикач сповільненої дії (пов'язаний із СВП)

Хімічний замикач синхронізований з використанням їдкої хімічної речовини з відомою швидкістю розкладання, призначений для руйнування фізичної протидії на пристрої, що спрацював для запуску ініціюючого ланцюга.

time chemical (IED related)

A chemical timing switch using a corrosive chemical with a known decomposition rate that is designed to destroy a physical restraint on a triggering device to start the initiation train. [IED Tech Expl Lexicon]

5.472 хімічні, біологічні, радіаційні та ядерні ВВП

Повністю зібраний інженерний боєприпас, що призначений для розповсюдження хімічних речовин, чи радіаційних матеріалів з метою

chemical, biological, radiological, and nuclear explosive ordnance

A fully engineered assembly designed to cause the release of a chemical or biological agent or

нанесення ураження противнику, або створення ядерного вибуху.

radiological material onto a chosen target or to generate a nuclear detonation. [AJP 3.18 (A)]

Ц

5.473 ціль особливого значення

Ціль, визначена як принципово важлива для виконавців чи організації щодо її досягнення.

high-value target (HVT)

A target identified as critical to an actor or organization for achieving its goal. [AAP-6 (2017)]

Ч

5.474 чарунка (відділення) (стосовно СВІП)

Підпорядкована організація, сформована навколо конкретного процесу, можливості чи діяльності в середині створеної більшої організації чарунка (відділення) може бути окремою мережею або елементом більшої мережі – напр. фінансове відділення).

cell (IED system related)

A subordinate organization formed around a specific process, capability or activity within a designated larger organization (a cell can be a network unto itself or an element of a larger network - i.e. the finance cell). [AJP 3.15 (C)]

5.475 час «Zulu»

Час за Грінвічем.

zulu time

Greenwich Mean Time. [AAP-6 (2017)]

5.476 час підготовки (приведення в стан бойової готовності)

Період, під час якого підрозділ буде готовим для виконання завдань, задля яких він був організований, оснащений та навчений.

Цей період збільшується або вимірюється показниками поточного особового складу, матеріального та навчального стану підрозділу. Він не включає час транспортування.

readiness time

The time within which a unit can be made ready to perform the tasks for which it has been organized, equipped and trained.

This time is amplified or measured by indicators of the unit's current personnel, materiel and training state. It does not include transit time. [AAP-6 (2017)]

5.477 час проходження колоною окремої ділянки дороги

Загальний час, що необхідний колоні для проїзду та очищення вільної ділянки дороги.

road clearance time

The total time a column requires to travel over and clear a section of the road. [AAP-6 (2017)]

Ш**5.478 штиртова міна**

Під час морських воєнних дій, міна контактної дії оснащена штирем, який при торканні до сталевого корпусу судна, завантажує гальванічну дію для вибуху міни.

antenna mine

In naval mine warfare, a contact mine fitted with antennae which, when touched by a steel ship, set up galvanic action to fire the mine. [AAP-6]

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК (українська мова)**А**

авіабомба касетна	5.181
агент (реагент) хімічний	5.469
активація	5.1
аналіз	5.5
аналіз тенденцій та закономірностей	5.4
аналіз технічний	5.455
аналіз цілей	5.6
атака комплексна	5.191

Б

безпека¹	5.12
безпека²	5.13
біометрія	5.19
блок-пост	5.20
боєприпас керований	5.185
боєприпас хибний	5.466
боєприпаси	5.21
боєприпаси бронебійні	5.30
боєприпаси залишені	5.127
боєприпаси звичайні	5.151
боєприпаси навчальні	5.240
боєприпаси, що не вибухнули	5.22
бомба	5.26
боротьба радіоелектронна	5.357
буфер	5.32

В

в режимі очікування	5.33
вбиті під час бойових дій	5.34
введення в оману	5.35
вибух	5.38
вибух	5.39
вибух атомний низький повітряний	5.260
вибух в повітрі	5.40
вибух контрольований	5.196
вибух на місці	5.41

вибух на поверхні	5.42
вибух саморобного вибухового пристрою	5.401
визначення за допомогою радіотехнічних засобів	5.54
визначення стану виявленого матеріалу	5.55
виконавці (виконавець-підривач, виконавець-постачальник, виконавець-планувальник, виконавець-замовник, виконавець-фінансист та інші)	5.56
використання інформації	5.58
використання району	5.59
випадки використання «протиповітряних» саморобних вибухових пристроїв	5.60
випадки використання бронебійних саморобних вибухових пристроїв	5.61
випадки використання протипіхотних саморобних вибухових пристроїв	5.62
випадки пов'язані з саморобними вибуховими пристроями	5.63
випадок з застосуванням саморобних вибухових пристроїв	5.64
випадок застосування протитранспортних саморобних вибухових пристроїв	5.65
випадок зі знешкодження вибухонебезпечних предметів	5.66
випадок хибний	5.467
висота вибуху оптимальна	5.270
висота оптимальна	5.269
виявлення	5.69
виявляти	5.70
відстань	5.71
відстань безпечна	5.14
відстань фокусна	5.462
війська союзні	5.424
володіння ситуацією (ситуативна обізнаність)	5.76
вплив магнітний	5.212
врівноважений (висячий)	5.77
втрати бойові	5.25
вузол	5.81

Г

«гаряча точка»	5.82
генератор перешкод	5.83
гідростатичний (запалювач)	5.84
група зі збору та первинного аналізу доказів	5.86

група підривачів	5.87
Д	
далекомір лазерний	5.205
дані, зібрані із застосуванням криміналістичних процедур	5.88
датчик тиску ¹ (замикач)	5.89
датчик тиску ² (замикач)	5.90
деталі навколишньої ситуації	5.93
детектор радіочастотних випромінювань	5.94
детонатор	5.95
детонатор проміжний	5.340
детонатор проміжний («бойовик»)	5.341
дефлаграція	5.98
джерело живлення	5.100
джерело походження складових компонентів	5.101
динаміт	5.102
дисперсія (замикач)	5.104
дія направлена	5.244
дія ¹ розвантажувальна	5.371
дія ² розвантажувальна	5.372
дозор розвідувальний	5.379
доктрина	5.106
донний ²	5.108
доставка	5.109
дріт обривний	5.263
Е	
експлуатація технічна	5.452
електродетонатор	5.112
елемент або пристрій невилучення	5.118
елемент ініціюючий саморобний	5.397
елемент невилучення	5.119
елементи вдосконалення саморобних вибухових пристроїв	5.120
елементи супутні (компоненти)	5.441
енергія механічна	5.225
ефект всенаправленості	5.121
ефект кумулятивний	5.200

3

з'єднання	5.122
з'єднання паралельне	5.279
з'єднання послідовне	5.320
забруднення	5.123
загроза асиметрична	5.7
загроза вибухонебезпечного предмету	5.125
залишки війни вибухонебезпечні	5.52
замикач	5.128
замикач акустичний	5.3
замикач барометричний	5.8
замикач виконавчий	5.57
замикач для переведення у бойовий стан	5.129
замикач електронний	5.114
замикач електронний сповільненої дії	5.115
замикач запобіжний (перемикач)	5.136
замикач керований	5.186
замикач керований акустичний	5.184
замикач механічний сповільненої дії	5.227
замикач некерований	5.256
замикач підричника ¹	5.130
замикач підричника ²	5.131
замикач радіокерований	5.360
замикач рентгенівський	5.368
замикач світловий керований	5.187
замикач світловий/фотоелектричний	5.398
замикач сповільненої дії (замикач)	5.132
замикач сповільненої дії механічний годинниковий	5.226
замикач сповільненої дії піротехнічний	5.312
замикач сповільненої дії хімічний	5.471
замикач хімічний	5.470
замикач хімічний корозійний	5.198
запал	5.133
заряд	5.138
заряд в бойовому стані	5.139
заряд вибухової речовини безоболонковий	5.10
заряд вибухової речовини безоболонковий військового призначення	5.11

заряд вибухової речовини проміжний (детонатора)	5.342
заряд викиду	5.140
заряд вишибний	5.68
заряд для перебивання елементів конструкції (кумулятивний)	5.141
заряд кумулятивний	5.201
заряд кумулятивний (на основі дії ударного ядра)	5.202
заряд кумулятивний з ударним ядром	5.203
заряд первинний (додатковий)	5.282
заряд первинний (додатковий) (пов'язаний з саморобним вибуховим пристроєм)	5.283
заряд підривний	5.301
заряд²	5.142
заряд² кумулятивний	5.204
заряд³	5.143
засіб ініціювання переобладнаний	5.294
засіб ініціювання¹	5.144
засіб ініціювання²	5.145
засоби захисту індивідуальні	5.174
засоби підривання	5.146
засоби піротехнічні	5.313
засоби пошуку та виявлення (детектори)	5.147
засоби радіоелектронної протидії радіокерованим саморобним вибуховим пристроєм	5.148
засоби ураження імпровізовані	5.173
захист радіоелектронними перешкодами	5.149
захист сил	5.150
зброя військова хімічна, біологічна, радіологічна та ядерна	5.73
збудник хвороби біологічний— загострення	5.18
звіт використання розвідки	5.152
звітна картка мінного поля	5.153
знахідка	5.154
знешкодження (приведення в безпечний стан)	5.155
знешкодження біологічних і хімічних боєприпасів	5.156
знешкодження вибухонебезпечних предметів	5.157
знешкодження звичайних (штатних) боєприпасів	5.158
знешкодження мін	5.159
знешкодження саморобних вибухових пристроїв	5.160
знешкодження саморобних вибухових пристроїв²	5.161

знешкодження хімічних, біологічних, радіаційних та ядерних вибухонебезпечних предметів	5.162
знищення на місці	5.163
знищення у безпечному місці	5.164
зняття натягу	5.165
зона відповідальності	5.166
зона небезпечна	5.250

І

ідентифікація (визначення)	5.168
ідентифікація вибухонебезпечного предмету	5.169
ініціювання	5.178
інформація приватна	5.328

К

капсуль підривний	5.302
касета (касетний боєприпас)	5.180
керівник подією	5.183
класифікація технічна	5.453
комплект для підривних робіт	5.192
комплект інструментів для підривання	5.193
компоненти вибухові	5.49
контейнер	5.194
контейнер касетний	5.182
контрольний пункт	5.195
координатор з пошуку	5.197

Л

лампочка електрична/лампа-запалювач одноразового використання	5.110
ланцюг (схема) інтегруючий	5.179
ланцюг¹ вибуховий	5.46
ланцюг² вибуховий	5.47
ланцюг запалення комбінований	5.190
локатор	5.209

М

маркування	5.215
маскування (камуфляж)	5.216
мембрана	5.217
мережа	5.218

мережа вибухова	5.43
мережа вибухова комбінована	5.189
мережа саморобних вибухових пристроїв	5.219
метеорологічний	5.222
метод місця встановлення	5.223
механізм вибуховий	5.48
механізм годинниковий	5.85
механізм запобіжний	5.137
механізм сповільненої дії/запобіжник	5.224
механізм спусковий магнітний	5.214
мілина	5.228
мілководдя	5.229
міна	5.230
міна в безпечному положенні	5.231
міна із заданим заглибленням	5.232
міна інертна	5.175
міна магнітна	5.210
міна мінометна саморобна	5.394
міна навчальна	5.239
міна противертолітна	5.343
міна протипіхотна	5.346
міна протипіхотна направленої дії імпровізована	5.172
міна протипошукова	5.349
міна протитанкова	5.351
міна штирєва	5.478
міна-пастка	5.233
місток накаливання детонатора	5.235
місток підричника електричний – елемент ініціюючого пристрою	5.111
місця імовірні для ймовірного встановлення вибухових пристроїв	5.171

Н

набір багаточастотний двохтональний	5.92
напад без попередньої підготовки	5.243
натяг	5.246
натягування/тяга	5.247
нахил (замикач)	5.248
націлювання	5.249
неелектричний	5.254

нейтралізація	5.255
нейтралізація електронна	5.112
непереведений в бойовий стан (незведений, транспортне положення)	5.257
неспрацювання	5.259

О

об'єкт для руйнування	5.261
обладнання магнітне	5.211
обстеження території (району)	5.264
озброєння та технології	5.265
операції зі знешкодження вибухонебезпечних предметів	5.267
операції щодо запобігання впливу вибухонебезпечних предметів	5.268
осколки	5.272
особа довірена	5.105
оцінка бойових пошкоджень	5.273
оціночний заряд вибухової речовини	5.274
очищення від вибухонебезпечних предметів	5.275
очищення ділянки	5.276
очищення території	5.277
очищення шляхів	5.278

П

пакунок залишений	5.126
партія боєприпасів	5.280
патруль нерухомий (заслон)	5.258
переведення з бойового положення в безпечне	5.286
перевірка дороги	5.287
перевірка шляхів сполучення	5.288
передача детонації контактного заряду	5.290
передача ¹	5.291
передача ²	5.292
переміщення/фізичний вплив (замикача)	5.293
перешкоди радіоелектронні	5.359
підозрюваний	5.297
підрив	5.298
підривання	5.299
підривник	5.303
підривник безконтактний	5.9
підривник донний	5.107

підрильник миттєвої дії¹	5.304
підрильник миттєвої дії²	5.305
підрильник сповільненої дії	5.306
підрильник ударної дії	5.307
підрозділ охорони об'єкту, що підлягає знищенню підривом	5.308
підсилювач палива	5.309
підсилювач фрагментації	5.310
плита натискна	5.245
подавлення вибіркове	5.37
подавлення радіоелектронне	5.358
подавлення спрямоване	5.436
подавлення¹	5.316
позначення меж мінного поля	5.317
поле мінне	5.234
поле мінне хибне	5.465
порушення дієздатності	5.318
поршень	5.319
постійно діючі оперативні процедури	5.322
пошук (військовий)	5.324
пошук військовий	5.74
пошук зональний	5.167
пошук мін	5.325
пошук мін за допомогою акустичної системи	5.326
пошук мін магнітний	5.213
пошук мін оптичний	5.271
пошук на шляхах	5.327
«почерк» пристрою	5.323
предмет вибухонебезпечний	5.51
предмет підозрілий або сумнівний	5.296
предмети вибухонебезпечні хімічні, біологічні, радіаційні та ядерні	5.472
предмети вибухонебезпечні, що не вибухнули	5.53
призначення (роль) саморобного вибухового пристрою	5.329
приманка	5.330
пристрій активний інфрачервоний	5.2.
пристрій взведення	5.331
пристрій вибуховий саморобний	5.396
пристрій для розпорошення радіоактивних речовин	5.332

пристрій електронний ініціюючий	5.116
пристрій електронний підливний	5.117
пристрій затримки переведення в бойовий стан	5.333
пристрій невилучення (морський)	5.334
пристрій перевірючий	5.289
пристрій радіоелектронного приглушення з автоматичним пошуком	5.335
пристрій розвантажувальної дії	5.336
пристрій саморобний вибуховий	5.396
пристрій саморобний вибуховий високопотужний радіокерований	5.67
пристрій саморобний вибуховий встановлений	5.78
пристрій саморобний вибуховий імітуючий	5.170
пристрій саморобний вибуховий ініційований	5.177
пристрій саморобний вибуховий керований по проводах	5.403
пристрій саморобний вибуховий літальний	5.207
пристрій саморобний вибуховий морський	5.237
пристрій саморобний вибуховий на тваринах	5.404
пристрій саморобний вибуховий надземний	5.241
пристрій саморобний вибуховий направленої дії¹	5.405
пристрій саморобний вибуховий недієздатний	5.253
пристрій саморобний вибуховий переведений в бойовий стан	5.406
пристрій саморобний вибуховий «протиповітряний»	5.348
пристрій саморобний вибуховий протисуднове	5.350
пристрій саморобний вибуховий радіокерований	5.361
пристрій саморобний вибуховий радіокерований малої потужності	5.362
пристрій саморобний вибуховий-розтяжка	5.413
пристрій саморобний вибуховий хибний	5.468
пристрій саморобний вибуховий, встановлений під транспортним засобом	5.406
пристрій саморобний вибуховий, що встановлюється в транспортному засобі¹	5.407
пристрій саморобний вибуховий, що встановлюється в транспортному засобі²	5.408
пристрій саморобний вибуховий, що переноситься людиною¹	5.409
пристрій саморобний вибуховий, що переноситься людиною²	5.410
пристрій саморобний вибуховий, який приводиться в дію жертвою	5.412
пристрій третинний	5.457
пристрій, встановлений на невилучення	5.337

пристрій¹ вторинний	5.79
пристрій¹ первинний	5.284
пристрій² вторинний	5.80
пристрій² первинний	5.285
пристрої саморобні вибухові бронебійні	5.30
пристрої саморобні вибухові в транспортному засобі, що керується водієм-смертником	5.400
пристрої саморобні вибухові великі у транспортному засобі	5.36
пристрої саморобні вибухові для перешкоджання роботи співробітників екстрених служб	5.402
пристрої саморобні вибухові об'єктні	5.262
пристрої саморобні вибухові перешкоджаючі	5.295
пристрої саморобні вибухові протипіхотні	5.347
пристрої саморобні вибухові протитранспортні	5.352
пристрої саморобні вибухові суїцидальні	5.440
пристрої саморобні вибухові, що перешкоджають знешкодженню вибухонебезпечних предметів проведення слідства	5.411
провід взведення	5.338
протидія саморобним вибуховим пристроям	5.339
протиднищевий¹	5.344
процедура доступу (проходу)	5.345
процедури (порядок) знешкодження	5.353
процедури знешкодження вибухонебезпечних предметів	5.354
публікація спільна	5.355
пункт командний з надзвичайних ситуацій	5.429
пункт управління знешкодження вибухонебезпечних предметів	5.488

Р

радіоперешкода	5.188
радіоперешкоди загороджувальні («білий шум»)	5.363
радіус безпеки	5.124
радник з пошуку	5.364
радник зі знешкодження вибухонебезпечних предметів	5.365
район проведення операцій	5.366
ракета саморобна	5.367
реле блокування ртутне (нахильний датчик цілі)	5.395
речовина вибухова без корпусу невідома (невизначена)	5.385
речовина вибухова двохкомпонентна (бінарна)	5.252
	5.91

речовина вибухова листова	5.206
речовина вибухова метальна	5.220
речовина вибухова промислового використання	5.44
речовина вибухова рідка	5.369
речовина вибухова саморобна	5.393
речовина вибухова, що окислюється паливом – суміш	5.45
речовина метальна	5.221
речовина небезпечна	5.251
речовина¹ вибухова бризантна	5.27
речовина¹ вибухова пластична	5.314
речовина² вибухова бризантна	5.28
речовина² вибухова пластична	5.315
речовина³ вибухова бризантна	5.29
речовини вибухові	5.50
речовини запалювальні	5.134
рівень оперативний	5.266
роз'єднувач	5.370
розвиток (вдосконалення) тактики та порядку роботи	5.373
розвідка	5.374
розвідка боєм	5.375
розвідка вогнем	5.376
розвідка на основі біометричних даних	5.377
розвідка ситуативна	5.422
розвідка спеціальна та спостереження	5.428
розвідка технічна	5.454
розвідка шляхів	5.378
розмінування	5.381
розмінування¹	5.380
розмінування² (гуманітарне розмінування)	5.382
розтяжка (замикач)	5.383
розтяжка гранати	5.384
руйнування (пошкодження)	5.386
руйнування саморобних вибухових пристроїв	5.387
С	
самогубство (суїцид)¹	5.388
самогубство²	5.389
самодеактивація	5.390
самознищення	5.391

самонейтралізація	5.392
світлочутливий	5.399
сенсор пасивної інфрачервоної системи	5.414
сенсор¹	5.415
сенсор²	5.416
середовище навколишнє	5.238
синтез	5.418
система визначення сенсорна	5.417
система пасивна інфрачервона	5.281
система приведення в дію	5.419
система саморобних вибухових пристроїв ²	5.420
система саморобних вибухових пристроїв¹	5.421
склад польовий тимчасовий	5.456
скупчення вибухонебезпечних предметів	5.423
спалахувач	5.425
спалахувач¹	5.426
спалахувач²	5.427
сповільнення піротехнічне	5.311
споряджання (переведення у бойовий стан)	5.430
спорядження інертне	5.176
спосіб використання¹	5.431
спосіб використання²	5.432
спосіб виявлення	5.433
спостереження	5.434
спостереження візуальне	5.72
спостереження за мінною обстановкою	5.435
стан безпечний	5.15
стан бойовий	5.24
стан бойової готовності	5.437
стандарт НАТО	5.438
станція підривна	5.300
струм постійний	5.321
суббоєприпаси (елемент касетного боєприпасу)	5.439
схема нападу	5.442
схема події	5.443
схема тактична	5.449
схованка	5.444

схованка² (схрон)	5.445
Т	
тайник	5.446
тактики, техніки та процедури	5.447
тактики, техніки та процедури.	5.448
телефон безпроводний великого радіуса дії	5.16
тиск динамічний	5.103
тиск ударної хвилі надлишковий	5.242
територія морська (сфера)	5.236
У	
уламок	5.460
умови навколишнього середовища	5.461
утилізація логістична	5.208
Ф	
форма основного заряду	5.463
Х	
характеристика біологічна біометрична	5.17
характеристика тактична (складова)¹	5.450
характеристика² тактична	5.451
характерні особливості розвитку події/ профілювання пристрою	5.464
хвиля ударна	5.458
Ц	
ціль особливого значення	5.473
цілі (об'єкти противника) критично важливі	5.199
Ч	
чарунка (відділення)	5.474
час «Zulu»	5.475
час підготовки (приведення в стан бойової готовності)	5.476
час проходження колоною окремої ділянки дороги	5.477
чека бойова	5.23
чека запобіжна	5.135
Ш	
шнур вогнепроводний	5.75
шнур детонуючий	5.96
шнур детонуючий (промисловий)	5.97
шнур детонуючий детонатора	5.98
Я	
ядро ударне	5.459

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК (англійська мова)**A**

abandoned explosive ordnance (AXO)	5.127
access procedure	5.353
acoustic mine-hunting	5.326
acoustic switch	5.3
active infrared (AIR)	5.2
actors	5.56
actuate	5.1
air-borne improvised explosive device (ABIED)	5.207
airburst	5.40
alert state	5.437
allied joint publication (AJP)	5.429
ammunition lot	5.280
analysis	5.5
animal-borne IED	5.404
antenna mine	5.478
anti-aircraft IED	5.348
anti-aircraft IED incidents	5.60
anti-armor IED	5.31
anti-armour IED incidents	5.61
anti-countermining device	5.337
anti-disturbance device	5.119
anti-EOD IED	5.411
anti-first responder IED	5.402
anti-handling device	5.118
anti-helicopter mine	5.343
anti-infrastructure IED incidents	5.262
anti-lift device	5.336
anti-personnel IED	5.347
anti-personnel IED incidents	5.62
anti-personnel mine	5.346
anti-recovery device	5.334
anti-sweeper mine	5.349

anti-tank mine	5.341
anti-vehicle IED	5.352
anti-vehicle IED incident	5.65
anti-vessel IED	5.350
area clearance	5.277
area of operations (AOO)	5.367
area of responsibility (AOR)	5.166
area search (A/S)	5.264
armaments and technology (ARTEC)	5.265
armed IED	5.406
arming	5.430
arming delay device	5.333
arming devices	5.331
arming pin	5.23
arming switch	5.136
arming wire	5.339
armour-piercing (AP)	5.30
associated components	5.441
asymmetric threat	5.7
atmospherics (IED enemy TTP)	5.93
attack geography	5.442
automatic search jammer	5.335

B

barometric switch	5.8
barrage jamming	5.359
base fuze	5.107
battle damage assessment (BDA)	5.273
battlespace awareness	5.422
binary explosive	5.91
biological agent - enhancement	5.18
biological and chemical munition disposal	5.156
biological biometric characteristic	5.17
biometrically enabled intelligence (BEI)	5.377
biometrics	5.19
blast	5.38
blast overpressure	5.242
blast wave	5.458

blasting accessory	5.146
blasting agent	5.301
blasting cap	5.302
blind/dud	5.22
blow in situ	5.41
blue forces	5.424
bomb	5.26
booby trap	5.233
booster	5.340
booster explosiv	5.342
borne	5.109
bridge wire (BW) electro - explosive device (EED)	5.111
buffer	5.32
bulk explosives	5.10
bulk military explosives	5.11
burster	5.68

C

cache¹	5.445
cache²	5.446
camouflage	5.216
cell	5.474
charge¹	5.138
charge²	5.142
charge³	5.143
chemical agent	5.469
chemical switch	5.470
chemical, biological, radiological and nuclear explosive ordnance disposal	5.162
chemical, biological, radiological, and nuclear explosive ordnance	5.472
clock mechanism	5.85
cluster	5.180
cluster bomb unit (CBU)	5.181
collapsing circuit	5.289
combination firing circuit	5.190
command	5.186
command acoustic	5.184
command light	5.187
command-detonated munition	5.185

command-wire IED (CWIED)	5.403
commercial explosives	5.44
complex attack	5.191
component material sourcing	5.101
condition as found	5.55
container	5.194
contamination	5.123
control point (CP)	5.195
controlled explosion	5.196
conventional munition	5.151
conventional munitions disposal (CMD)	5.158
corrosive timing switch	5.198
countering improvised explosive device (C-IED)	5.344
counter-RCIED electronic warfare (CREW)	5.148
cratering charge	5.140
crush wire	5.263
cutting charge	5.141

D

daisy chain	5.177
deception	5.35
decoy	5.330
deflagration	5.99
demining¹	5.380
demining²	5.382
demolition	5.386
demolition firing party	5.87
demolition guard	5.308
demolition target	5.261
demolition kit	5.192
demolition tool kit	5.193
destroy	5.387
destroy in situ, blow in situ	5.163
detect	5.70
detection	5.69
detonating cord	5.96
detonating cord amplifier	5.340
detonator	5.95

direct action fuze	5.304
direct current (DC)	5.321
directional effect	5.244
disarm	5.286
disarmed mine	5.231
dispenser	5.182
displacement	5.104
disturbance	5.57
doctrine	5.106
dormant	5.33
dual firing circuit	5.189
dual-tone multi-frequency (DTMF)	5.92
dummy ammunition	5.240
dummy minefield	5.465
dummy munition	5.466
dump	5.456
dynamic pressure	5.103
dynamite	5.102

E

electric initiator	5.112
electro-explosive device (EED)	5.117
electronic	5.114
electronic counter measures (ECM)	5.358
electronic initiator	5.116
electronic jamming (EJ)	5.149
electronic neutralization	5.113
electronic warfare (EW)	5.357
elevated	5.241
emplaced	5.78
enhancements IED	5.120
environmental conditions	5.461
EOD advisor	5.366
EOD control point	5.356
EOD incident	5.66
EOD incident hazard area	5.250
EOD operation	5.267
EOD operation	5.268
EOD procedures	5.355

estimated net explosive weight (NEW)	5.274
event geometry	5.443
event signature development/device profiling	5.464
exploitation	5.58
explosion	5.39
explosive	5.50
explosive compounds	5.49
explosive ordnance (EO)	5.51
explosive ordnance clearance	5.275
explosive ordnance disposal (EOD)	5.157
explosive ordnance reconnaissance (EOR)	5.169
explosive ordnance threat	5.125
explosive remnants of war (ERW)	5.52
explosive train¹	5.46
explosive train²	5.47
explosively formed projectile (EFP)	5.203
F	
false	5.467
false IED	5.468
find¹	5.154
fire	5.298
firing	5.299
firing circuit	5.43
firing mechanism	5.48
firing point	5.300
firing switch¹	5.130
firing switch²	5.131
firing system	5.419
force protection	5.150
forensically enabled intelligence (FEI)	5.88
fragmentation effect	5.272
fragmentation enhancement	5.310
fuel - enhancement	5.309
fuel oxidizer explosive (FOX) - mixture	5.45
fusion	5.418
fuze	5.303

H

hasty attack	5.243
hazardous material (HAZMAT)	5.251
hide	5.444
high explosive (HE)¹	5.27
high explosive²	5.28
high explosive³	5.29
high pay-off target (HPT)	5.199
high power RCIED	5.67
high-value target (HVT)	5.473
hollow charge	5.202
homemade explosive (HME)/improvised explosive (IE)	5.393
hot bridge wire detonator	5.235
hot spot	5.82
human environment	5.238
human tip	5.328
hydrostatic	5.84

I

identification	5.168
IED disposal (IEDD)¹	5.160
IED disposal (IEDD)²	5.161
IED explosion	5.401
IED network	5.219
IED system¹	5.420
IED system²	5.421
IED related incidents	5.63
ignitor	5.425
impact action fuze	5.305
improvised claymore	5.172
improvised explosive device (IED)	5.396
improvised explosive device event	5.64
improvised initiator	5.397
improvised mortar	5.394
improvised rocket	5.395
improvised weapons	5.173
incendiary	5.134
incident command post (ICP)	5.188
incident commander	5.183

individual protective equipment (IPE)		5.174
inert filling		5.176
inert mine		5.175
inhibition¹		5.316
initiation		5.178
initiator¹		5.144
initiator²		5.145
instructional mine		5.239
integrating circuit		5.179
interrupter		5.370
	J	
jamming		5.363
	K	
killed-in-action		5.34
killed-in-action casualty (KIA)		5.25
	L	
large vehicle-borne IED (LVBIED)		5.36
laser range-finder (LRF)		5.205
light/photoelectric switch		5.398
light bulb/flash bulb		5.110
light sensitive		5.399
line search		5.288
link		5.122
liquid explosive		5.369
logistic disposal		5.208
long range cordless telephone (LRCT)		5.16
low explosive		5.221
low nuclear airburst		5.260
low power RCIED		5.362
	M	
magnetic		5.214
magnetic attachment		5.211
magnetic influence		5.212
magnetic mine		5.210
magnetic minehunting		5.213
main charge configuration		5.463
malfunction		5.318

maritime domain	5.236
maritime IED (MIED)	5.237
marking	5.215
mechanical energy	5.225
mechanical timing switch	5.226
membrane	5.217
mercury tilt switch	5.385
meteorological	5.222
method of discovery	5.433
method of emplacement	5.223
method of employment¹	5.431
method of employment²	5.432
military CBRN	5.73
military search	5.74
mine	5.230
mine clearance	5.381
mine disposal	5.159
minefield	5.234
minefield marking	5.317
minefield record	5.153
minehunting	5.325
mine watching	5.435
misfire	5.259
modified initiator	5.294
movement/anti-disturbance	5.293
munition	5.21
munroe effect	5.200
N	
network	5.218
neutralization¹	5.255
node	5.81
non-electric	5.254
non-functional IED	5.253
O	
obstacle creation	5.295
omni-directional effect	5.121
operational level	5.266
optical minehunting	5.271

optimum height of burst	5.270
optimum height	5.269
oscillating mine	5.232
P	
parallel circuit	5.279
passive infrared (PIR)	5.281
passive infrared sensor	5.414
percussion	5.307
person-borne IED (PBIED)¹	5.409
person-borne IED (PBIED)²	5.410
plastic explosive¹	5.314
plastic explosive²	5.315
platter charge	5.459
plunger	5.319
poised	5.77
power source	5.100
pressure plate	5.245
pressure release¹	5.371
pressure release²	5.372
pressure¹	5.89
pressure²	5.90
primary charge	5.283
primary device¹	5.284
primary device²	5.285
primed charge	5.139
primer	5.133
priming charge	5.282
projected¹	5.405
proofing	5.276
propellant	5.220
proximity fuze	5.9
proxy	5.105
pull	5.383
pull IED	5.413
pyrotechnic delay	5.311
pyrotechnic timing switch	5.312
pyrotechnics	5.313

R

radar	5.209
radio detection	5.54
radio frequency detector	5.94
radio-controlled	5.360
radio-controlled IED (RCIED)	5.361
radiological dispersal device (RDD)	5.332
radius of safety	5.364
readiness time	5.475
reconnaissance (RECCE)	5.374
reconnaissance by fire	5.376
reconnaissance exploitation report (RECCEXREP)	5.152
reconnaissance in force	5.375
reconnaissance patrol	5.379
recovery	5.164
render safe procedures (RSP)	5.354
rendering safe	5.151
repeater-jammer	5.83
road block	5.20
road clearance time	5.477
role of IED	5.329
route check	5.287
route clearance	5.278
route reconnaissance	5.378
route search	5.327

S

safe¹	5.12
safe²	5.13
safe-to-arm switch	5.129
safety device	5.137
safety distance	5.14
safety fuze	5.75
safety pin	5.135
search	5.324
search adviser	5.365
search and detect sensors	5.147
search coordinator	5.197

secondary device¹	5.79
secondary device²	5.80
selective jamming	5.37
self- deactivation	5.390
self-destruct	5.391
self-neutralization	5.392
sensor¹	5.415
sensor²	5.416
sensor defeat	5.417
series circuit	5.320
shallow water	5.229
shaped charge¹	5.201
shaped charge²	5.204
sheet explosive	5.206
shock tube	5.97
shock tube detonator	5.98
signature characterization	5.323
site exploitation	5.59
situational awareness (SA)	5.76
slug	5.450
special reconnaissance and surveillance	5.428
spot jamming	5.436
squib¹	5.426
squib²	5.427
STANAG	5.438
standing operating procedure (SOP)	5.322
standing patrol	5.258
standoff ¹	5.462
standoff²	5.71
state of readiness armed	5.24
state of readiness safe	5.15
stockpile	4.423
strip search	5.167
submunition	5.439
suicide¹	5.388
suicide²	5.389
suicide improvised explosive device (SIED)	5.440

suicide vehicle-borne IED (SVBIED)	5.400
support to prosecution	5.338
surface burst	5.42
surveillance	5.434
suspect	5.297
suspect or suspicious package	5.296
sweep jamming	5.124
switch	5.128
sympathetic detonation	5.290

T

tactical characterization¹	5.450
tactical characterization²	5.451
tactical design	5.449
tactics, techniques and procedures¹ (TTP)	5.447
tactics, techniques and procedures² (TTP)	5.448
tactics, techniques and procedures development	5.373
tactics, techniques and procedures identification	5.170
target analysis	5.6
targeting	5.249
technical analysis	5.455
technical categorization	5.453
technical exploitation	5.452
technical intelligence	5.454
tension	5.246
tension release	5.165
tension/pull	5.247
tertiary device	5.457
tilt	5.248
time	5.132
time chemical	5.471
time electronic	5.115
time fuse/safety fuse	5.224
time fuze	5.306
time mechanical	5.227
trend and pattern analysis	5.4
tripwire	5.384
turn-in¹	5.291
turn-in²	5.292

	U	
unarmed		5.257
unattended package		5.126
under vehicle IED (UVIED)		5.406
underbelly¹		5.345
underbelly²		5.108
unexploded explosive ordnance (UXO)		5.53
unknown bulk explosive (UBE)		5.252
	V	
vehicle-borne IED (VBIED)¹		5.407
vehicle-borne IED (VBIED)²		5.408
very shallow water		5.228
victim-operated		5.256
victim-operated improvised explosive device (VOIED)		5.412
visual observation		5.72
vulnerable point (VP)		5.171
	W	
weapons intelligence team (WIT)		5.86
	X	
x-ray		5.370
	Z	
zulu time		5.475

Бібліографія

1. Закон України “Про прийняття Протоколу про заборону або обмеження застосування мін, мін-пасток та інших пристроїв з поправками, внесеними 3 травня 1996 року (Протокол II з поправками, внесеними 3 травня 1996 року), що додається до Конвенції про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що завдають надмірних ушкоджень або мають невибіркову дію”.
2. Закон України “Про радіочастотний ресурс України”.
3. Закон України “Про прийняття Протоколу про вибухонебезпечні предмети – наслідки війни”.
4. Закон України “Про ратифікацію Конвенції про заборону застосування, накопичення запасів, виробництва і передачі протипіхотних мін та про їхнє знищення”.
5. Закон України “Про протимінну діяльність в Україні” (зі змінами).
6. Закон України “Про внесення змін до деяких законів України щодо військових стандартів”.
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2002 № 956 “Про ідентифікацію та декларування безпеки об’єктів підвищеної небезпеки”.
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 № 372 “Про затвердження Правил позначення небезпек, пов’язаних з мінами та вибухонебезпечними предметами – наслідками війни”.
9. Наказ Державного комітету ядерного регулювання від 08.06.2004 № 101 “Облік та контроль ядерного матеріалу, фізичний захист ядерного матеріалу і ядерних установок. Тлумачний словник українських термінів. Словники термінів: українсько-англо-російський, русско-украинско-английский, English-russian-ukrainian НП 306.7.086-2004”
10. Наказ Служби безпеки України від 23.12.2020 № 383 “Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю”.
11. Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 18.07.2013 № 469 “Про затвердження Технічних правил ведення вибухових робіт на денній поверхні”
12. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 08.01.2014 року № 1 “Про затвердження Інструкції про порядок виконання робіт з виявлення, знешкодження та знищення вибухонебезпечних предметів”.
13. Наказ Міністерства оборони України від 29.12.2018 № 665 “Про затвердження Інструкції про заходи безпеки під час поводження із возимим мінометом калібру 120 мм М120-15 “Молот” та боєприпасами до нього”
14. ДСТУ 3966:2006 “Засади і правила розроблення військових стандартів на терміни та визначення понять”.

15. AAP-15 Ed. 2017-2018 NATO glossary of abbreviations used in NATO documents and publication. (Словник аббревіатур, що використовуються в документах та публікаціях НАТО).

16. AOP-38 Ed. 5 – Specialist glossary of terms and definitions on ammunition safety. (Спеціалізований словник термінів та визначень щодо безпечності боєприпасів та вибухових речовин).

17. IMAS 04.10 – Glossary of mine action terms, definitions and abbreviations (Словник термінів, визначень та скорочень з протимінної діяльності).

18. STANAG 2283 Ed: 3 – Allied tactical doctrine for military search - ATP-3.12.1.1 Edition C. (Тактична доктрина підготовки з питань військової розвідки).

19. STANAG 2295 Ed: 4 – Allied joint doctrine for countering improvised explosive devices (C-IED) - AJP- 3.15 Edition C. (Союзна спільна доктрина щодо боротьби з саморобними вибуховими пристроями).

20. STANAG 2628 Ed: 1 – Allied joint doctrine for explosive ordnance disposal support to operations - AJP-3.18 Edition A. (Союзна спільна доктрина зі знешкодження вибухонебезпечних предметів в операціях).

21. STANAG 2999 Ed: 10 – Use of helicopters in land operations doctrine - ATP-49 Edition G. (Застосування вертольотів в наземних операціях).

22. STANAG 3680 Ed:5 – NATO glossary of terms and definitions (English and French) - AAP-06 Edition 2020 (Словник термінів та визначень НАТО).

23. STANAG 6502 Ed:1 – Technical exploitation - AIntP-10 Edition A (Технічний аналіз розвідувальної інформації).

24. STANAG 6515 Ed:1 – Countering threat anonymity:biometrics in support of nato operations and intelligence - AIntP-15 Edition A (Протидія анонімності загрози. Біометричні дані, які використовуються в підтримку оперативної та розвідувальної діяльності НАТО).

Ключові слова: боєприпаси, вибух, вибухова мережа, вибухові речовини, вибухонебезпечний предмет, елемент невилучення, заряд, знешкодження (переведення в безпечний стан), знешкодження мін, знешкодження ВНП, ідентифікація ВНП, касета, кумулятивний заряд, логістична утилізація, міна, міна в безпечному положенні, нейтралізація, неспрацювання, переведення з бойового положення в безпечне, підрив, пошук, очищення території, радіокерований СВП, радіоперешкода, розмінування, самознищення, самонейтралізація, саморобна вибухова речовина, суббоєприпаси (елемент касетного боєприпасу), тайник, технічна розвідка, хибний СВП
